

DE PRECISIE VAN CHRONOMETERS | 1 OP 1 MET ROBBIE WILLIAMS | TRAVEL: OMAN | TOP-CHIRURG GEERT KAZEMIER | STIJLADVIEZEN
FOTOGRAAF CHAS GERRETSEN | DE STIJL VAN YVO VAN REGTEREN ALTENA | HEERLIJKE WHISKY & PRACHTIGE HORLOGES

GENTLEMEN'S WATCH

Serious about style

THE ROLLING
STONES'

Keith Richards

80 JAAR EN STILL GOING STRONG

WINTER '23-'24 €6,95

ALTIJD ACTIEF

Dit is de Perpetual rotor, het automatische opwindmechanisme van Rolex. Hierdoor wordt het horloge via de beweging van de pols voortdurend opgewonden. De rotor werd uitgevonden in onze werkplaatsen, vervolgens gepatenteerd en in 1931 geïntroduceerd. We hebben deze baanbrekende innovatie constant verbeterd en daarmee de wereld van de horlogemakerij volledig op zijn kop gezet. De halvemaanvormige as van de rotor bevindt zich voortdurend in een onstabiel evenwicht en is volkomen afhankelijk van de zwaartekracht van de aarde. Daar kan hij niet aan ontsnappen.

Daarom draait hij mee met elke beweging van de drager en zwaait hij in de ene of de andere richting. De energie die deze slingeren genereren, wordt overgedragen aan de hoofdveer, die continu wordt opgewonden via een slim systeem dat bestaat uit omvormers en een tandwieltrain. De opgeslagen energie wordt meteen weer gebruikt om het uurwerk te activeren en zo uiteindelijk de wijzers van het horloge voort te bewegen. Met regelmaat en met precisie. Hoewel we allemaal op zoek zijn naar balans, brengt juist onbalans ons altijd weer in beweging.

#Perpetual

SCHAAP- CITROEN

T. +31(0)20 346 34 00
schaapcitroen.nl

LEON MARTENS

T. +31(0)43 325 63 63
leonmartens.com

ROLEX

McLaren Utrecht

+31 (0)30 221 21 21

utrecht.mclaren.com

Fuel consumption combined: 12.2 l/100km | CO2 emissions combined: 276 g/km.

BENCHMARK. BEATEN.

More power, more control, more confidence,
more exhilaration. You can feel it. Hear it. Sense it.
Every moment you're behind the wheel.

Countless enhancements, innovations, refinements.
One incredible ambition: to raise the bar in supercar
performance and engagement. To a brand new level.

THE NEW McLAREN 750S.

McLaren

IN THIS ISSUE

16 IN THE MIX

Om te lezen, toe te juichen, naar te luisteren, te bezoeken, naar te kijken, op te zitten, te ruiken of aan te trekken...

28 REISBESTEMMING: OMAN

Tips en inspiratie van 333travel.

30

30 GENT'S CLASSIC

Achter het stuur van de luidruchtige Blower Bentley...

36 KEITH RICHARDS

Blijft gewoon rock 'n rollen tot ie erbij neervalt. En gelukkig maar, want wat is dat laatste album goed!

46 MOOIE DINGEN

Een Moon voor aan de muur en meer.

50 COLUMN HANS VAN WETERING

Gaat heen en...

52 CHRONOMETERS

Het summum in precisie.

58 WIJN

De warmte van Syrah.

62 JIM BAKKUM

Gaat de planken op.

64 CARS & BIKES

Om vrolijk mee rond te rijden.

70 CHAS GERRETSEN

Het turbulente leven van een fotograaf.

78 CREËER JE EIGEN HORLOGEMERK.

Deel III.

82 DE NIEUWSTE STIJL-TRENDS

Door Luke van den Bergh.

87 VIER TOPWHISKY'S

Om de winter mee door te komen.

ALFA ROMEO TONALE PLUG-IN HYBRID A NEW CHARGE OF SPORTINESS

Brandstofverbruik Alfa Romeo Tonale Plug-in Hybrid Q4 (l/100 km): 1,1 – 1,4; energieverbruik (kWh/100 km): 16,8 – 18,7; CO₂-emissie (g/km): 26-32. Dit betreft typegoedkeuringswaarden die zijn bepaald op basis van de gecombineerde rijcyclus van de WLTP-testprocedure. Deze waarden dienen slechts ter vergelijking en kunnen afwijken van het verbruik onder reële rijomstandigheden.

JOIN THE TRIBE

A NEW SENSE OF TIME

EARTH 45
CREATOR'S EDITION
RUST.
ARTWORK AND
DESIGN ICON.

QLOCKTWO is een prachtige samensmelting van vakmanschap, kunst en een uurwerk. Bekijk de tijd in een typografische weergave terwijl u een uniek kunstwerk bewondert. De collectie is verkrijgbaar in verschillende maten, kleuren en materialen en is bekroond met talrijke designprijzen. Made in Germany. www.qlocktwo.com

QLOCKTWO®

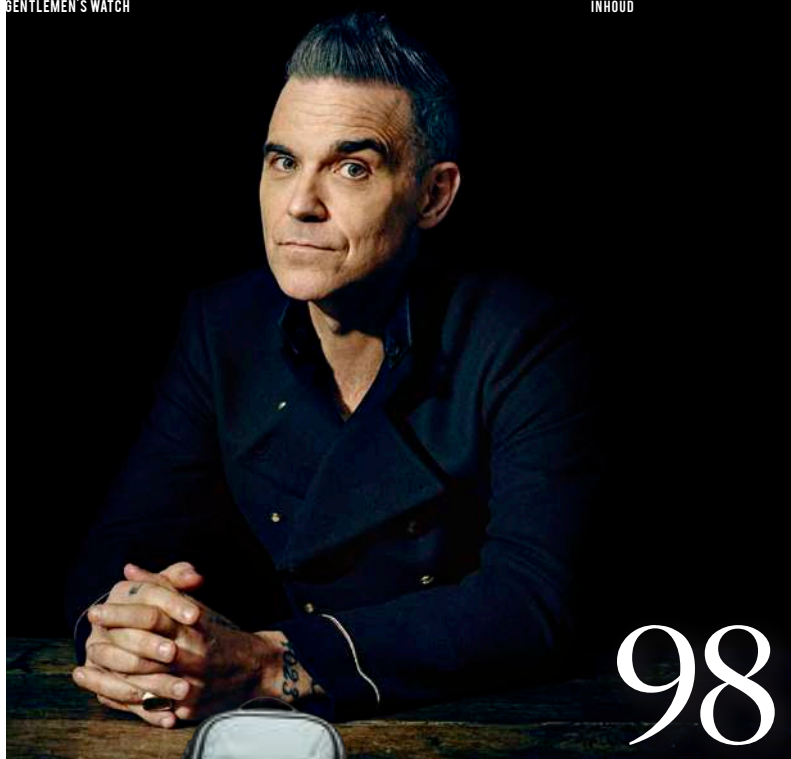

Official Distributor for Benelux and Scandinavia:
HourLux | Leemansweg 19-1 | 6827 BX Arnhem | Netherlands
+ 31 85 4019533 | info@hourlux.com | www.hourlux.com

GLDCKTWO

112

88 OP ZOEK NAAR SCHOONHEID

Met Geert Kazemier, oncologisch chirurg.

92 AND NOW FOR SOMETHING COMPLETELY DIFFERENT...

De Freak.

98 ROBBIE WILLIAMS

In gesprek over Robbie Williams.

102 HORLOGENIEUWS

Understated; horloges met een ingetogen kleurenpalet.

108 ZIJN STIJL

Met Yvo van Regteren Altena, snob.

112 SPORTS & TRAVEL

On your way.

114 COLUMN MARCEL LANGEDIJK

De man was zo gestrest over het feit dat hij stress had, dat iedereen zijn stress moest voelen.

[FREAK]'S

92

In dit magazine zijn diverse pagina's (plus vrijwel alle advertenties!) interactief gemaakt. Download de app en ontdek wat APPAVIEW te bieden heeft!

1 JAAR GENTLEMEN'S WATCH + WATCH JAARBOEK VOOR € 29,75

INCLUSIEF DIGITALE GW

WWW.GENTLEMENSWATCH.COM/ABONNEREN

Opgave en vragen over abonnementen Nederland:

Abonnementenland
Postbus 20
1910 AA Uitgeest
T 0900-ABOLAND
of T 0900-226 52 63
(€ 0,10 per minuut)

www.bladenbox.nl
voor abonneren.

www.aboland.nl
voor adreswijzigingen
en opzeggingen.

Abonnementenland is ook
bereikbaar via Twitter.
Stuur je tweet naar:
[@Aboland_klanten](https://twitter.com/Aboland_klanten).

Opgave en vragen over
abonnementen in België:
Abonnementenland
Ambachtenlaan 21 Unit 2A
3001 Heverlee
T +32 (0)28 08 55 23
F +32 (0)28 08 70 05

www.bladenbox.be
voor abonneren.

www.aboland.be
voor adreswijzigingen en
opzeggingen.

Beëindigen abonnement:
Opzeggingen dienen
8 weken voor afloop van
de abonnementsperiode in ons
bezit te zijn.

Prijswijzigingen
voorbehouden.

“Doing something new.
That’s the adventure.”

— Adventurer, Naomi Uemura

Keep Going Forward

PROSPEX

SEIKO

SINCE 1881

NICHOLAS HOULT

JAEGER-LECOULTRE

THE WATCHMAKER
OF WATCHMAKERS

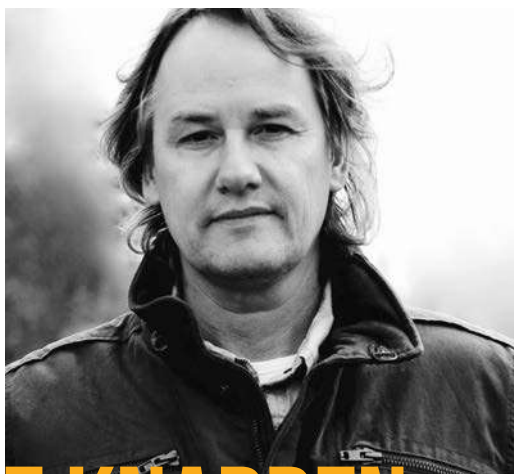

CALIBRE 860

REVERSO

SCHAAP CITROEN

Jewellery, diamonds and watches since 1888

KRASSE KNARREN

De cover van dit magazine wordt opgesierd door twee tachtigers en een jonkie van 74. Keith Richards, Mick Jagger en Ron Wood, beter bekend als The Rolling Stones (p.36). De band waarvan velen dachten dat ze er beter mee konden stoppen, totdat ze met hun nieuwe album *Hackney Diamonds* iedereen de mond snoerden. Wát een plaat is dat! Tachtigers zijn de nieuwe veertigers; dat hebben de heren wel bewezen. En ze zijn niet de enige krasse knarren in dit magazine. Wat dacht je van fotograaf Chas Gerretsen (p. 70), die als tiener Groningen ontvluchtte om via een bestaan als krokodillenjager en oorlogsfotograaf te belanden op de set van Apocalypse Now... Inmiddels doet hij het wat rustiger aan. Tot je hem vraagt naar zijn kijk op de huidige wereld en zijn idealistische vuur weer opgloeit.

Nog meer oudjes? Zeker wel. Ene Blower Bentley (p. 30) is de Gent's Classic in deze uitgave. Dat is een voertuig uit de tijd dat motoren nog werden ontwikkeld om in zo kort mogelijke tijd zoveel mogelijk benzine te verbranden en alles wat er niet direct uitzag als een betonnen muur werd beschouwd als aerodynamisch. Kortom, een racemachine van bijna honderd jaar oud. Maar... hij is nog altijd in productie. Of, soort van.

En wat dacht je van whisky? Mits je de expertise hebt om het omslagpunt exact te voorspellen, kun je het jaren en jaren laten rijpen, terwijl het alleen maar lekkerder -en waardevoller- wordt (p. 87).

Met een beetje wijsheid en een dosis geluk kan oud worden dus prima uitpakken, zolang je datgene waaraan de jaren voorbij trekken maar goed onderhoudt. Voor ons mensen een aangename gedachte. En het prettige nieuws is dat 'goed' niet eens hetzelfde hoeft te betekenen als een gematigd bestaan vol rust, reinheid en regelmaat. De truc is om gewoon te doen waar je je lekker bij voelt, te genieten en je niet al teveel zorgen maken. Keith Richards is er het levende én onvermoeibaar rock 'n rollende bewijs van...

Gerben Bijpost

Coverfoto: Dave Hogan

Hoofdredacteur
Gerben Bijpost

Uitgevers
Leo van Klaveren
Gerben Bijpost

Art Director
Kirsten Vermeulen

Eindredacteur
Elise Glaudemans

Acquisitie
Leo van Klaveren
T +31 (0) 6 53 33 34 36

E leo@gentlemenswatch.com

Redactie en medewerkers
Luke van den Bergh, Rosan Bijpost,
Jules Bijpost, Peter Bijpost, Karine Bloem,
Elise Glaudemans, Kirstin Hanssen,
Annika Hoogeveen, Jeroen Jansen,
Marcel Langedijk, Gijs Naastepad,
Jorrit Niels, Hans Offringa,
Thomas van Straaten, Brenda de Vries,
Hans van Wetering

Druk
Tuijtel

Distributie
Betapress

YELLOW HOUSE
Publishers BV
Lireweg 102
2153 PH Nieuw Vennep
Nederland

T +31 (0) 6 53110089
E info@gentlemenswatch.com
www.gentlemenswatch.com

Koningin van het luchtruim: de nieuwe 356 FLIEGER Classic AS E

Model 356 FLIEGER Classic AS E. ø 38,5 mm. De klassieke SINN pilotenchronograaf uit de 356 modelserie in een eigentijds formaat. Slagvast acrylglas. Roestvrijstalen kast, gesatineerd. Solide kastbodem. Wijzerplaat met kleurverloop van het midden naar de rand (grijs-zwart), zijdemat. Met zwart gegalvaniseerde zijdematte counters. Gerhodineerde wijzers met, net als de 10 cijfers, ivorkleurig fluorescerend materiaal voor perfecte afleesbaarheid, zelfs in de cockpit. Kleine seconde- en 30-minuten stop. Waterbestendig en drukbestendig tot 10 bar. 2390 euro met een lokaal geproduceerde nubuck band van wilde everzwijnenleder. **Een klassiek boordinstrument.**

Sinn

SPEZIALUHREN ZU FRANKFURT AM MAIN

Sinn Spezialuhren GmbH · Wilhelm-Fay-Straße 21, 65936 Frankfurt am Main.
Telefoon +49 (0) 69 97 84 14 200 · vertrieb@sinn.de

Verkrijgbaar in Frankfurt in de showroom van het hoofdkantoor, in de Sinn-vestiging
Römerberg 34, 60311 Frankfurt am Main, of via www.sinn.de.

BOEK

DROMEN VOOR HET LEVEN

Arthur Japin komt opnieuw met een pakkend en fraai geïllustreerd boek over zijn eigen levenservaringen. Dit keer staan dromen centraal en houdt hij een vrolijk pleidooi voor het bewust worden, najagen en vastleggen van de enorme rijkdom van ons onderbewustzijn. Japin: "Je kunt je dromen dus waarmaken. Niet altijd, maar het belangrijkste is dat je het blijft proberen." Het boek gaat over dagdromen en nachtmerries, dansen en vliegen, onzindromen en idealen die de wereld verbeteren. Martijn van der Linden illustreerde het boek, zijn werk is o.a. bekroond met de Woutertje Pieterse Prijs en het Gouden Penneel. Arthur Japin behoort al vijftientwintig jaar tot de belangrijkste Nederlandse auteurs. "Het is alsof Martijn mijn ziel kan lezen," zegt Arthur Japin, "hij geeft vorm aan mijn beelden alsof hij ze zien kan in mijn hoofd!"

Uitgeverij Mozaïek | ISBN
9789026627491 | € 17,99

SERIE

DOCTOR WHO

Ter ere van de series 60-jarige jubileum verschijnen er drie *Doctor Who* specials: *The Star Beast* (25 nov.), *Wild Blue Yonder* (2 dec.) en *The Giggle* (9 dec.). Hierin komen de Veertiende Doctor (David Tennant) en Donna Temple-Noble (Catherine Tate) wederom oog in oog te staan met hun meest angst aanjagende schurk tot nu toe; de Speelgoedmaker (*Doctor Who* debuteert van Neil Patrick Harris, *How I Met Your Mother*). De Speelgoedmaker is voor het laatst gezien in 1966 en werd toen vertolkt door Tony-award winnaar Michael Gough (butler Alfred Pennyworth in de eerste vier *Batman* films). De specials luiden het nieuwe seizoen in van *Doctor Who* waarin Ncuti Gatwa (*Sex Education*) als Vijftiende Doctor de TARDIS gaat besturen.

Doctor Who is vanaf 25 november 2023 te zien bij Disney +.

MUZIEK

Neil Young Before And After

Met dertien nummers waarvan twaalf akoestische heropnames van liedjes uit Youngs bestaande catalogus. Verder bevat het nieuwe album een nog nooit uitgebracht nummer: *If You Got Love*. "Nummers van mijn leven, recentelijk opgenomen, creëren een muziekmontage zonder een begin of einde." Young geeft aan dat: "Het gevoel is gevangen, niet in gedeeltes, maar als een geheel - en ontworpen om er op die manier naar te luisteren. Muziek op deze manier presenteren weerstaat digitale organisatie, scheiding en 'shuffling'. Alleen voor het beluisteren. Dat zegt genoeg." *Before and After* is -in samenwerking met Lou Adler en Niko Bolas- door de singer-songwriter geproduceerd en gemixt.

Before And After is vanaf 8 december 2023 te beluisteren.

SERIE

THE REGIME

Deze zwarte komedie (voorheen getiteld *The Palace*) beschrijft één jaar binnen de paleismuren van een modern –autoritair– Europees regime op het moment van instorten. Emmy- en Oscarwinnares Kate Winslet speelt een dictator die uit alle macht de controle in handen probeert te houden. Mysterie en politieke intriges. De miniserie wordt geregisseerd door Stephen Frears (*The Queen*) en Jessica Hobbs (*The Crown*). De productie is in handen van onder andere Winslet, Frears en Hobbs, maar ook het team achter de serie *Succession*. Met een cast die verder bestaat uit onder andere Hugh Grant, Matthias Schoenaerts (*Red Sparrow*) en Martha Plimpton (*Raising Hope*).

The Regime wordt verwacht begin 2024 op HBO Max.

KUNST

REFIK ANADOL
LIVING PAINTINGS:
NATURE

Living Paintings is de eerste Nederlandse solotentoonstelling van de Turkse kunstenaar. Hij schildert als het ware met data: maakt gebruik van technologieën als kunstmatige intelligentie, algoritmen en gegevensvisualisatie. Anadols kleurrijke digitale composities nemen de bezoeker mee in de wereld van machines. Zijn werken onderzoeken de ruimte tussen fysieke en digitale entiteiten; kunnen machines leren, een bewustzijn creëren of zelfs dromen...? Zijn installatie *Immersive Room* is een virtueel schouwspel, versterkt door licht, geluid en geur. Het transformeert het bewustzijn en geeft de bezoeker het gevoel zich te bevinden in een omgeving die in werkelijkheid niet bestaat. Zelf geeft de kunstenaar aan altijd een obsessie te hebben gehad met geheugen. Volgens hem is data ook een vorm van een geheugen. De 'likes' van de mens zoals publicaties, opmerkingen, de auto's die we gebruiken en GPS zijn ook een herinnering."

Living Paintings: Nature is t/m 1 april 2024 te zien in Kunsthall Rotterdam.

FILM

Society of Snow

Een verfilming van het gelijknamige boek van Pablo Vierci, waarin de verhalen van de zestien overlevenden van het Andes vliegtuigongeluk van vrijdag 13 oktober 1972 worden beschreven. Tot op heden kennen veel mensen nog het verhaal van het Uruguayaanse rugbyteam dat neerstortte in het Andesgebergte en gedwongen werd om in barre omstandigheden te overleven en daarbij overging tot kannibalisme; opeten van hun overleden medepassagiers. Ten tijde van de crash waren er negentwintig overlevenden, maar bij hun redding -tweeënzeventig dagen later- waren er nog zestien over. Overlever Nando Parrado schreef later hoe hij een chocoladepinda vasthield: "De eerste dag, zoog ik de chocolade langzaam van de pinda... Op dag twee... zoog ik uren zachtjes op de pinda, gaf mijzelf toestemming voor een klein knabbeltje nu en dan. Hetzelfde op de derde dag en toen ik de pinda volledig had opgeknabbeld, was er geen voedsel meer over." Regisseur J.A. Bayona (*The Impossible*) heeft gebruik gemaakt van alleen -en meestal onbekende- Uruguayaanse en Argentijnse acteurs.

Society of Snow is vanaf 4 januari 2024 te zien bij Netflix.

BOEK

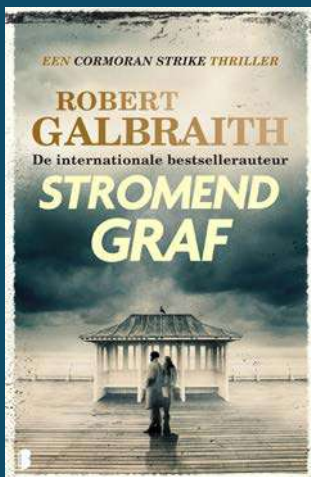
STROMEND GRAF

ROBERT GALBRAITH

Dit is alweer het zevende deel van de veelgeprezen bestsellerserie over detectiveduo Cormoran Strike en Robin Ellacott. Maar ieder deel is een los verhaal, dus geen paniek als je de eerste zes gemist hebt. In deel zeven wordt Cormoran Strike benaderd door een bezorgde vader, wiens zoon zich heeft aangesloten bij een religieuze sekte op het platteland van Norfolk. Het lijkt een vredelievende organisatie te zijn, die campagne voert voor een betere wereld. Maar dan ontdekt Strike dat er meer aan de hand is en er onverklaarbare sterfgevallen plaatsvinden. Om de zoon te redden besluit Strikes zakenpartner Robin Ellacott naar Norfolk te reizen om de sekte te infiltreren...

De boeken worden trouwens verfilmd door BBC One als de Strike-serie die in Nederland is te zien via HBO Max.

Boekerij | ISBN 9789049202217 | € 29,99

FILM

MAESTRO

Geregisseerd en mede geschreven door Bradley Cooper. Hij speelt ook de hoofdrol in het liefdesverhaal van Leonard Bernstein en Felicia Montealegre (Carey Mulligan). De film bevat Bernsteins professionele leven, maar verbloemt zijn commerciële prestaties en legt de focus meer op zijn gecompliceerde relatie met Montealegre. Na de eerste trailer ontstond er een 'jew-face' controversie; over het feit dat Cooper een neusprothese droeg –Joods stereotype- en of het wel passend was dat een niet-Joodse acteur een Joods persoon speelt. Om de lucht te klaren vaardigde de familie van Bernstein een verklaring uit waarin ze aangaven dat zij geen problemen hadden met Bradley Coopers vertolking van hun vader.

Maestro is vanaf 20 december 2023 te zien bij Netflix.

SERIE

Expats

Gebaseerd op Janice Y.K. Lees roman *The Expatriates*, speelt de serie zich af in het dynamische Hongkong van 2014 waarin de levens van drie Amerikaanse vrouwen centraal staan: Margaret (Nicole Kidman), Hilary (Saraya Blue) en Mercy (Ji-young Yoo). Een familietragedie zorgt ervoor dat ze met elkaar in aanraking komen en hun levens onlosmakelijk worden verbonden. Eén van de onderwerpen die de serie behandelt is privileges. Het filmen van de serie in Hongkong zorgde voor controverses dat te maken had met ongepastheid en privilege(s): niet alleen had Hongkong, als gevolg van een door China opgelegde nationale beveiligingswet, een snel verslechterende politieke situatie, maar ook omdat voor Nicole Kidman een uitzondering werd gemaakt voor de verplichte eenentwintigdaagse hotelquarantaine in 2021.

Expats is vanaf 26 januari 2023 te zien bij Amazon Prime.

FILM

LEAVE THE WORLD BEHIND

Gebaseerd op de gelijknamige thriller en gedragsstudie van Rumaan Alam. Amanda (Julia Roberts), haar echtgenoot Clay (Ethan Hawke) en hun kinderen krijgen bezoek van twee vreemdelingen terwijl ze vakantie vieren in de Hamptons. G.H. (Mahershala Ali) en Ruth (Myha'la Herrold) beweren dat New York door een cyberaanval in een staat van chaos verkeert. Regisseur Sam Esmail (*Mr. Robot*) toont een doomsdagscenario waarin gedrag wordt bestudeerd: hoe gaat men om met zo'n situatie en elkaar? Zowel auteur Alam als regisseur Esmail gebruiken de sciencefiction setting om te onderzoeken welke rol (raciale) vooroordelen en achterdocht spelen wanneer de personages geconfronteerd worden met een crisis die hun logischerwijze dichter naar elkaar zouden moeten brengen, maar ze in plaats daarvan in groepen verdeelt. Medeproducent is Barack en Michelle Obamas productiebedrijf *Higher Grounds Productions*.

***Leave the World Behind* is vanaf 8 december 2023 te zien bij Netflix.**

MUZIEK

LENNY KRAVITZ
BLUE ELECTRIC LIGHT

Het is het eerste dubbelalbum van de rockzanger. Lenny Kravitz's twaalfde studioalbum bestaat uit twaalf nummers die hij heeft opgenomen in zijn studio in de Bahamas. De zanger heeft het overgrote gedeelte van het materiaal zelf geschreven en gespeeld, samen met gitarist en langdurige partner Craig Ross. De titel van het albums eerste single *TK-421* refereert naar de films *Star Wars* en *Boogie Nights*: 'TK-421' is de benaming voor de imperiale stormtrooper en 'Buck Swope' (Don Cheadle) promoot in de film een stereotoren genaamd 'TK421'.

***Blue Electric Light* is vanaf 15 maart 2024 te beluisteren.**

FILM

Los Colonos

De bloedstollende Chileense western *Los Colonos* (*The Settlers*) beschrijft Chili's koloniale verleden. Een belangrijk verhaal dat zich afspeelt tegen het prachtig in beeld gebrachte uitgestrekte landschap van Patagonië van begin twintigste eeuw. Een tiran van een Chileense landeigenaar huurt drie mannen in om zijn landsgrenzen af te bakenen en een handelsroute te openen naar de Atlantische oceaan. Dan komt het werkelijke doel aan het licht: het verdrijven en vermoorden van de inheemse bevolking. Het waargebeurde verhaal van de inheemse bevolking, Selk'nam: in november van 1886 beval Ramón Lista, Argentijnse ontdekkingsreiziger, zijn soldaten om achttwintig Selk'nam neer te schieten, omdat hij niet de mogelijkheid had om ze gevangen te nemen. De opeenvolgende veertig jaren zouden Argentijnse en Chileense boeren en mijnwerkers duizenden Selk'nam vermoorden, ze naar Duitse menselijke dierentuinen verplaatsen of ze naar Italiaanse christelijke (Salesians of Don Bosco) missies sturen waar ze vaak aan ziektes overleden.

***Los Colonos* is vanaf 18 januari 2024 te zien in de Nederlandse bioscopen.**

HERITAGE CHRONOGRAPH

WHERE VINTAGE CHARM MEETS MODERN PRECISION

In de wereld van verfijnde horloges is de Lebois & Co Heritage Chronograph een opvallend uurwerk dat vintage charme combineert met moderne functionaliteit. Het brengt een eerbetoon aan de rijke geschiedenis van Lebois & Co in de horlogemaking, die teruggaat tot 1934. Het elegante ontwerp en vakmanschap maken de Heritage Chronograph tot een horloge waar elke verzamelaar trots op zou zijn.

De wijzerplaten van de Heritage Chronograph zijn een waar kunstwerk, met een scala aan ingewikkelde details die eer betonen aan het erfgoed van het merk. Versierd met met de hand aangebrachte uurmarkeringen, hebben de voortreffelijk uitgevoerde zalmkleurige, crèmekleurige of zwarte wijzerplaten twee subwijzerplaten die de kleine seconden en de chronograafminuten weergeven, en een centraal geplaatste chronograaf secondewijzer. Een krasbestendig saffierglas beschermt de wijzerplaat.

Kortom, de Lebois & Co Heritage Chronograph is een horloge dat stijl, verfijning en precisie combineert in één prachtig pakket. Of je nu een doorgewinterde verzamelaar bent of nieuw bent in de wereld van fijne horloges, de Heritage Chronograph zal zeker indruk maken.

CLASSIC ELEGANCE,
MODERN PRECISION

LEBOIS & CO

LOOKIN' GOOD

ZWOEL
& COOL

WINTERSE PARFUMS

1 Acqua Di Giò Parfum herinterpreteert het frisse karakter van de al bestaande collectie: de geur is extra versterkt en nog intenser. Naast een bijna explosieve frisheid door een bloemig hart van bergamot en rozemarijn onderscheidt het parfum zich ook door mysterieus wierook en warm patchoeli.

Armani Acqua Di Giò Le Parfum – Parfum 125 ml €160,50 (refill 150 ml €141,20)

2 De geur gaat al generaties lang over van vader op zoon en van opa op kleinzoon. Guerlain zette met L'Homme Idéal Platine Privé een nieuwe versie van het iconische parfum op de markt. Amandel, grapefruit, roze bessen en vetiver zorgen voor een unieke geur, très elegant!

Guerlain L'Homme Idéal

Platine Privé – Eau de Toilette 100 ml voor €123

3 Philipp Plein lanceert de derde geur van de NO LIMIT\$ collectie: Gold. Gevangen in de iconische creditcardflacon van \$1 biljoen, is deze gouden geur volgens Plein de weg naar een luxe wereld waar succes en positiviteit in het zonnige middelpunt staan. De geur zelf is elegant en energiek en geeft je charisma en charme een flinke boost. Denk aan houtachtig en oriëntaals, de geur van goud en zon!

Philipp Plein NO LIMIT\$ Gold – Eau de Toilette 90 ml voor €95

4 Het woord Gentleman is onderdeel van de geschiedenis van Givenchy dankzij het legendarische parfum uit 1975. Maar de tijden zijn veranderd, en zo ook de gentlemen.... Dus tijd voor een update. Deze versie van Gentleman is een fascinerende bloemige en houtige geur. Door deze combi is er een aromatische geur gecreëerd waarin wilde narcissen gekruist worden door een diep houtachtig akkoord.

Givenchy Gentleman Society – Eau de Parfum 100 ml € 131,50

5 De legendarische geur Le Male van Jean Paul Gaultier heeft deze winter een nieuw jasje gekregen. Dit keer is het zilverkleurige couturekledij afgezet met spierwit teddybont die de bekende geur omhult. En die is zoals altijd sexy en mannelijk, bomvol warme specerijen met sensuele vleugjes vanille, lavendel en bergamot.

Jean Paul Gaultier Le Male – Eau de Toilette 100 ml voor €150 (refill 150 ml voor €180)

6 Yves Saint Laurent: "Ik ben erachter gekomen dat de belangrijkste ontmoeting in mijn leven de ontmoeting met mijzelf is geweest." Geïnspireerd door dit feit, ontstond er een verrassende en originele geur: MYSLF. Als jij ook het liefst gewoon lekker jezelf bent, dan is deze geur van YSL geknipt voor jou. Met sensuele oranje-bloesem als kloppend hart, aangevuld met subtiële houtachtige basisnoten die zorgen voor extra warmte en kracht. Natuurlijk zonder overheersend te zijn, want zo blijf je ondanks het parfum toch jezelf.

Yves Saint Laurent MYSLF – Eau de Parfum 100 ml €150 (refill 150 ml €180)

DESIGN

NEW OLDTIMERS

Wie houdt er eigenlijk niet van retro-look design? De ronde vormen, de uitgesproken kleuren en de stijlvolle ontwerpen zijn altijd om blij van te worden. Op jacht naar nieuwe input vonden wij een pareltje van een zaak in Moerkapelle: Star Class. Een winkel die zich helemaal richt op exclusieve vintage meubels; stuk voor stuk stijliconen die zo uit de jaren vijftig en zestig lijken opgehaald. Maar dan wel voorzien van moderne materialen en technieken. Want dat is wat vader en zoon Frantzen doen. Het restaureren van oude designstukken. Voor zover wij weten is dit de enige meubelzaak die meubels compleet uitkleedt en opnieuw aankleedt. De eigenaren staan bekend om hun grote kennis van klassieke en art deco meubels van topkwaliteit. Ze bedenken zelf de nieuwe look met bijbehorende stoffen en kopen die ook zelf in. Ook de stoffeerdere die aan de stoelen werken beheersen de ambachtelijke technieken: alsof de oude meesters er zelf weer aan hebben gewerkt!

In de showroom staan merken als Artifort, Leolux, Poltrona Frau en Baxter. Ze zijn het bewijs dat topdesign tijdloos is en met een nieuwe bekleding perfect staat in jouw hippe loft! De meeste meubels zijn hier rond de zestig jaar oud maar wel tot het frame gestript. Oftwel: nieuwe vering, schuim en stoffering zodat de afwerking helemaal nieuw is. Leuk detail: de meeste meubelstukken in de showroom zijn exclusieve exemplaren, sommige zelfs zo exclusief dat ze genummerd zijn. Vergelijkbaar met oldtimer auto's waarvan er maar een beperkt aantal gemaakt is. Op en top vintage dus, met ook nog eens een goed verhaal erachter!

Check: starclassvintage.nl Of rij rechtstreeks naar Star Class Exclusive Vintage Furniture, Bredeweg 47 in Moerkapelle

THE SOCIETY SHOP

SERIOUS MENSWEAR

Klinkt als een gezellig duo. Smakelijk ook, wijn en chocolade. Kleuren geïnspireerd op de kerstdis, daar weten we wel raad mee. Cosy season is here met een hang naar nostalgie. Een fluwelen blazer zo dieprood als een glas volsappige Bourgogne, een kasjmieren trui zo zacht als een hap romige chocolademousse... hebben we je al hongerig gemaakt naar onze seizoensfavorieten?

Samenstelling: Karine Bloem

FASHION

BURGUNDY & BROWN

IWC Portugieser Automatic Chronograph 41 mm Stainless Steel and Alligator Watch €9100, www.iwc.com

Gemêleerde kasjmiermix trui van Loro Piana €3800, www.loropiana.com

Shirt van zijde en jersey van Tom Ford €990, www.tomford.com

Triomphe loafers van Céline €790, www.celine.com

© Zegna

**Wijnrode fluwelen
ongevoerde blazer** van
Oliver Spencer exclusief
voor Mr Porter €600,
www.mrporter.com

Zijden pochet van
Tom Ford €160,
www.tomford.com

Watch winder van WOLF €755, www.wolf1834.com

Wollen mantel van The Frankie Shop
€800, www.thefrankieshop.com

Bodywarmer van
Berluti €2200,
www.berluti.com

Mohair sjaal van Yves Saint
Laurent €795, www.ysl.com

Geweven backpack van Zegna
€3666, www.zegna.com

Coltrui van kasjmiermix van Zegna
€1050, www.zegna.com

Chocoladebruine wollen broek met
subtiel ruitmotief van Prada, €1450,
www.prada.com

Chelsea boots van Hermès p.o.v
www.hermes.com

Reisbestemming OMAN

TRAVEL

In iedere uitgave van Gentlemen's Watch tipt 333travel een land dat je absoluut op je bucketlist moet plaatsen. Met deze keer aandacht voor Oman, de verscholen parel van Arabië.

Oman is een fascinerend land met een grote variatie aan spectaculaire landschappen. Doordrenkt met een rijke geschiedenis voelt een reis hier als een ontdekkingsstocht door de eeuwen heen, altijd omlijst met warme gastvrijheid. De vriendelijke Omani tonen trots hun land, en nodigen je uit om lekker je eigen tempo te bepalen.

De hoofdstad Muscat ligt aan de Golf van Oman en wordt omarmd door uitlopers van de ruige Hajar-bergen, die bijdragen aan een gevoel van gemoedelijkheid en veiligheid. De modernisering van de stad volgt een traditioneel plan, waardoor de historische esthetiek behouden blijft. De bijnaam Witte Hoofdstad heeft Muscat te danken aan de prachtige architectuur en lichtgekleurde gebouwen. Tijdens een wandeling door de oude stad word je verrast door kleurrijke souks, de bruisende boulevard bij de haven en de statige culturele rijkdom.

Vanaf de stedelijke schoonheid strekken zowel de majestueuze bergen als de glooiende zandduinen van de woestijn zich uit; de natuur drukt een duidelijk stempel op iedere beleving in het Sultanaat. Imposante forten torenen uit boven sfeervolle stadjes, verscholen wadi's met koele riviertjes lonken om een frisse duik te nemen, onverharde weggetjes langs duinen >>

3X VAN DE GEBAADE PADEN:

- 1. De zuidelijke regio Dhofar** – Dit landschap verandert tijdens het jaarlijkse khareef-seizoen in een wonderlijke wereld van watervallen, meren en palmenbossen.
- 2. Bezoek de spectaculaire fjorden van Musandam**, een uniek gebied in het noordelijke puntje van het Arabisch Schiereiland, met hoge kliffen omringd door heldere wateren.
- 3. Wadi Bani Awf** – De perfecte plek voor een avontuurlijke offroad-ervaring met een 4WD-voertuig. Rijd over smalle wegen, uitdagende steile terreinen en langs imposante kloven.

1

2

3

3X ABSOLUTE HIGHLIGHTS:

1. **Hoofdstad Muscat** is een knusse stad met sierlijke gebouwen en een wirwar van kleine straatjes. Ontdek lokale koffietentjes en maak kennis met de traditionele gastvrijheid.
2. Bezoek het **Ras Al Jinz schildpadden-reservaat**, waar de bedreigde groene zeeschildpadden aan land komen om hun eieren te leggen.
3. **Culturele hoofdstad Nizwa** – Verken het imposante fort en de kleurrijke souk, proef de overheerlijke dadels en geniet van het majestueuze uitzicht over de bergen

1

2

3

Scan deze pagina met de AppaView-app voor de mogelijkheden voor een unieke vakantie in Oman.

3X UNIEKE OVERNACHTINGEN:

1. Overnacht in een **woestijnkamp in de Wahiba Sands**. Slaap onder een fonkelende sterrenhemel en maak een avontuurlijke jeep-tocht door de zandduinen.
2. **Jebel Akhdar** – Ervaar de groene bergen van Oman. Slaap in een prachtig hotel met uitzicht op de indrukwekkende Grand Canyon en wandel door traditionele dorpjes en langs fruitboomgaarden.
3. Kies voor een verscholen parel en overnacht in het bijzondere **Six Senses Zighy Bay Resort**. Geniet van totale rust en harmonie en ontsnap aan de dagelijkse gejaagdheid.

>> en kliffen zijn fantastisch voor een avontuurlijke rit per 4WD en idyllische bergdorpjes omringd door dadelpalmen zijn fotogeniek langs historische bewateringssystemen gebouwd.

De grens tussen de wonderen op het land en de vele kleurschakeringen van de onderwereld wordt gevormd door een grillige kustlijn. In het noorden rijzen hoge pieken en kliffen uit boven zee, waarna zuidwaarts een afwisselend décor volgt van verscholen baaitjes, rotspieken en natuurreservaten. Hoe zuidelijker, hoe langer en breder de zandstranden zich uitstrekken. En bij het aller zuidelijkste puntje word je zelfs verwelkomd door tropische palmenbossen, lagunes en geisers. Oman is een waar paradijs voor liefhebbers van afwisseling, met een scala aan boeiende activiteiten. **END**

OVER 333TRAVEL

333travel is dé specialist in verre reizen op maat. We vertalen iedere wensenlijst naar een unieke rondreis, met accommodaties en excursies die het beste aansluiten bij jouw voorkeur en budget. Zo reis je met 333travel naar avontuurlijke, verre bestemmingen waar je volop en onbezorgd kunt genieten.

Blower Bentley

Er zijn weinig geluiden in de autosport zo indringend als die van een Blower Bentley: een norse explosie van geluid en kracht die hooguit wordt geëvenaard door het door merg en been gaande gehuil van een Vulcan-bommenwerper...

Tekst: Gerben Bijpost Fotografie: Jayson Fong ©2023
Met dank aan RM Sotheby's

De Blower Bentley was onbeschaamd luid en angstaanjagend snel en verwierf in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw een legioen aan fans, ondanks dat hij nog nooit een internationale race had gewonnen. Voor veel liefhebbers is deze imposante Blower Bentley dé iconische race-Bentley van de vooroorlogse jaren, een wagen die voor altijd verbonden is met het imago van zijn meest beroemde bestuurder, de onstuimige 'Bentley Boy' Sir Henry (Tim) Birkin. Dát die beruchte Blower ooit het levenslicht zag, was overigens mede te danken aan een heel bijzondere vrouw...

Birkin slaagde erin Bentley-voorzitter Woolf Barnato te overtuigen om het project goed te keuren en W.O. Bentley werd overruled. In 1929 gaf Birkin opdracht voor de productie van een serie van 4½ liter Bentleys, aangedreven door een supercharger ontwikkeld door de onafhankelijke ingenieur Amherst Villiers.

NACHTWEZEN

En daar komt die bijzondere dame om de hoek kijken, want de financiering voor het team van Birkin werd verstrekt door een rijke erfgename, genaamd Dorothy Wyndham Paget,

ZOEKTOCHT NAAR MEER VERMOGEN

In 1928 werd namelijk duidelijk dat de normale 4½ Litre het einde van zijn ontwikkeling bereikte en dat de concurrentie het gat in de race-suprematie van Bentley snel aan het dichtten was. Voor merk-oprichter Walter Owen Bentley (hij liet zich liever W.O. noemen) was het antwoord simpel: het motorvermogen vergroten. Zijn succesvolle 6½ Litre Speed Six was het resultaat, waarmee hij Le Mans in 1929 en 1930 won. Maar de eigenwijze Tim Birkin gaf de voorkeur aan een supercharger-optie, gebaseerd op de bekende viercilinder 4½ Litre.

dochter van Lord Queensborough en de Amerikaanse erfgename Pauline Whitney. Zij was één van de bekendste renpaardeigenaren van Groot-Brittannië en won zo'n 1500 races. Maar ze was ook nogal excentriek, vooral op latere leeftijd, toen ze zo'n beetje veranderde van een dag- naar een nachtwezen: ontbijt om 18.30 uur, lunch om 22.00 uur en een uitgebreid diner in de vroege ochtend... Als jonge vrouw echter bezocht ze eind jaren twintig racecircuit Brooklands en dat wekte haar interesse in autoracen op. Ze volgde rijlessen bij Tim Birkin en deed naar verluidt mee aan wedstrijden onder het pseudoniem 'Miss

Wyndham'. Birkin beschreef haar als een van de beste vrouwelijke bestuurders van snelle auto's die hij ooit was tegengekomen. En zonder haar sponsoring zou de Blower Bentley nooit de racelegende zijn geworden die het nu nog altijd is.

VEELZIJDIGE WAGEN

De hier afgebeelde Chassis DS3573 begon zijn leven als een 'zwaar chassis' 4½ Litre met een HJ Mulliner sedan-carrosserie en werd herbouwd naar 4½ Litre 'Blower'-specificatie in 1990. Hij werd geracet door vijfvoudig Le Mans-winnaar Derek Bell tijdens de Le Mans Classic 2012 en is de eerste Supercharged Bentley die een internationale racebijeenkomst won. Ondanks dat dit beest van een wagen een nauwelijks geloofwaardige snelheid van dik 210 km/uur kan halen, is het meer dan een 'bejaarde racemachine'. Hij is namelijk ook gewoon praktisch bruikbaar. Dankzij de robuuste mechanische componenten die zijn ontworpen om de uitdagingen van 24-uursraces te doorstaan én het won-

derbaarlijk koppel van de geblazen 4½ liter is het ook een fantastisch trekvoertuig. De wagen werd dan ook in 2017 nog gebruikt om een Porsche 962 van Londen naar Angoulême te trekken en diende bovendien talloze keren als vervoersmiddel voor gezinsvakanties vanuit Groot-Brittannië naar verre bestemmingen in Zuid-Europa.

REMAKES

Einde verhaal? Zeker niet. Ter gelegenheid van het 100-jarige bestaan heeft Bentley Mulliner, de bespoke-afdeling van het merk, een paar jaar geleden namelijk opnieuw twaalf echte 'Blowers' op de markt gebracht. Helemaal met de hand gebouwd, zo'n 40.000 uur werk, op basis van 3D-scans van het 'the real ones' en met gebruikma-

king van de originele oude gereedschappen. Onbetaalbaar speelgoed, ga daar maar vanuit. Al was het maar vanwege het niet geringe benzine verbruik. Maar zelfs daar blijkt nu wat aan te doen, mits je een maatje kleiner ook oké vindt: google maar eens op de Bentley Blower Jnr, een elektrische replica met een rijbereik van net iets meer dan 100 kilometer en een topsnelheid van 72 km/u, handgebouwd door The Little Car Company, met goedkeuring van Bentley. Hij is 15 procent kleiner dan het origineel, maar oogt verder volledig identiek. Dus in feite is het alsof je de echte Blower van net iets verder weg bewondert. In een geluidloze film weliswaar, dus prima passend bij de jaren van zijn ontstaan...

Verre reizen.
Voor iedereen uniek.

Scan de QR-code en bekijk
onze reizen naar Oman

333 travel

Volledig ontzorgd op reis.

Een verre **rondreis** maken waarin je heel veel ziet en compleet ontzorgd wordt?
Of genieten tijdens een **droomvakantie** op de meest paradijselijke bestemmingen?

Laat je inspireren door ons ruime aanbod betaalbare privé rondreizen op **www.333travel.nl** of bel 0348 - 44 19 51 voor een persoonlijk advies met onze ervaren reisspecialisten voor een reis op maat.

333travel biedt individuele rondreizen aan naar:

Amerika - Argentinië - Cambodja - Canada - China - Costa Rica
Cuba - Dubai/Emiraten - Egypte - IJsland - Israël - India - Indonesië
en Bali - Japan - Jordanië - Kenia - Laos - Malediven - Maleisië
Mauritius - Mexico - Myanmar - Namibië - Nepal - Nicaragua
Nieuw-Zeeland - **Oman** - Peru - Seychellen - Singapore - Sri Lanka
Tanzania - Thailand - Uganda - Vietnam - Zuid-Afrika

Bekijk ons volledige aanbod op:

www.333travel.nl

OMAN
BEAUTY HAS
AN ADDRESS
EXPERIENCEOMAN.OM

A photograph of Keith Richards and another man standing in front of a dark wooden door. Keith Richards, on the right, is wearing a black fedora, round sunglasses, a dark blue shirt, and a black blazer. He has a wide smile and his hand is on the shoulder of the man next to him. The other man, on the left, is also wearing sunglasses and a dark blazer. The image has a warm, reddish-orange tint.

ROLLING STONES'

KEITH RICHARDS

**80 JAAR
ONVERWOESTBAAR**

In oktober verscheen het nieuwe, steengoede album Hackney Diamonds van de Rolling Stones. Precies twee maanden later viert gitarist Keith Richards zijn tachtigste verjaardag. Met Gentlemen's Watch besprak Richards hoe hij tientallen jaren van hard rock-'n-roll bestaan ongeschonden is doorgekomen...

Tekst: Neil McCormick Fotografie: Mark Seliger,
Dave Hogan, Het Groninger Museum

Er is één ding dat iedereen altijd wil weten als je hen vertelt dat je Keith Richards gaat ontmoeten: hoe komt het dat hij, na tientallen jaren van zo'n ongeëvenaard en berucht rock-'n-roll bestaan, nog steeds leeft? "Ik zou de manier waarop ik alles heb gedaan aan niemand anders aanbevelen," haalt hij zijn schouders op. "Maar ik heb mezelf behandeld zoals ik dacht dat nodig was. En ik denk dat ieder ander, die hetzelfde zou doen, baat zou kunnen hebben bij Keiths enige advies: maak je niet al te veel zorgen!"

In interviews is Richards altijd de meest gemakkelijke van de Stones geweest: welbespraakt, eerlijk en snel van begrip. Zittend in de bibliotheek van een exclusief hotel in Londen verkeert hij in goede vorm, blijkbaar gestimuleerd door de release van het eerste album met nieuw materiaal van de band in achttien jaar. Hackney Diamonds werd in december vorig jaar grotendeels -en op flinke snelheid- geschreven, in januari opgenomen in de Bahama's, New York en Los Angeles en vervolgens in februari gemixt. "Ik heb nog nooit geen plezier gehad bij het opnemen, maar dit album had echte urgentie en energie," zegt Richards. "We hebben dit ding als een soort *blitzkrieg* volbracht."

Ik heb Richards de afgelopen decennia meerdere keren geïnterviewd, het meest memorabel in Los Angeles in 1992, toen hij me praktisch twee dagen lang ontvoerde tijdens een video-opname voor zijn soloalbum *Main Offender*. "De driepotige hond!" zegt hij, terwijl zijn ogen oplichten bij de herinnering aan een schurftige hond die in beeld kwam, terwijl de camera's draaiden en het beest de show dreigde te stelen. Ik vertel Richards dat mijn eigen blijvende beeld van die reis is dat wij tweeën 's nachts door de stad worden gereden in een limousine die, naar eigen inzicht, gevuld is met champagne, wodka en bananen. Motown speelde op de radio terwijl Richards met een

enorm knipmes speelde en dit behendig tussen zijn vingers ronddraaide. "De *ratchet*!" roept hij. "Zo noemen de Jamaicanen het. Het was een nieuwe. Ik heb hem nog steeds." Kan hij er nog steeds zo behendig mee omgaan? "Als ik moet. Tegenwoordig gebruik ik hem vooral voor het slijpen van potloden." Vandaag de dag is het mes vervangen door een bandana, die Richards tussen zijn vingers draait terwijl hij spreekt. Ook zijn drinkgewoonten zijn veranderd. Destijds weet ik niet zeker of ik hem ooit nuchter heb gezien; zijn favoriete drankje was een smerig mengsel van wodka en sinaasappelsoda. "O ja, de *Nuclear Waste*," knikt hij liefdevol. "Dat heb ik opgegeven." Ik herinner me dat hij het in industriële hoeveelheden consumeerde. "Genoeg," corrigeert hij mij. "Altijd net genoeg."

Ondanks dat hij een verpersoonlijking is van pure rock-'n-roll extravagantie -ofwel de volledige bingokaart van harddrugs, autowrakken, huisbranden en aanvaringen met de politie- zou Richards er op de een of andere manier altijd ongeschonden uit komen. De afgelopen decennia heeft hij tot op zekere hoogte een clean leven omarmd. "De sigaretten heb ik in 2019 opgegeven," zegt hij. "Sindsdien heb ik ze niet meer aangeraakt. Ik stopte met heroïne in 1978. Ik stopte met cocaïne in 2006. Ik drink zo nu en dan nog wel -omdat ik voorlopig nog niet naar de hemel ga- maar afgezien daarvan probeer ik er gewoon van te genieten dat ik gezond bezig ben. Dat is voor mij een unieke ervaring."

In plaats van schade op te lopen tijdens zijn tientallen jaren van hard leven, lijkt Richards er vreemd genoeg door te zijn gesterkt. "Misschien ben ik gezegend dat dit ding gewoon maar doorgaat," grinnikt hij. 'Dit ding' is het lichaam waar hij zo zorgeloos mee is omgesprongen. "Tot nu toe heb ik geen echt probleem met oud worden. Er zijn een aantal gruwelijke dingen die je in de

en warm gegrinnik gaat hem vooruit de kamer binnen. En dan is hij daar: Keith Richards.

Bijna een halve eeuw

nadat het Britse muziektijdschrift *New Musical Express* hem 'de meest elegant verspilde mens ter wereld' noemde, ziet de gitarist van de Rolling Stones er op zijn nog altijd 79e verrassend fit uit, in een zwart jasje en t-shirt, en zijn eigenzinnige grijze haar onder een gleufhoed. Als begroeting slaat hij mij op de schouder. Zijn handen zijn groot voor zijn 1 meter 80 lange lijf, een en al leerachtige huid en knoestige knokkels. "Werkhanden," noemt hij ze zelf, de vingertoppen gehard door een leven lang gitaarspelen. "Ik zou deze dingen kunnen bewerken met een gasbrander en toch kunnen spelen," lacht hij, terwijl hij de lucht opsnuift alsof hij zich zo'n scène voorstelt. "De geur van brandend vlees!"

**'IK STOPTE MET
SIGARETTEN IN 2019,
HEROÏNE IN 1978,
COCAÏNE IN 2006,
MAAR IK DRINK ZO NU
EN DAN NOG WEL'**

Keith Richards' *way of life*.
Scan deze pagina met de
AppaView-app

toekomst misschien kunt zien, maar je moet er wel eerst komen. Ik kan goed overweg met het idee om tachtig te zijn, en nog steeds te kunnen lopen, nog steeds te kunnen praten. Ik vind ouder worden een fascinerend proces. Want als je dat niet doet, kun je net zo goed zelfmoord plegen.” Hoewel hij warmte uitstraalt, kent Richards’ natuurlijke vriendelijkheid zijn grenzen. Hij praat met veel plezier over muziek, maar is op zijn hoede voor vragen die te ver in zijn privéleven doordringen; zijn glimlach

vervaagt als ik vraag naar een dood-normale dag in zijn leven, te beginnen met wat hij als ontbijt heeft. “Wie wil dat weten?” snauwt hij. Wanneer ik probeer uit te leggen dat de vraag door mijn hoofdredacteur is geopperd, moppert hij zachtjes en kijkt me dan intimerend aan, waardoor het meteen duidelijk wordt dat dit specifieke onderzoekstraject is afgesloten.

De huiselijke situatie van Richards is tamelijk prozaïsch voor een rockster

met een geschat vermogen van minstens £ 400 miljoen. Hij is nog steeds eigenaar van Redlands, het 15e-eeuwse landgoed in West Sussex dat hij in 1966 kocht, en waar hij en Mick Jagger het jaar daarop werden gearresteerd tijdens een beruchte drugsvangst. (Richards werd aanvankelijk veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf omdat hij “toeliet dat cannabis werd gerookt op het terrein”, een vonnis dat publieke verontwaardiging veroorzaakte en in hoger beroep werd

vernietigd.) Hij heeft ook een huis op het privé-eiland Parrot Cay in Turks- en Caicoseilanden, ten zuidoosten van de Bahama's, maar brengt het grootste deel van zijn tijd door in Weston, Connecticut, in een landhuis op acht hectare grond.

De afgelopen 39 jaar is hij getrouwd geweest met voormalig model Patti Hansen; hun twee dochters, Theodora (38) en Alexandra (37), werken nu allebei als model en DJ. Hij heeft ook twee kinderen uit een eerdere 13-jarige relatie met wijlen model en actrice Anita Pallenberg: Marlon (54), die curator en fotograaf is geweest, en Dandelion Angela (51) die een manege runt in de buurt van Chichester. Er zijn talloze kleinkinderen in de mix, en Richards lijkt met iedereen op goede voet te staan. "Ik hou van mijn families. Ik heb er meerdere – uitgebreide," zegt hij. "En ze houden allemaal van elkaar."

De laatste keer dat we elkaar spraken, in 2018, zat Richards al midden in de No Filter-tour van de Rolling Stones door Europa en Noord-Amerika. Toen ik vroeg wat er nodig zou zijn om een einde te maken aan het lange bestaan van de band, was zijn antwoord ondubbelzinnig: "Iemand valt om." In 2021 gebeurde het, met de dood van de stoere drummer Charlie Watts. En toch zijn de drie overgebleven Stones blijven rollen. Het hielp dat Watts al een opvolger had 'gezalfd', Steve Jordan, die op het nieuwe album drumt. "Het is alsof hij met Charlie's zegen kwam," legt Richards uit, die zegt dat hij vaak aan Watts denkt. "Charlie is zozeer een deel van mij, en we zijn zozeer een deel van hetzelfde geweest, dat ik, ook al is hij overleden, nog steeds elke keer met hem praat als ik een vraag heb. Ik heb zoiets van: 'Wat zou Charlie nu zeggen?' En ik wacht op het antwoord. Het feit dat je dood bent, betekent niet dat je voorbij bent."

Als om het te bewijzen, verschijnt Watts zelfs postuum op het nieuwe album.

Hij speelt op twee nummers die zijn opgenomen gedurende een periode van tien jaar, waarin de Stones bleven dreigen met een nieuwe reeks originele nummers, maar die nooit helemaal afleverden. Bassist Bill Wyman –die in 1993 de band verliet– duikt óók nog naast Watts op in het onstuimige Live By the Sword, waarin de originele ritmesectie van de Stones dus kortstondig herenigd wordt. "Er zitten nog een heleboel ongelooflijke dingen in het vat," zegt Richards. "Er blijven altijd niet-uitgebrachte opnames over. Of we er nu iets van maken of niet. Wie zal het zeggen? Ik ben gewoon enorm blij dat deze plaat nu uit is. Ik bleef wachten tot de wielen eraf vielen. Maar dat gebeurde niet. Dus hier is hij."

Het hart van de Rolling Stones is altijd het songwritingduo Richards en Jagger geweest. Ze gingen in de jaren vijftig naar dezelfde basisschool in Dartford, Kent, en kwamen in 1961 als muziekgekke tieners weer bij elkaar op een spoorwegplatform, waar Richards Jagger zag lopen met een Muddy

Waters-album. In een destijds geschreven brief noemt de 18-jarige Richards Jagger "de grootste R&B-zanger aan deze kant van de Atlantische Oceaan, en dan bedoel ik niet misschien."

Richards grinnikt bij de herinnering. "Ik ontdekte zijn talent al vrij vroeg," zegt hij, "en sindsdien koester ik het. Hij is uitgegroeid tot de beste frontman waar een band ooit op kan hopen."

Het nieuwe album bevat een akoestische cover van Rollin' Stone van Muddy Waters –de opname uit 1950 waaraan de band hun naam ontleent– met Richards op gitaar en Jagger op mondharmonica. "Mick's spel is buitengewoon," zegt Richards. "Maar hij denkt niet dat hij zo geweldig is – wat grappig is, want hij denkt dat hij in al het andere wel goed is."

Deze joviale knipoog naar Jagger's ego herinnert ons eraan dat het duo niet altijd goed met elkaar overweg kon. Er ontstond een bijzonder onaangenaam schisma na de publicatie van Richards' autobiografie Life in 2010, waarin kleinerende opmerkingen werden opgenomen over Jagger's 'gezwollen hoofd' en 'opgeblazen ego' en waaruit bleek dat de rest van de band de zanger Hare Majesteit zou noemen. Richards zou woedend zijn omdat Jagger in 2003 het ridderschap aanvaardde, het afdeed als "een waardevolle onderscheiding" en eraan toevoegde: "Ik zou die familie niet bij me in de buurt laten met een scherpe stok, laat staan met een zwaard." Maar het waren zijn spottende, nogal puberale opmerkingen over de 'privat parts' van Jagger die de zanger echt van streek maakten. En een tijdje leek het twijfelachtig of de Stones ooit nog samen zouden spelen.

Richards verontschuldigde zich privé en merkte later op: "Ik zou alles zeggen om de band bij elkaar te krijgen, weet je. Ik zou tegen mijn moeder liegen." In 2012 waren de Rolling Stones weer op tournee en was de kloof blijkbaar genezen. "Het probleem met Mick en mij is

**'HET FEIT
DAT JE
DOOD BENT,
BETEKENT
NIET DAT
JE VOORBIJ
BENT'**

THE ROLLING STONES UNZIPPED

Nadat corona roet in het eten gooide in 2020 -de tentoonstelling was toen slechts vier weken te zien- hebben bezoekers nu een tweede kans om te genieten van The Rolling Stones - Unzipped, een internationale tentoonstelling over een van de meest iconische rockbands ooit. Unzipped bestaat vierhonderd originele objecten uit het persoonlijke archief van de band, waaronder kostuums en instrumenten, maar ook persoonlijke dagboeken, albumcovers en zelfs hun studio.

Rolling Stones - Unzipped is t/m 21 januari 2024 te zien in het Groninger Museum.

dat mensen vaak vooral over de ruzies horen, en vergeten dat er wel vijftien jaar tussen de ene ruzie en de andere zit,” zegt Richards nu. “We zijn op de heup aan elkaar genaaid. En zo nu en dan proberen we de hechtingen te verbreken. Maar we houden van elkaar.” Richards aarzelt niet om Jagger alle eer te geven voor het bestaan van het nieuwe album. “Tijdens Covid zat ik niets te doen en verzamelde Mick een heleboel teksten en ideeën,” legt Richards uit. “Hij zei: ‘Laten we een plaat maken, een deadline vaststellen en dan stap voor stap vooruit’. Dat is heel on-Stones-achtig. Ik was een beetje sceptisch, maar ik zei: oké, als je denkt dat je genoeg materiaal hebt, dan ga ik de hele weg met je mee.”

Welke problemen er ooit ook geweest mogen zijn, de samenwerking tussen Jagger en Richards op het gebied van songwriting behoort tot de meest productieve en duurzame in de popgeschiedenis. Net als Lennon en McCartney schrijven de twee mannen zowel tekst als muziek, bedenken ze afzonderlijk materiaal en geven het vervolgens samen vorm. Richards was de drijvende kracht achter veel van

de meest gevierde rocksongs van de Stones (Satisfaction, Gimme Shelter, Jumpin' Jack Flash), maar ook enkele van hun meest tedere ballads, waaronder Ruby Tuesday, Wild Horses en Angie. Over Hackney Diamonds zegt hij echter: “Ik had heel weinig inbreng in de teksten, maar veel inbreng in de manier waarop de nummers werden gevormd, waarbij ik riffs bouwde rond wat Mick had. Ik wilde graag zijn enthousiasme vastleggen. De urgentie en snelheid waarmee we dit deden verbaasde mij. Bam! Dat was een goeie take. De volgende!”

Richards bijdragen zijn vaak onopvallend. Zijn muzikale instincten hebben zich altijd verplaatst van de schreeuwerige lead solo naar iets veel ondefinieerbaars en ook economischers: het uitpersen van elke mogelijke nuance uit zijn instrument. Als ik vraag hoe zijn gitaarspel in de loop der jaren is veranderd, lacht hij. “Heel weinig! Het moddert een beetje voort. Ik voel me een deel van de ritmesectie... Ik doe gewoon wat goed voelt op dat moment, en wat past bij wat iedereen speelt. Het is een soort doorlopende taak. Maar, weet je, ik heb wel de riffs!”

Onder de superstergasten op Hackney Diamonds bevinden zich Lady Gaga, Elton John, Stevie Wonder en, het meest in het oog springende van allemaal, Paul McCartney. Waarmee de Beatles en de Rolling Stones op het album tot elkaar komen –en symbolisch een einde maken aan de grootste rivaliteit in de popgeschiedenis– met een bassolo op de pittige rocksong Bite My Head Off. “Paul was toevallig in de stad,” zegt Richards. “En we konden hem niet weghouden, die goeie vent. En hé, als je één van de Beatles op je album kunt krijgen, dan doe je dat natuurlijk.” “Bovendien,” voegt hij eraan toe, “Paul is een heel vriendelijk katje om mee te spelen; we zijn altijd al goede vrienden geweest.”

De rivaliteit tussen de Beatles en de Stones speelde waarschijnlijk altijd meer tussen de fans dan bij de bands zelf; de vraag of je je identificeerde met de melodieuze songkunst van de eerstgenoemde of met de rebelse rock-'n-roll van laatstgenoemde – een onderscheid dat volgens Richards niet echt valt te maken. “Ik denk niet dat John Lennon veel problemen zou hebben gehad om in de Stones te passen, of George, als je je kunt voorstellen dat zoiets ooit zou gebeuren. We waren van dezelfde generatie en we hielden allemaal van dezelfde muziek. Toen we de Beatles voor het eerst hoorden, waren we opgelucht dat er in Engeland nog een andere band op hetzelfde spoor zat als wij. En binnen een paar maanden bleek dat spoor het belangrijkste spoor.”

Sinds Ronnie Wood in 1976 bij de Stones kwam, is hij de nauwste muzikale bondgenoot van Richards; de twee weven naadloos een web van noten om elkaar heen. “Gitaristen, we klitten bij elkaar,” glimlacht Richards. Wood is een vrolijk, opgewekt persoon en is uit zijn worsteling met alcoholisme en verslaving naar voren gekomen als een sterke kracht in de nieuw leven ingebla-

‘IK DENK NIET DAT JOHN LENNON VEEL PROBLEMEN ZOU HEBBEN GEHAD OM IN DE STONES TE PAssen’

zijn tachtigste verjaardag als veertig jaar huwelijk met Hansen. “Ik ben halverwege getrouwd,” lacht hij. “Ze denkt dat ze mij voor mijn verjaardag meeneemt naar Afrika, maar ik zie het alsof ik mijn vrouw en de hele familie meeneem naar Afrika om ons 40-jarige huwelijk te vieren... Hoe dan ook, we gaan het hele verdomde feest erdoorheen safariën.”

Het lijkt misschien dat Richards met de jaren milder is geworden, maar hij was nooit echt de losbandige schurk die zijn reputatie deed vermoeden. “Dat beeld is een bal en een ketting,” vertelde hij me jaren geleden tijdens ons lange weekend in LA. “Er is niemand als die Keith Richards die ooit

zen Stones. In 2012 trouwde hij voor de derde keer, met Sally Humphreys, een theaterproducent, 31 jaar jonger dan hij, die Richards omschrijft als “een perfecte tegenhanger voor Ronnie, die hem waarschijnlijk enorm heeft geholpen om in leven te blijven. Maar dan kan ik hetzelfde zeggen over mijn oude dame, en oude dames overall. We hebben geluk: we zijn gezegend met mooie vrouwen die ons verdragen.”

In december '23 viert Richards zowel

geleefd heeft. Echt niet. Hij is een een-dimensionaal ding. Maar je kunt het imago niet veranderen.”

De echte Richards is altijd een grote lezer geweest, gefascineerd door geschiedenis. Momenteel verdiept hij zich in Stradivarius: Five Violins, One Cello and a Genius van Toby Faber, dat hij omschrijft als “een ongelooflijk verhaal over muziekinstrumenten, hoe ze worden gemaakt en wat mensen ermee maken.”

“Ik heb altijd een boek bij me,” voegt hij eraan toe. “Het houdt mij gezond. En weet je, het is misschien ook wel een plek waar ik me verstopt. Ik ben niet geschikt om een popster te zijn, en toch moet ik daar mee omgaan. Eerlijk gezegd is dat soms knap vervelend. En dus trek ik me overdag zo nu en dan terug in mijn boeken.”

Minder verrassend is dat hij ook veel naar muziek luistert –blues, jazz en klassiek– maar je zult hem zijn radio niet zien afstemmen op de pop-hitlijsten. “Ik wil niet gaan klagen over popmuziek,” zegt hij, voordat hij toch in de verleiding komt om precies dat te doen. “Het is altijd rommel geweest. Ik bedoel, dat is het hele punt ervan. Ze maken het zo goedkoop en makkelijk mogelijk en daarom klinkt het altijd hetzelfde; er zit heel weinig gevoel in. Ik hoor graag muziek van mensen die instrumenten bespelen. Dat wil zeggen, ik hoor niet graag plastic gesynthetiseerde muzak, zoals dat vroeger heette, wat je hoorde in liften, en tegenwoordig zo’n beetje overal.” Wat rap betreft is hij nog uitgesproken: “Ik hou er niet van om mensen tegen me te horen schreeuwen en te zeggen dat het muziek is, ofwel rap. Ik kan daar genoeg van krijgen zonder ‘mijn huis te hoeven verlaten.’”

‘ER ZITTEN NOG EEN HELEBOEL ONGELOOFLIJKE DINGEN IN HET VAT’

Hoewel hij niet als ‘de knorrige oude man’ wil klinken die tegen de veranderingen tekeer gaat, geeft Richards toe dat hij ook niet bijzonder ingenomen is met de opkomst van de ‘politieke correctheid’. Hoewel dit niet iets is wat zelfs oude rockers zich kunnen veroorloven om te negeren: in 2021 kondigden de Stones aan dat ze hun single Brown Sugar uit 1971 niet langer zouden spelen, nadat deze online werd bekritiseerd vanwege zijn lichtzinnige kijk op slavernij en verkrachting. “Daar zijn we allemaal in gevangen, het maakt niet uit of het muziek is of niet,” snauwt Richards, plotseling zonder glimlach. “Ik bedoel, er zijn een aantal dingen die je niet meer kunt doen, omdat mensen bang zijn. Ze zijn bang om iets verkeerd te zeggen. Ze zijn bang om iemand van

streek te maken. Angst doet veel met mensen.” Hij gebaart naar de mobiele telefoon waarmee ik ons interview opneem. “Dat is de drug. En jullie zitten er allemaal aan vast.” Voor de goede orde: Richards zegt dat hij geen mobiele telefoon bezit - het lijkt erop dat de bijna tachtigjarige het niet beschouwt als iets waar iemand van ons tijd aan zou moeten verspillen. “Het is een vreemde oude wereld waar we mee opgescheept zijn,” zegt hij, “totdat hij wegspoelt en we verdrinken in onze eigen rotzooi.”

Maar vóór deze onvermijdelijke apocalyps was er gelukkig de release van het nieuwe album en daarnaast een nog aan te kondigen tour (“Ik sta te popelen om op het podium mijn tanden in een aantal van deze nummers te zetten, als God het wil en ik het nog mee mag maken.”) een gedachte die weer een glimlach op Richards’ gezicht tovert. “Muzikanten zijn een raar stel, maar als je met de juiste mensen speelt, kan het leven van een muzikant behoorlijk goed zijn,” besluit hij. “Het is een fascinerende reis... en hij is nog niet voorbij.” Daarmee staat hij op om afscheid te nemen. Hij zegt dat hij me verderop op zijn route wel weer eens zal tegenkomen en trekt me naar zich toe voor een laatste advies: “Zeg tegen je hoofdredacteur dat Keith zegt to *f*ck off*,” gromt hij. Dan is hij, met nog een lach, vertrokken. **END**

GW verloot 5 x Hackney Diamonds. Wil je kans maken? Stuur dan voor 1 januari 2024 een e-mail met je NAW-gegevens naar info@gentlemenswatch.com o.v.v. Rolling Stones. De 5 winnaars ontvangen de cd thuis.

NOOIT MEER TE LAAT VOOR JE AFSPRAKEN?

KIES VOOR DE COMBINATIE VAN DE
LEBOIS & CO. CHRONOGRAPH EN DE SPORT CHIEF

ALLE INFORMATIE
OVER DEZE UNIEKE
COMBINATIE
VIND JE HIER

LEBOIS & CO

INDIANMOTORCYCLEBENELUX.COM

MAANZINNIG!

Qlocktwo ken je ongetwijfeld van die schitterende wandklokken die de tijd vertellen in keurige volzinnen en in talloze talen. Maar nu hebben de designers achter het merk, kunstenaars Biegert & Funk, iets nieuws bedacht: Moon, een maanfaseweergave zoals je die ook op sommige horloges aantreft, maar dan in XXXXXXL formaat, voor aan de muur. De maan, die trouwe metgezel van onze planeet, die altijd in dezelfde fase verschijnt vanaf elke locatie op aarde. De maan, die verantwoordelijk is voor eb en vloed, een hoofdrol speelt in talloze legendes en mythes, mensen verbindt over grenzen en culturen heen en een integraal onderdeel vormt van ons aller tijdsbesef. De Qlocktwo Moon brengt de schoonheid en magische kracht van 'Luna' in beeld door het tijdsverloop van een maancycclus in 28 terugkerende intervallen -van volle maan tot volle maan- via 14 draaiende prisma's weer te geven. Dus geen draaiend maantje, zoals je op horloges ziet, maar een soort verticaal geplaatste lamellen die zich omdraaien en een andere kleur zijde / tonen terwijl de tijd verstrijkt, om zo de juiste fase van de maan in beeld te brengen. Moon 90 en 180 (de nummers geven de maten in centimeters

aan) zijn verkrijgbaar in de kleuren Midnight (het blauw doet denken aan de mystieke overgang tussen dag en nacht), Nightfall (het donkergrijs creëert een mooi contrast met de verschillende displays) en Dawn (een eerbetoon aan de dageraad wanneer de maan al schijnt, in wit en grijs). En voor deze unieke tijdsbeleving zijn er drie -letterlijk- schitterende afwerkingen: Gold, Platinum of Moon Gold. En dan praten we niet over een lijke goudkleurige verf. Nee, de prisma's van het display zijn versierd met ongeveer honderd vellen goud (24 karaat), platina (Pt 999) of moongold, ontworpen in de stijl van het mysterieuze maanlandschap. Een bewuste keuze, want deze materialen vormen een belangrijk onderdeel van de geschiedenis van onze aarde en bestonden al in het heelal, lang voor de vorming van onze planeet én de maan. Ze documenteren dus in feite de laatste vijf miljard jaar en geven de Qlocktwo Moon daardoor nog meer diepte en tijdloze elegantie.

De Qlocktwo Moon 90 is verkrijgbaar voor € 19.800 per stuk. De 180-versie kost € 120.000. Check: qlocktwo.com

Persoonlijk

Ze ogen als een setje manchetknopen. Maar o, wat zijn deze earbuds goed! En vooral ook: uniek. Gehoor verschilt immers van persoon tot persoon. Dus als iedereen gebruik maakt van exact dezelfde earbuds, zal dat de luisterervaring beïnvloeden. Daarom zijn deze Denon PerL Pro uitgerust met Masimo-technologie om de zwakke Oto akoestische emissies (OAE's – google vooral even) te meten die worden geproduceerd door het binnenoor tijdens een reeks van afgespeelde tonen. Zo wordt jouw unieke reactie op geluid in kaart gebracht. En zodra die OAE's zijn geanalyseerd om te bepalen hoe gevoelig jouw oren zijn voor elke frequentie, wordt met behulp van kunstmatige intelligentie een persoonlijk gehoorprofiel aangemaakt in de Denon PerL Headphone app. Dit geïndividualiseerde profiel biedt merkbaar meer diepte, detail en helderheid, en het bewijs daarvoor kun je zelf beoordelen door in de app terug te schakelen naar de niet-gepersonaliseerde modus. Je zult verstelt staan! Andere fijne feiten: Met deze Denon PerL Pro geniet je van lossless audio via Bluetooth. De batterijduur bedraagt maximaal acht uur voor de oordopjes en een totale speeltijd van maximaal 32 uur met de oplaadcase. En je kunt de touch-knoppen op de buds naar eigen inzicht configureren!

Kost € 349 Meer specs: www.denon.com

Gecertificeerd

Al sinds de introductie in 1954 staat de Leica M voor levendige en authentieke foto's die vaak midden in de actie zijn gemaakt. De onopvallende stijl van M-fotografie wordt vooral gewaardeerd door fotojournalisten die in conflictgebieden werken. Sinds de introductie zijn er dan ook talloze iconische foto's gemaakt die de geschiedenis van de wereld op betrouwbare wijze documenteren. Maar... de tijden zijn veranderd. De digitale fotowereld heeft als negatieve consequentie dat inhoud gemakkelijk kan worden gemanipuleerd. Vervalste afbeeldingen ontnemen consumenten hun vertrouwen in digitale beelden en maken het voor fotografen moeilijk om de authenticiteit van hun eigen foto's te bewijzen. En dat is een fataal probleem voor fotografische verslaggeving. Daarom is er nu de Leica M11-P, 's werelds eerste camera die metadata opslaat door Content Credentials toe te voegen aan iedere opname. Met deze Content Credentials krijgt elk vastgelegd Leica M11-P beeld een digitale handtekening ondersteund door een CAI-conform certificaat. En de authenticiteit van afbeeldingen kan op elk moment eenvoudig worden geverifieerd met behulp van een vrij verkrijgbare, open-source CAI-tool of door een bezoek te brengen aan contentcredentials.org. Het zou zomaar de redding kunnen betekenen voor betrouwbare fotoverslaggeving wereldwijd, de beelden die onze geschiedenis moeten doorgeven aan generaties in toekomst.

Kost € 8950 Voor specs check: leica-camera.com

NL Editie Mystique

o.a. verkrijgbaar bij:

Aalsmeer: Sparnaaij Juweliers, Zijdsstraat 90 **Alkmaar:** Marc Lange, Mient 12 **Amersfoort:** van Hell Juweliers, Utrechtsestraat 28 **Amsterdam:** The Mill Diamonds, Rokin 123; QP Exclusieve Horloges, Willemsparkweg 154 (hoek Cornelis Schuytstraat) **Apeldoorn:** van Hell Juweliers, Hoofdstraat 120B **Arnhem:** Juwelier Punte, Rijnstraat 33 **Barendrecht:** Juwelier Ettema, Middenbaan 57-59 **Barneveld:** Kaasschieter Juweliers, Jan van Schaffelaarstraat 42 **Bussum:** Juwelier Geerling, Wilhelminaplantsoen 1 **Capelle aan den IJssel:** Brunott Juweliers, Koperwiek 67 **Culemborg:** Boumanonline.nl, Markt 43 **Den Haag:** Juwelier van Willegen, Hoogstraat 15 **Delft:** van Loenen Horlogerie, Markt 63 **Doetinchem:** Juwelier Kopmels, Bollestraat 56 **Enschede:** Koelink Juwelier, Haverstraatpassage 32-34 **Goes:** Fabery de Jonge, Lange Kerkstraat 30 **Haarlem:** F.J. Driessen Juweliers, Barteljorisstraat 1 **Haren (GN):** HA Juweliers, Rijksstraatweg 170 **Hengelo (Ov.):** Kwekkeboom Juweliers, Brinkstraat 8 **Huizen:** Veerman Juwelen, Lindenlaan 28 **Leiden:** De Gunst Juwelier, Nieuwe Rijn 7 **Maastricht:** Loonstra Juwelier, Platielstraat 16 **Middelharnis:** Juwelier Keuvelaar, Zandpad 32 **Nijmegen:** Juwelier van Baal, Broerstraat 53 **Oss:** Juwelier Marijnissen, Kerkstraat 9 **Oud-Beijerland:** Gentlemen, Oost-Voorstraat 4 **Oudewater:** Reijersen Juweliers, Korte Havenstraat 16 **Rijssen:** Saffier Juweliers, Haarstraat 11 **Rotterdam:** Brunott Juweliers, Oude Binnenweg 45 **'s-Hertogenbosch:** Ton van Grinsven Juwelier, Hinthammerstraat 50 **Schoonhoven:** Rikkoert Juweliershuys, Haven 1-13 **Spijkenisse:** Atelier Ed Nobel, Vredehofplein 7 **Utrecht:** Punte Juwelier Horloger, Choorstraat 34-36 **Veenendaal:** Horlogerie van Manen, Hoogstraat 28 **Venlo:** Nellissen Juwelen, Markt 4 (naast stadhuis) **Vianen:** 't Juweliershuis Reijersen-van Buuren, Voorstraat 15 **Waalre:** Juwelier van Hooff, Den hof 1 **Winterswijk:** Milikan Juwelier, Wooldstraat 22 **Zeist:** Juwelier van der Weerd - Janssen, Slotlaan 254-256 **Zwolle:** Juwelier Veenemans, Luttekstraat 32; en op www.meistersinger.nl

„Het eerste horloge
wat mij tijd schenkt!“

Karl-Heinz M.

Ontdek de tijdloze schoonheid van MeisterSinger's Mystique NL editie, waarin het credo "less is more" tot leven komt. In deze gelimiteerde serie van slechts 123 exemplaren toont MeisterSinger de diepgang van rust en kracht in eenvoud. De naaldpuntige witte wijzer met zijn subtiële overstek vormt een krachtig contrast op de mysterieuze wijzerplaat, enkel voor degenen die hun innerlijke kracht vinden in serene eenvoud. Ervaar met de Mystique NL editie de essentie van tijdloze elegantie.

Voor meer informatie:
Time Company
info@timecompany.nl
Tel. +31 570 514200

Meer informatie

MEISTERSINGER
The Single-hand Watch

GAAT HEEN EN...

Journalist-schrijver Hans van Wetering is gefascineerd door het fenomeen tijd en de wereld van overmorgen.

Een column over toekomstvisioenen, technologische (bokken)sprongen en dappere pogingen de tijd zelf te verslaan.

Hét grote probleem waar we als mensheid tegen aanlopen heet ‘overbevolking’, wordt vaak gezegd. Waren we maar met minder, dan liep het met het klimaat minder uit de klauwen: minder industrie immers, minder uitstoot, minder afval, minder alles. Het wil niet echt lukken tot nu toe.

Jaarlijks komen er in onze polder zo’n honderdduizend zielen bij. Binnenkort tikken we vrolijk de 18 miljoen aan. Over wat in Afrika en India aan de hand is, hoeven we het al helemaal niet te hebben. De bevolkingsgroei lijkt onstuitbaar.

Maar is dat ook zo?

Het is maar net op welke tijdschaal je kijkt. Want de snelheid waarmee de wereldbevolking groeit, loopt al een tijdje terug. Demografen verkondigen dat nog vóór het einde van de eeuw een kantelpunt zal zijn bereikt en de wereldbevolking gaat krimpen. In landen als China, Japan en Rusland is het nu al zover, in Europa zal de bevolking vanaf 2050 jaarlijks met 0,3% afnemen.

We moeten ons geen zorgen maken over bevolkingsgroei, we moeten ons zorgen maken over een bevolkings-collaps, tweette een zekere Elon Musk eind 2021, we moeten als de wiedeweerga meer baby’s maken. Want krimp is dan misschien heilzaam voor het klimaat, er kleven toch ook wel wat haken en ogen aan. Vergrijzing bijvoorbeeld, daar noem je zoiets, iemand moet het werk doen, handen aan het bed enzovoort.

De oorzaken van die ‘bevolkingscollaps’?

De noodzaak om kinderen te nemen als verzekering tegen oude dag en ziekte is afgenomen, dankzij betere sociale voorzieningen en teruggelopen babysterfte.

Maar er speelt nog iets anders: meer dan vijftien procent van de paren in de vruchtbare leeftijd wereldwijd kampt met onvruchtbaarheid. Het komt door steeds later kinderen willen. Het komt door een ongezonde leefstijl (roken, obesitas) en god weet wat voor rotzooi we allemaal binnenkrijgen: stoffen in plastic verpakkingsmiddelen bijvoorbeeld die tijdens de zwangerschap het voortplantingssysteem van de ongeboren vrucht verstoren. Het komt door ons sperma.

Want de kwaliteit daarvan holt achteruit: de *global sperm count* stemt droevig.

Goed nieuws dus allicht dat onderzoek naar alternatieve manieren om baby’s te verwekken recent in een stroomversnelling is geraakt. Zo slaagden Japanse onderzoekers er onlangs in om muizen te creëren met twee vaders: de eicel maakten ze uit mannelijke huidcellen. Afgelopen juni werd een volgende stap gezet toen het Amerikaanse onderzoekers lukte een menselijk embryo in elkaar te knutselen, uit geprogrammeerde menselijke stamcellen. Meer dan een klompje cellen is het vooralsnog niet, van een hart, darmen of een beginnend brein is nog geen sprake, maar toch, het biedt perspectief. Maar dan moeten vrouwen wel willen.

Om de bevolkingscollaps een halt toe te roepen, moeten drie of meer kinderen heel gewoon worden, en zie dat maar eens met die veelbelovende carrière te combineren. Enter de kunstbaarmoeder.

Nee, (ook) dit is geen science fiction: wetenschappers over de hele wereld zijn ermee bezig, en Nederland loopt voorop. In 2024 wordt de eerste kunstbaarmoeder in gebruik genomen, in het Máxima Medisch Centrum in Veldhoven.

Die kunstbaarmoeder werd ontwikkeld om de overlevingskans van prematuur geboren baby’s te vergroten. Maar, zo klinkt het in futuristenkringen, daar hoeft het niet bij te blijven, de tijd komt dat een (al dan niet uit huid- of stamcellen ‘gewonnen’) embryo in zo’n kunstbaarmoeder tot baby zal uitgroeien. Heuse kinderfabriekjes zullen verrijzen: die voorspelde bevolkingscollaps, daar zullen we ooit om lachen.

En daar blijft het niet bij, want die kunstbaarmoeder biedt nog een heel ander spectaculair vergezicht, denken sommigen. De omvang van ons hoofd (en onze herseninhoud) wordt ingeperkt door baarmoeder en bekken. Valt die ‘rem’ weg dan betreedt de homo sapiens mogelijk een heel nieuw evolutionair tijdperk. Grotere schedels, grotere hersenen: de fantasie zou er nog van op hol slaan. **END**

VANGUARD
V12 JEANS
THE PERFECT BASE FOR YOUR LOOKS

// THE VANGUARD V12 BIKE CROSSOVER .

VANGUARD
V12 CHINO
THE PERFECT BASE FOR YOUR LOOKS

Het summum in precisie

Tekst: Thomas van Straaten

Sommige horloges worden chronometers genoemd. En sommige doen daar nog een schepje bovenop in de vorm van superlatieve chronometers of master chronometers. De meeste horlogeliefhebbers weten wel dat dit iets met nauwkeurigheid te maken heeft, maar wat is het nu eigenlijk precies? En waar komt de chronometer vandaan? Tijd om daar eens wat dieper in te duiken!

Chronometrie betekent letterlijk het meten van tijd. In die zin is elk horloge feitelijk een chronometer. Toch is deze titel vandaag de dag uitsluitend weggelegd voor horloges met een uitmuntende precisie. Om die precisie op waarde te schatten moeten we terug in de tijd. Terug naar 1735 om precies te zijn.

HISTORIE VAN CHRONOMETERS

We denken tegenwoordig eigenlijk niet meer zo na over hoe we van A naar B navigeren. We typen de bestemming in en Google Maps op de smartphone leidt ons -meestal probleemloos en via de meest efficiënte route- naar die bestemming. Maar nog niet eens zo heel lang geleden was navigatie een ware wetenschap, zeker op zee.

Maritieme navigatie was tot de vroege achttiende eeuw nogal onnauwkeurig. Dit kwam omdat men al wel wist hoe je de breedtegraad kon bepalen, maar niet de lengtegraad. De breedtegraad werd bepaald door met een sextant de hoek tussen de horizon en de zon te meten. Wanneer deze hoek op zijn grootst was, wist je dat het 12 uur 's middags was. De sextant gaf vervolgens de breedtegraad aan voor de gemeten hoek op die locatie.

John Harrison bedacht in 1735 dat je ook de lengtegraad kon bepalen met behulp van deze lokale tijd, zolang je óók maar de tijd in de thuishaven (Greenwich Mean Time) wist. De aarde draait namelijk 360 graden in vierentwintig uur.

MASTER CHRONOMETER

Een Omega horloge, met
daarbij het bewijs dat de
kwaliteit is getoetst.

Dit komt neer op vijftien graden per uur. Meet je dus op basis van de zon een lokale tijd van 12 uur terwijl GMT 14 uur aangeeft, dan weet je dat je 30 graden westwaarts bent gevaaren. Om dit precies te kunnen meten moet je de thuishouding echter wel bijzonder nauwkeurig kunnen monitoren. Dus Harrison ontwikkelde de chronometer met precies dit doel.

De eerste maritieme chronometers kun je daarom zien als pure navigatie instrumenten. Het waren bijzonder kostbare en delicate uurwerken met een obsessieve focus op nauwkeurigheid. Om die reden werden ze vaak in stevige houten kistjes gebouwd en mochten alleen de kapitein en de navigator ze bedienen. Vergat je de klok op te winden, of beschadigde hij onderweg, dan was je verloren op zee. Althans, je had geen idee meer waar je precies was, met alle mogelijke gevolgen van dien.

De 5 sterren op de wijzerplaat van deze Longines chronograaf verwijzen naar een kwaliteitsduiding die tijden geleden werd gebruikt. Maar veelzgender is het woordje eronder: chronometer.

Een subtiel stempeltje op het uurwerk als bewijs voor kwaliteit.

MODERNE CHRONOMETERS

Het streven naar zeer precieze uurwerken is dus niet louter een prestigieuze kwestie. In het verleden hingen er letterlijk levens van af. Dat is overigens nog steeds zo: moderne GPS is nog altijd afhankelijk van bijzonder precieze tijdmeting. Alleen gebeurt dit tegenwoordig met atoomklokken in plaats van scheepschronometers.

In moderne polshorloges betekent het chronometer-label dat we te maken hebben met een horloge dat aan specifieke eisen met betrekking tot nauwkeurigheid voldoet. Het bekendste 'kwaliteitsstempel' is wellicht COSC, of Contrôle Officiel Suisse des Chronomètres. COSC is een onafhankelijk instituut dat uurwerken controleert en certificeert volgens de ISO 3159 norm. Het uurwerk wordt, voordat het in het horloge gemonteerd wordt, gedurende zestien dagen getest. In verschillende standen en bij verschillende temperaturen en luchtvochtigheden wordt de nauwkeurigheid gemeten. De afwijking mag gemiddeld niet groter zijn dan -4/+6 seconden per etmaal.

Maar COSC is niet de enige instantie die chronometers certificeert. Japan heeft bijvoorbeeld een eigen orgaan dat Japanse horloges certificeert. En Rolex laat de uurwerken eerst door COSC certificeren om ze vervolgens (gemoniteerd in de horlogekasten) aan nog strengere eisen te toetsen. Hierbij moet een afwijking kleiner dan -2/+2 seconden per etmaal worden behaald. Rolex omschrijft dit als 'Superlative Chronometer Officially Certified'.

Dan is er nog het Zwitserse Federal Institute of Meteorology, METAS. Ook zij doen controle en certificering van uurwerken. In tegenstelling tot COSC, vereist METAS dat het gehele horloge getest wordt, dus niet het losse uurwerk. Zo wordt ook waterdichtheid gemeten en moet de afwijking binnen de norm 0/+5 seconden per dag vallen.

WAAROM SNELLER BETER IS DAN LANGZAMER

Het valt je wellicht op dat zowel COSC als METAS een grotere afwijking accepteren bij te snel lopende uurwerken dan bij te langzame. Dit heeft een hele praktische reden: naarmate de jaren

verstrijken dicht de olie in het uurwerk langzaam in. Het gaat daardoor stroperiger lopen en vertraagt dus navenant. Het is daarom altijd prettiger wanneer je gloednieuwe horloge iets te snel loopt, dan te langzaam. Een te snel horloge trekt langzaam richting perfecte tijdmeting; een te langzaam horloge wordt na verloop van tijd alleen maar minder nauwkeurig.

Dit is ook precies waarom de meeste horlogemakers jouw horloge iets te snel zullen laten lopen na een service. Als er onderweg niets gekst gebeurt, vertraagt het vanzelf. Dat is natuurlijk wel onder het grote voorbehoud dat je geen schade oploopt of het horloge blootstelt aan schokken of magnetisme.

WAT ER NODIG IS OM DE CHRONOMETER STANDAARDEN TE BEREIKEN

Veel moderne uurwerken zijn in principe geschikt om het tot chronometers te schoppen. De meeste bekende ETA en Sellita kalibers en hun afgeleiden zijn ertoe in staat. De uurwerken moeten dan simpelweg preciezer worden afgeregeld. Er is dus geen structurele, mechanische aanpassing nodig. Het kost echter wel meer tijd... en daardoor geld.

Sommige, veelal oudere kalibers kunnen niet voldoende strak afgeregeld worden. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn omdat een klein balanswiel is gebruikt. De inertie is dan te klein om een zeer precieze afregeling te waarborgen.

Er zijn door de eeuwen natuurlijk nogal wat pogingen gedaan om uurwerken preciezer te maken. Een -letterlijk en figuurlijk- mooi voorbeeld daarvan is de tourbillon. Deze bijzonder ingewikkelde complicatie verbeterde vooral de constantie van het uurwerk onder verschillende hoeken. Echter, uit onderzoek blijkt dat de vereiste energie en

NOG NAUWKEURIGER

Omdat het altijd nog beter kan: Omega's nieuwste Speedmaster is extra nauwkeurig afgesteld dankzij het zogenoemde Spirite-systeem, dat een revolutionaire nieuwe spiraal bevat waarmee ultrafijne snelheidsaanpassingen mogelijk zijn. Dankzij dit unieke mechanisme is het nu mogelijk voor Omega om een gecertificeerde precisie van slechts 0/+2 seconden per dag te bereiken!

Een marine chronometer van Ulysse Nardin, uit de tijd dat chronometers nog van levensbelang waren binnen de scheepvaart.

ruimte eigenlijk beter besteed kunnen worden aan een groter echappement met een grotere inertie, wanneer je puur naar prestaties kijkt. De tourbillon is dan ook vooral een bewonderenswaardig stukje techniek maar niet zozeer functioneel wanneer je naar chronometer-precisie streeft.

COSC CHRONOMETERS

Zoals gezegd: COSC is verreweg de meest voorkomende chronometer-standaard voor Zwitserse horloges. Zowel de preciezere afregeling van het uurwerk als de certificering zelf kosten echter geld. En ook het mooie certifi-

caat dat bij sommige horloges wordt geleverd moet los worden afgerekend. Om die reden zie je chronometer certificering vooral bij horloges in het hogere segment. Een kleine greep uit de eindeloze lijst van merken die COSC chronometers in het aanbod hebben: Longines, Tissot, Formex, Breitling, Christopher Ward en Rolex (met dus een extra superlatief sausje).

METAS CHRONOMETERS

METAS was lange tijd vooral bekend om het certificeren van Omega horloges. Hun Master Chronometer standaard bestond uit een combinatie

Rolex hanteert
zijn eigen
keurmerk.

Steeds meer horloges van Tudor zullen
een METAS certificering ondergaan.

van COSC en METAS certificering. Simpel gezegd: Omega Master Chronometers bevatten COSC gecertificeerde uurwerken die -eenmaal in ingebouwd- ook nog eens door METAS getest en gecertificeerd worden.

Sinds kort worden trouwens ook sommige Tudor horloges METAS gecertificeerd, zoals de recente Black Bay met de rode bezel en de five-link band bijvoorbeeld. En er zit inmiddels zelfs een onafhankelijke unit van METAS in het gebouw van de Tudor manufacture, dus we kunnen gerust rekenen op meer Tudor METAS chronometers in de nabije toekomst.

GENEVA SEAL/POINÇON DE GENÈVE/ ZEGEL VAN GENÈVE

Een iets afwijkend certificaat is het Geneva Seal. Deze certificering wordt uitgegeven door de Geneva School of Watchmaking. Het betreft hier vooral

een beoordeling van kwaliteit op gebied van afwerking, maar precisie wordt óók meegenomen. Dit 'kwaliteits-zegel' is echter niet voor ieder horlogemerk een optie, want uitsluitend uurwerken uit het kanton Genève komen in aanmerking. Een chronometrie claim is daarbij optioneel, maar wordt wel geaccrediteerd onder het Geneva Seal. Het kanton Genève besteedt deze certificering uit aan een instituut genaamd Timelab. Hier worden uurwerken getest aan de hand van ISO norm 3159. Volgens deze norm mogen Categorie 1 chronometers gemiddeld $-4/+6$ seconden per dag afwijken. Categorie 2 chronometers wijken gemiddeld $-5/+8$ seconden per dag af. Je vindt dit Zegel van Genève als gegraveerd stempel op het uurwerk. Merken die regelmatig hun uurwerken laten certificeren zijn onder meer Chopard, Vacheron Constantin en Cartier.

Een retro
gestileerde
chronometer
van Carl F.
Bucherer,
gebaseerd op
een origineel uit
de jaren zestig.

DS AUTOMOBILES

Spirit of Avant-Garde

DS 4

UPGRADE TO FRENCH CLASS

[DSautomobiles.nl](https://www.dsautomobiles.nl)

OFFICIËLE BRANDSTOFGEGEVENS: MIN./MAX. VERBRUIK: 1,2 – 1,3 L/100KM. CO₂-UITSTOOT: 27 - 28 G/KM.

DS adviseert TotalEnergies – De vermelde waarden en het energielabel voor het brandstofverbruik en CO₂-uitstoot worden bepaald door de WLTP-testprocedure. De exacte CO₂-uitstoot onder de WLTP-testprocedure is afhankelijk van de gekozen opties en combinaties hiervan. De praktijkwaarden kunnen variëren afhankelijk van de dagelijkse gebruiksomstandigheden en verschillende factoren, zoals onder andere: persoonlijke rijstijl van de bestuurder, verkeers- en weersomstandigheden, het gebruik van comfortvoorzieningen zoals airconditioning, de belading en de onderhoudstoestand van de auto. Afbeeldingen kunnen afwijken van standaard specificaties, wijzigingen en drukfouten voorbehouden.

DE WARMTE VAN SYRAH

Syrah is de ideale druif voor wie houdt van warmbloedige, stevige rode wijnen met geur- en smaakimpressies van cassis, zwarte peper en chocolade. Perfect bij een lamsgerecht of een winterse stoofschotel, maar ook heerlijk bij de barbecue...

Tekst: Peter Bijpost

De syrah, één van de meest aangeplante druivenrassen ter wereld, is afkomstig uit de Zuid-Franse Rhône-streek, maar je vindt hem tegenwoordig op alle continenten. Vooral op plekken waar het zonnig, droog en warm is: Spanje, Chili, Zuid-Afrika, Californië en Australië. Zijn dikke schil maakt hem bijna immuun voor druivenziekten en geeft de wijnen een hoog tanninegehalte. Vroeger werd syrah vaak ingezet om andere wijnen extra power te geven. Toen de wijnwetgeving nog niet zo streng was, maakten beroemde chateaus in Bordeaux bij een tegenvallend oogstjaar dankbaar gebruik van die mogelijkheid. Tegenwoordig werkt het meestal andersom: andere druiven als cabernet en grenache worden geblend met de syrah, om een wat mildere wijn te produceren. Wil je de authentieke essentie van Franse syrah proeven, dan vind je de mooiste wijnen in de Rhône-regio's Hermitage, Crozes-Hermitage en Côte-Rôtie.

In Australië is de naam syrah verbastert tot 'shiraz'. De druif kwam hier aan land rond 1840 en groeide uit tot aanjager van de Australische wijnindustrie. Twee van de eerste wijnpioniers hier waren Dr. Christopher Rawson Penfold en zijn vrouw Mary. Van de syrah-druiven die zij in 1844 op hun Magill Estate plantten, maakten ze aanvankelijk versterkte wijnen als medicijn tegen bloedarmoede. Rond 1900 was Penfolds uitgegroeid tot de grootste wijnproducent van het land. Vijftig jaar later maakte Penfolds-wijnmaker Max Schubert voor het eerst de Penfolds Grange, een iconische shiraz-wijn die Australië definitief op de kaart zette als veelbelovend wijnland en bovendien de populariteit van de syrah/shiraz-druif wereldwijd deed stijgen. De Grange 1955, een van de eerste jaargangen die Schubert samenstelde, maakt inmiddels zelfs deel uit van het nationaal erfgoed van Australië.

FERRATON PÈRE ET FILS, CROZES-HERMITAGE LA MATINIÈRE 2019

Goed voorbeeld van een eigentijds wijnhuis met oog voor traditie. Ferraton bezit wijngaarden in o.a. Hermitage, Crozes-Hermitage en Saint-Joseph, die op biodynamische wijze worden bewerkt. Sinds 2005 is het eigendom van de beroemde producent M. Chapoutier. Aangenaam vullende terroirwijn met rijp fruit en florale tonen.

Schenkttemperatuur: 16 graden
Importeur: Le Veneur
€ 20,95

PENFOLDS GRANGE, SOUTH AUSTRALIA 2017

Australië's number 1 iconwijn, met nationaal erfgoed-vermelding. Ieder jaar een nieuw samengestelde blend op basis van de allerbeste shiraz-druiven afkomstig uit topwijnngaarden in verschillende regio's, soms in combinatie met een klein percentage cabernet sauvignon. Diep, donker gekleurd, boordevol rijp fruit, licht zoetige tonen en kruiden en rond en vol van smaak.

Schenkttemperatuur: 16-18 graden
Importeur: Fourcroy Nederland
ca. € 850

REYNEKE ORGANIC SYRAH, STELLENBOSCH, ZUID-AFRIKA 2019

Johan Reyneke was de eerste Zuid-Afrikaanse wijnmaker die het biodynamische Demeter-certificaat verwierf. Deze syrah bezit een geheel eigen karakter met concentratie, complexiteit, rijpe fruitaroma's en tegelijk wat frisse tonen.

Schenkttemperatuur: 16-18 graden
Importeur: Pallas Wines
ca. € 20

ONTDEK DE CHIEF IN JEZELF

MET DE ATAG WIJNKLIMAATKAST

Doe je ogen dicht, neem de geur in

je op, nip voorzichtig aan het glas.

Een passende wijn kan een bijzonder

gerecht spectaculair maken. Bewaar

je beste fles tot het perfecte moment met

een ATAG wijnklimaatkast. Je hoeft alleen

de juiste temperatuur in te stellen. Zo ben

je de sommelier in je eigen keuken.

- Ruimte voor 189 flessen
- 3 klimaatzones, elk instelbaar van 5 C tot 20 C
- Volledig uittrekbaar serveergedeelte met ServingTray en AccessoryDrawer van beukenhout
- Ontdek alles over je wijn door het etiket te scannen met de ingebouwde fotocamera
- Gekoppeld met wijnapp Vivino

Meer weten over de wijnklimaatkast?

Scan de QR code om meer te ontdekken

ATAG
we love to cook

KEEP YOUR WATCH MOVING

It is essential to keep an automatic watch in motion to ensure precision and prolong its lifespan. SwissKubiK watch winders are designed and manufactured by hand with the greatest care to showcase your watches and protect their movement.

SWISS
K
KUBIK

100% SWISS MADE

Een topvoetballer krijgt te horen dat hij niet lang meer leven heeft. Daarop besluit hij zijn laatste dagen te besteden aan een theatershow over zijn eigen leven. Gentlemen's Watch sprak met hoofdrolspeler Jim Bakkum over sterfelijkheid, carrièrekeuzes en roem...

Theaterproductie *Showmeister*

VAN DE GRASMAT NAAR DE THEATERPLANKEN

Tekst: Annika Hoogeveen · Fotografie: Maryn Haertel

Wanneer de hypersuccesvolle prof-voetballer Mario (Jim Baklum) van de dokter te horen krijgt dat hij nog maar een jaar te leven heeft, stort zijn wereld in. Opeens voelen zijn drie landstitsels en miljoenen op de bank niets meer waard. Op de club zijn ze zelfs al bezig met zijn vervanger. En dus besluit Mario de voetbalwereld achter zich te laten en zijn laatste dagen op aarde te besteden aan een ultiem cadeau waar zijn miljoenen fans écht iets aan hebben: een theatershow over zijn eigen leven...

Wat zou jij doen als je wist dat je nog kort te leven hebt?

Jim Baklum: "Ik wil en ga daar niet aan denken, want ik vind het echt een afschuwelijke gedachte. Vooral het idee dat ik mijn kinderen zou moeten achterlaten..."

Wat neem je persoonlijk mee van *Showmeister*?

"Haal alles uit het leven. Daar denk ik de laatste tijd vaker aan; wat wil ik nog allemaal doen? Altijd 'Jim Baklum' zijn of wil ik iets compleet anders? Er zijn dingen die ik interessant vind, maar geen optie zijn omdat ik al heel lang in dit vak en leven zit. Mocht ik iets anders gaan najagen, dan moet ik mijn hele leven aanpassen. Of ik dit blijf doen tot aan mijn dood? Geen idee."

Hoe belangrijk is roem voor jou? Zou jij dat op kunnen geven en anoniem door het leven gaan?

"Dat weet ik niet. Wat ik wel weet is dat ik dit al vanaf mijn vijftiende doe en dat aandacht verslavend werkt. Als artiest, want als persoon houd ik er niet van om in het middelpunt te staan. Het lijkt me een enorme aanpassing wanneer je gewend bent om in de spotlights te staan en dat ineens wegvalt. Maar het gaat mij meer om wát ik doe. Dat is het leukste wat er is. Niet de aandacht of bekendheid."

Is er een verschil tussen wie de buitenwereld ziet en wie je in werkelijkheid bent? En hoe houd je de balans?

"De balans hiertussen ontstaat vanzelf als je een gezin met drie kinderen hebt, want we leiden een heel gewoon leven. Kinderen houden je in balans, want die boeit het niet dat je 's avonds op het toneel moet staan. Zij willen dat je er bent wanneer ze uit school komen en dat je drinken voor ze pakt. (lacht)."

Het is tegenwoordig essentiëler dan ooit om 'relevant te blijven'. Betaal je daar een prijs voor en is het de moeite waard?

"Ik betaal er geen prijs voor, maar ik vind dat relevant blijven wel uitermate vermoeiend. Ik wil gewoon zijn wie ik ben en niet de hele tijd denken 'Oh, ik moet nu iets posten'. Helaas werkt het zo in dit vak. Sociale media is belangrijk en ik haal er ook veel uit, maar ik wil gewoon mijn vak uitoefenen. Ik hoop dat ik mijzelf kan blijven ontwikkelen en daardoor relevant blijf. Daarom is deze samenwerking met Theater Oostpool ook zo'n mooie en belangrijke stap voor mij."

Hoe is deze rol op je pad gekomen?

"Theater Oostpool heeft mij benaderd. De twee regisseurs, Jan Hulst en Kasper Tarenskeen, hadden mij in gedachten tijdens de ontwikkeling van het stuk. Op het moment dat zij mij twee jaren geleden benaderden, bevond ik mij toevallig op een keerpunt; de wens om andere stappen te gaan zetten en niet in herhaling vallen qua projecten en rollen. *Showmeister* is mijn eerste toneelstuk en het leek me zowel leuk als een uitdaging. Zelf heb ik nooit een opleiding gehad, dus ik moet het hebben van de projecten die ik doe en waar ik van leer."

Doet Mario de voorstelling voor zijn fans of vooral voor zichzelf?

Een theatershow waar het publiek speciaal voor jou komt is natuurlijk de ultieme spotlight.

"Vooral voor zichzelf. Of zijn voetbalfans erop zitten te wachten dat weet ik niet, maar iedereen wil uiteraard komen omdat hij doodgaat. Het is de ultieme kans om hem op een andere manier te zien. Waarom weet ik niet, maar ik moet hierbij altijd denken aan Jack van Gelder die een rol in *Mamma Mia* speelde."

De strijd tussen theaterleider Fabio en Mario is er een tussen artistieke diepgang en commercieel entertainment. Wat is voor jou het meest belangrijk, artistieke ziel of commercie?

"Allebei. Voor mij hoeft het niet altijd artistiek te kloppen. De combinatie vind ik leuk en wil dat ook blijven doen. Het is geweldig om in *Verliefd op Bali* te spelen -een hele commerciële, breed georiënteerde film- en tegelijkertijd in een toneelstuk, dat voor een veel selectiever publiek is, te staan. De bioscoopfilms waar ik deel van uitmaakte hebben over het algemeen aardig gescoord bij het publiek, maar de recensies waren soms minder positief. De vraag is dan wat je wilt: goede recensies en dat niemand de film bezoekt of slechte kritieken door individuen, maar wel veel bezoekers?"

Waardoor laat je je carrière vooral leiden?

"Ik kijk naar wat ik het meest interessant vind om te doen. De keuzes zijn niet altijd gebaseerd op geld of dat iets per se artistiek verantwoord moet zijn. Ik ben -om maar iemand te noemen- geen Jacob Derwig, maar meer een commerciële naam. Dus ik heb ook niet altijd de keuze dat ik alleen maar artistiek verantwoorde projecten kan doen."

Showmeister is van 9 januari t/m 16 maart 2024 te zien in de diverse Nederlandse theaters. Voor meer informatie: www.oostpool.nl

Een ambitieuze mix van SUV en supercar

BMW's nieuwste super-SUV is de XM. Het is de eerste geëlektrificeerde high-performance SUV van de M-divisie.

Tekst: Jorrit Niels

Een statement voor het merk uit München, een opzichtige zelfs. Want hoewel BMW momenteel bezig is om de komende jaren over te stappen op een volledig elektrisch aanbod, schrikt het merk er ook niet voor terug om te investeren in krachtige hybrides.

Plug-in hybrides zijn niet perfect, maar tegenwoordig kunnen ze hun eigenaar naar het werk én weer naar huis brengen, zeker als je kijkt naar de gemiddelde woon/werk-afstanden in Nederland. Dat doe je in dit geval dan in de vrolijke waanzin van een supercar, gevat in het equivalent van een Amerikaanse gepantserde SWAT-truck. Een bijgewerkte versie van BMW's twin-turbo 4,4-liter V8 levert in combinatie met de elektromotor

maar liefst 653 pk. Waardoor je in 4,1 seconden van 0 naar 100 km/u accelereert

en een topsnelheid kan halen –met het M Driver's pakket– van 270 kilometer per uur.

Ga je voor de duurder XM Label Red, dan krijg je zelfs een boost naar 748 pk en een 0-100 tijd van 3,8 seconden. Al deze specs worden naar het asfalt gestuurd via BMW's intelligente MxDrive-systeem.

Druk op de M2-knop (deze is niet voor niets rood) op het stuur en alles gaat in de hypermodus. Zodra je het gaspedaal indrukt, tart de XM eenvoudigweg de natuurkunde, terwijl hij door de versnellingen schiet wanneer de turbo's hun magie uitoefenen om elk grammetje kracht uit de V8 te wringen. Heb je wat minder haast, dan is het elektrische bereik tot zo'n 80 kilometer ook nog een optie. De XM, die exclusief als hybride model wordt aangeboden, markeert ook de allereerste toevoeging van een geëlektrificeerde auto aan het BMW M-portfolio.

De sprint in rechte lijn is hoe dan ook fenomenaal, maar op meer uitdagende wegen voel je het massieve van de auto. De XM is dan ook maar liefst 5,1 meter lang, ruim twee meter breed en weegt bijna 2.700 kilogram. Monsterlijk wordt tegenwoordig vaak te veel en te gemakkelijk gebruikt, maar hier past die benaming zonder twijfel.

BMW XM

Prijs: € 177.825 (vanaf)
bereikbaar dan zijn iconische grote broer.

Louwman en de Morgan Motor Company vieren iets bijzonders: 100 jaar Louwman Group. De auto-importeur ontving onlangs het prestigieuze Predicaat Koninklijk door Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en presenteert nu vier unieke Morgans in samenwerking met het Britse merk.

LOUWMAN X MORGAN

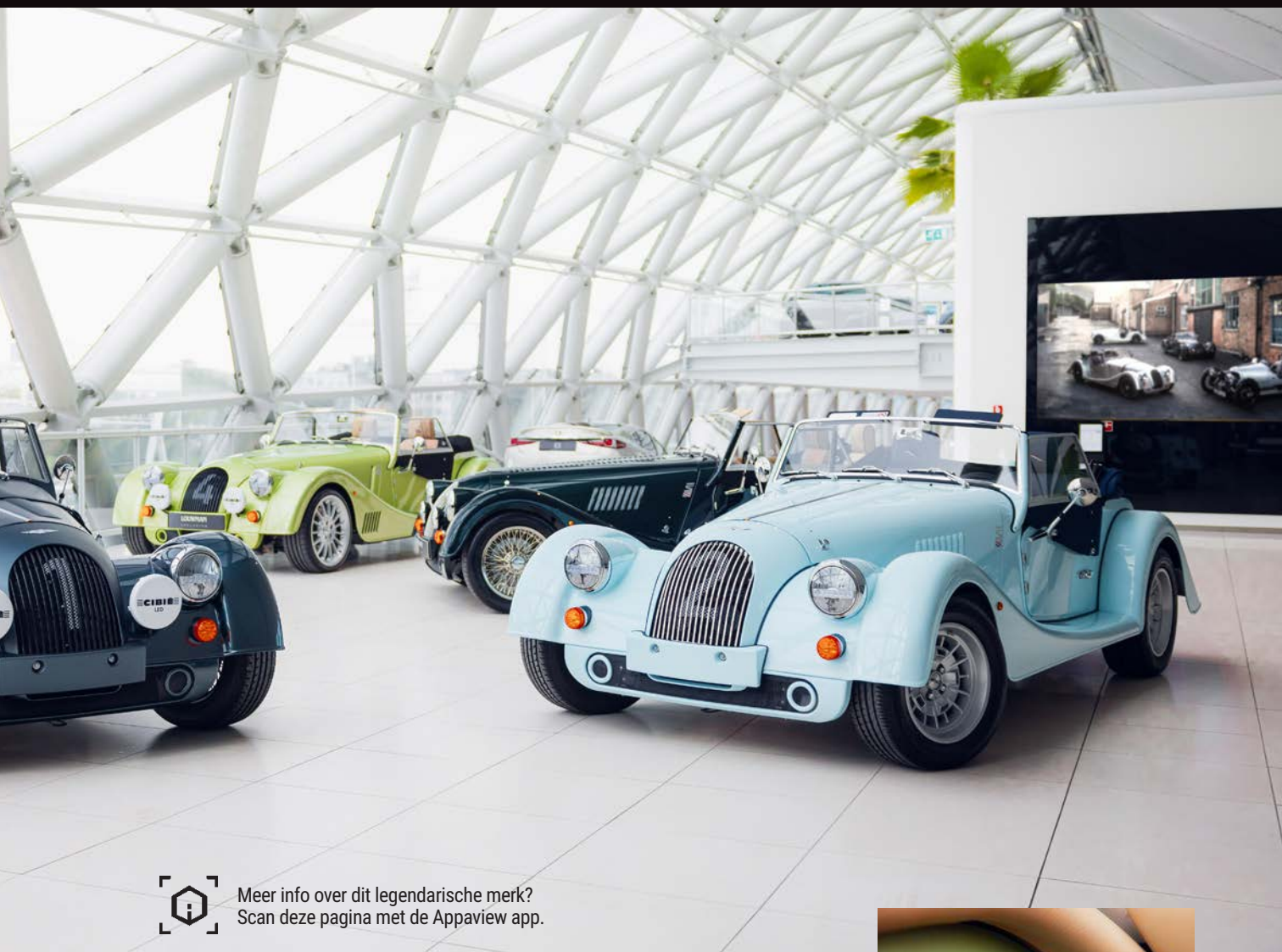
Het gebeurt niet vaak dat een autofabrikant samenwerkt met de importeur voor een speciale uitvoering. Deze twee partijen hebben echter al een zeer lange relatie met elkaar en het 100-jarig bestaan was een uitgelezen moment voor vier bijzondere Morgan Plus-modellen. Samengesteld door Morgan's eigen Chief Design Officer, Jon Wells. Elke uitvoering staat voor een kwart eeuw van de honderd jaar en krijgt de titel 'Tribute'. Naast het feit dat ze zijn

volggestopt met zo ongeveer elke mogelijke optie die je kunt aanvinken, is een bijzonder detail de gecombineerde Britse en Nederlandse vlag. Deze vind je op de motorkap, het dashboard, maar ook gestikt in de hoofdsteunen.

De drie Plus Four-modellen worden aangedreven door een handgeschakelde 2.0 liter viercilinder Twin-Turbo motor met 258 pk en een koppel van 400 Nm. De van BMW afkomstige motor rijdt hiermee van 0-100 km/u in 5,2 seconden.

De eerste Plus Four is geïnspireerd op de periode 1923-1948 met een matte en glanzende two-tone groene kleurstelling, met zwarte accenten en zwarte wielen met koperkleurige wielmoeren.

Meer info over dit legendarische merk?
Scan deze pagina met de Appview app.

De tweede Plus Four vindt z'n inspiratie uit de jaren vijftig en zestig met een frisse lichtblauwe kleur, met hetzelfde voor het dashboard, de middentunnel en de achterzijde van de stoelen. Het dak is donkerblauw, wat het een opvallende verschijning maakt. De laatste Plus Four gaat van de jaren tachtig tot begin jaren negentig waar de Morgans vol waren van walnoothout, chromen spaakwielen en meer chroomaccenten. Groen metallic vullen ze aan met 16-inch roestvrijstalen spaakwielen. Een biscuitleurig interieur maakt de retro-Morgan af.

En dan is er nog de speciale Louwman x Morgan Plus Six. Deze heeft ook een

groen exterieur en trekt het subtiel naar het hier en nu met een lederen interieur en een Sennheiser-audiosysteem. De Plus Six heeft een BMW zes-in-lijn met 480 pk en een 0-100 tijd van 4,2 seconden.

Elk van de vier unieke Morgans – met genummerde plaquette op het dashboard – zijn nu te zien bij Louwman Exclusive in Utrecht.

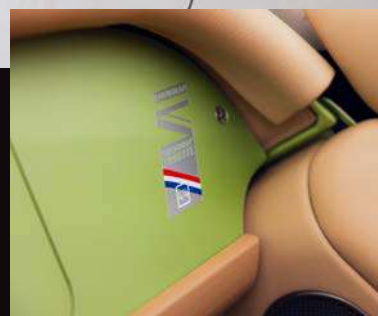
Morgan x Louwman Group

Morgan Plus Four

Prijs: € 124.950 (vanaf)

Morgan Plus Six

Prijs: € 166.450

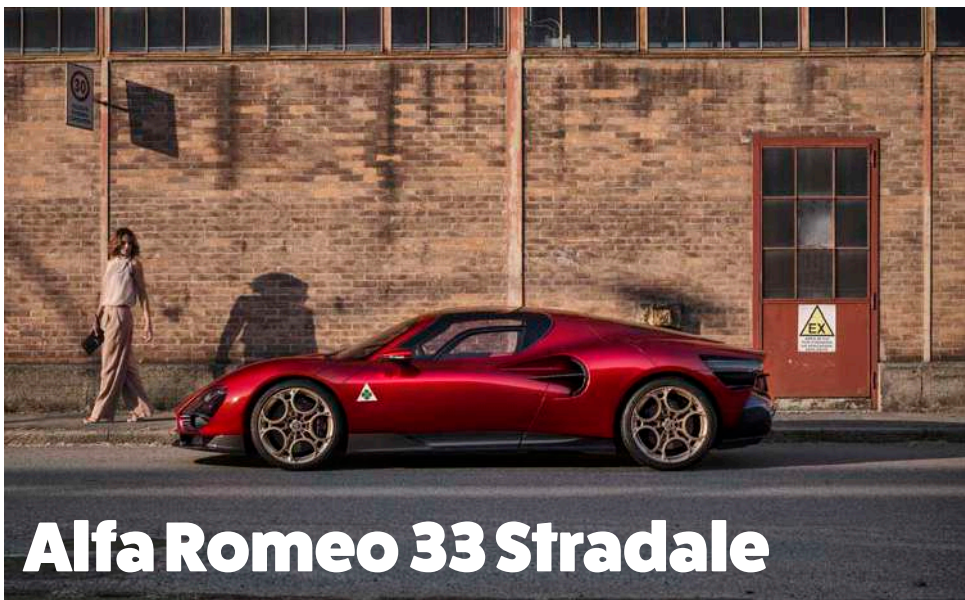

UP TO DATE

DS 7 E-TENSE

Het is een grote opgave om de klassieke DS te doen vergeten, maar de DS 7 E-Tense komt een heel eind met z'n onderscheidende uiterlijk, luxe en hybride aandrijflijn (tot 65 kilometer elektrisch). Je kunt DS in ieder geval zeker niet beschuldigen van terughoudendheid met de DS 7. De vorm mag dan een conventionele compacte SUV zijn, met een vleugje coupé-SUV rond de achterkant, maar alle details voegen karakter toe. Binnenin is er nog meer van dat gedurfde, soms grenzend aan overdaad, maar het werkt. Perfect voor als je iets anders wilt dan de meer klinische benadering van de Duitse alternatieven. Het is ruim en je zit er comfortabel in, met een forse bagageruimte van 555 liter. De aandrijflijn in combinatie met de 14.2 kWh batterij geeft je een bereik tot 65 kilometer die je in twee uur kunt opladen. Met een prima vermogen van 225 tot max 360 pk, afhankelijk van de uitvoering. De DS7 E-Tense begint bij € 53.640.

Alfa Romeo 33 Stradale

Afgeleid van de Tipo 33-enduranceracer van het merk uit Turijn, is de 33 Stradale van Alfa Romeo zonder twijfel één van de mooiste creaties van de laatste jaren. De auto –mede ontworpen door de Nederlandse designer Bob Romkes, Alfa's hoofd exterieur –geeft je de keuze uit een krachtige V6 twin-turbo met 620 pk en een DCT-versnellingsbak met acht versnellingen of een volledig elektrische versie van 750 pk met een actieradius van 450 kilometer. Het ontwerp is een eerbetoon aan de iconische rondingen van het model uit 1967 en combineert klassieke esthetiek met moderne lijnen. Binnenin is de op de bestuurder gerichte cabine voorzien van een stuurwiel zonder knoppen (een verademing) en maken ze smaakvol gebruik van aluminium, koolstofvezel, leer en Alcantara. Er zijn slechts 33 exemplaren van deze opmerkelijke creatie gemaakt, en elk exemplaar heeft zijn gelukkige eigenaar al gevonden, voor de geschatte prijs van circa €1 miljoen. Nog een positief detail: kijk naar de lijnen en je krijgt een hint van het nieuwe Alfa Romeo dat zich binnenkort laat zien in productiemodellen.

Mercedes EQS SUV

Je kijkt naar het enorme elektrische vlaggenschip van de elektrische Mercedes EQ-reeks: de EQS-SUV. Zoals de naam al doet vermoeden, is het een grotere en hogere versie van de al aanwezige EQS-sedan. Het resultaat is één van de beste elektrische SUV's die je in 2023 kunt kopen. Voor ons ziet de EQS SUV er beter uit en voelt beter aan dan de sedanversie van de EQS. Net wat wendbaarder en verfijnder is z'n weggedrag. Hoewel Mercedes-Benz zijn eerste volledig elektrische auto pas in 2019 op de markt bracht, is het overduidelijk dat de Duitse autofabrikant volledig bij is en de concurrentie in sommige opzichten zelfs voorbij is gegaan. De Mercedes EQS heeft een prima bereik van 634 kilometer met 544 pk. En is 'ie in slechts 31 minuten opgeladen naar 80 procent. De EQS SUV is er vanaf € 120.827

GRIJP JE KANS!

In een vorige uitgave van Gentlemen's Watch schreven we er al over: Indian Motorcycle en Lebois & Co zijn een samenwerking aangegaan ter promotie van de nieuwe Sport Chief. Met als resultaat een speciale Lebois & Co Heritage Chronograph Indian Motorcycle, waarvan het design is geïnspireerd door dat van de iconische Indian motorfietsen.

Een logische samenwerking, want wat Lebois & Co met horloges doet, verschilt niet zoveel van wat Indian Motorcycle met de Sport Chief heeft gedaan: erfgoedklassiekers nieuw leven inblazen met behulp van moderne technologie. Met de originele Chief als één van 's werelds meest iconische motorfietsen sinds de geboorte in 1921, besloot Indian Motorcycle een moderne versie te ontwerpen die in 2021 werd gepresenteerd ter gelegenheid van zijn honderdste verjaardag. De Sport Chief is nu het vierde model in die familie.

Ook kans maken op deze unieke Indian Motor en het Lebois & Co horloge? Scan deze pagina met de Appaview app.

Tijdens de Bigtwin Bikeshow in Houten werd begin november van dit jaar de Lebois & Co chronograaf officieel onthuld, door niemand minder dan acteur en podcastmaker Poal Cairo ('Dozer' in de Netflix serie Ferry), zelf actief rijder op de flattrack baan en groot fan van Indian Motorcycle. En vanaf begin 2024 zullen de eerste vijftig stuks van dit bijzondere horloge beschikbaar komen. Deze zijn te verkrijgen in combinatie met de Sport Chief (zelfs als matching numbers, met het VIN-nummer van de motorfiets als

serienummer in de achterkant van de horlogekast gegraveerd!), of als stand-alone aankoop (€ 2800).

Maar...

Direct na de onthulling is het horloge in een speciale doorzichtige kluis geplaatst, welke momenteel het land door reist en getoond wordt tijdens diverse events en op de winkelvloer bij Indian Motorcycle dealers, tot en met de Motorbeurs Utrecht (22 t/m 25 februari 2024).

Mocht je deze kluis ergens tegenkomen, grijp dan je kans en voer je zelfbedachte 6-cijferige code in. Want met een beetje geluk is jouw code de juiste en win je een absolute droomprijs: het schitterende Lebois & Co horloge PLUS een gloednieuwe Indian Motorcycle Sport Chief (t.w.v. € 30.000)!

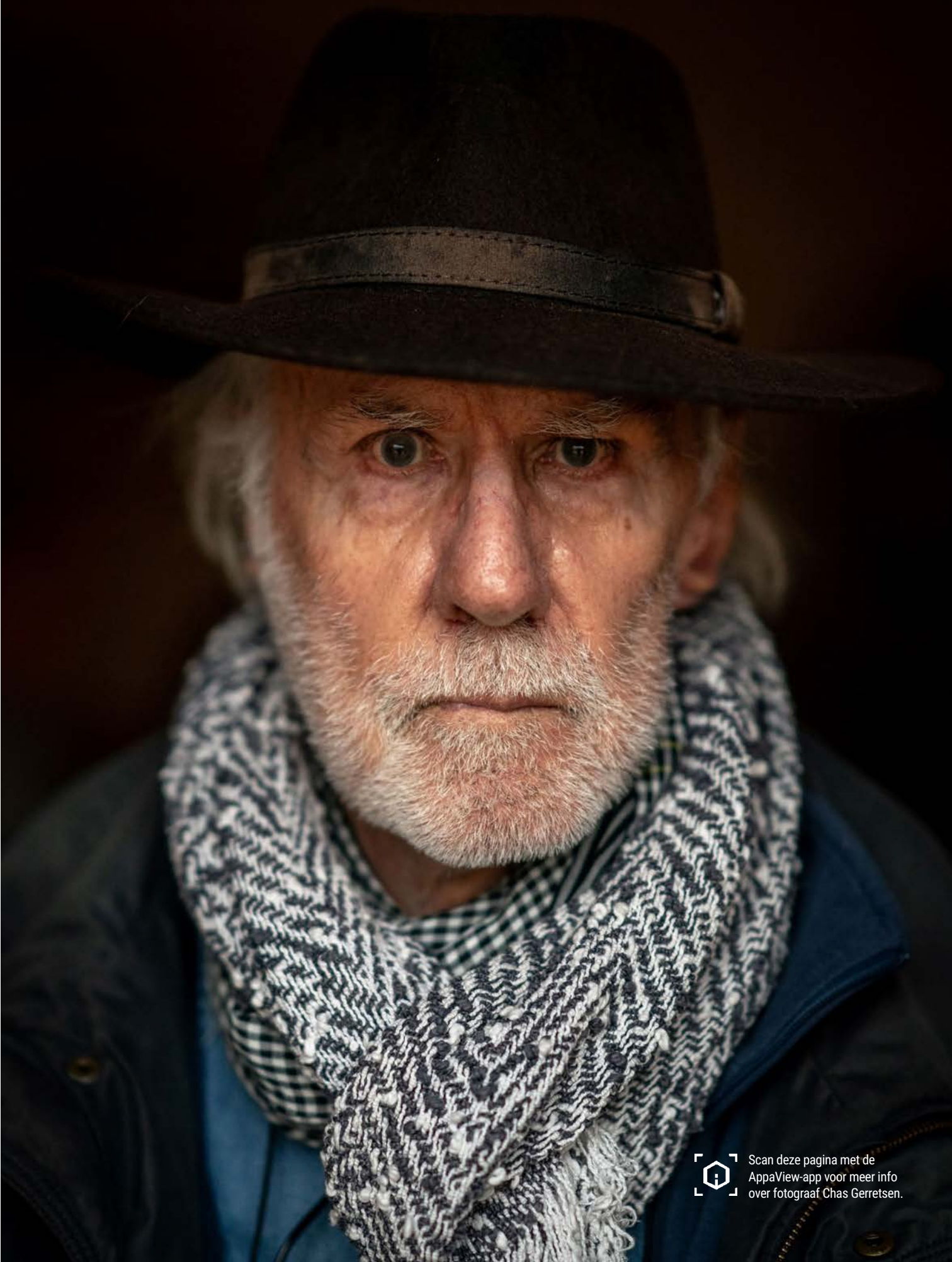
Een kans wagen? Hou dan in de gaten waar de kluis zich binnenkort zal bevinden: www.indianmotorcyclebenelux.com/lebois-chronograph.

“ ALLES WENT, OOK DODEN, GEWONDEN EN ELLENDE...”

” – Fotograaf Chas Gerretsen

Het levensverhaal van Chas Gerretsen leest als de spannende boeken van Ernest Hemingway. Krokodillenjager in Australië, oorlogsverslaggever in Vietnam en Chili, fotograaf op de set van filmklassieker *Apocalypse Now*. Een gesprek met de 80-jarige avonturier uit Groningen. “Oorlog is als een vrouw: het kan slecht aflopen, maar het is ongelooflijk opwindend.”

Tekst: Eric le Duc Fotografie: Chas Gerretsen, Marcelo Segura (portretfoto)

Scan deze pagina met de
AppaView-app voor meer info
over fotograaf Chas Gerretsen.

Als jongetje van twaalf is Charles Arthur Gerretsen kind aan huis bij De Beurs, een oude bioscoop in zijn geboortestad Groningen. Onbegrepen en gekleineerd door zijn ouders en leraren vindt hij troost en afleiding in de nieuwste westerns, detectives en avonturenfilms die die jaren vijftig uitkomen. Het joch smult van *The Searchers* met John Wayne en het oorlogsdrama *The Bridge on the River Kwai*. Ook ziet hij *To Hell and Back*, waarin een Amerikaanse soldaat in zijn eentje liefst vierhonderd Duitsers weet te doden. De tiener gelooft geen snars van alle Hollywood-magie die hem wordt voorgeschoteld. Hij wil zijn benauwende jeugd ontvluchten en de wijde wereld intrekken, om zelf te ervaren hoe het is om cowboy, detective, soldaat of jager te zijn. Op zijn achttiende vertrekt hij met de

MS Oranje naar Australië. “Daar heb ik van alles gedaan,” zegt Gerretsen als Gentlemen's Watch hem spreekt op zijn fototentoonstelling in het Groningse cultureel centrum Forum. “Ik ben sjouwer bij een tapijtverkoper geweest, ober, taxichauffeur, cowboy én krokodillenjager. Met mijn eerste vrouw -die ik tussentijds in Amerika had leren kennen- ben ik nog eens terug geweest om krokodillen te jagen. Al op de eerste avond -zo'n 120 kilometer van de bewoonde wereld- vonden we sporen. We voeren met ons bootje in de lagoon en daar zwom er één, op twee meter afstand. Ik schoot op hem, maar hij was niet dood en bleef maar rondjes zwemmen. Ik ben toen in het water gesprongen, heb een schroevendraaier door zijn kop gejaagd en het beest aan land getrokken. 's Nachts werd ik wakker van het

gehuil van mijn vrouw: we gaan hier dood, ik wil naar huis! Dat was meteen het einde van ons huwelijk.”

Het is 1968 als in Vietnam de oorlog in alle hevigheid voortraast. Het beruchte Tet-offensief is begonnen en Charles Gerretsen kan zijn nieuwsgierigheid niet bedwingen: hij móet de strijd van nabij meemaken. Hij steekt vanuit Cambodja de grens over en rit selt een perskaart en een oude Nikon F-camera. “In Vietnam versloeg ik de strijd voor media als Time Magazine, Newsweek, ABC en CBS,” vertelt Gerretsen in een mengelmoes van Nederlands en Engels. “Vijftig dollar voor een ‘gewoon’ verhaal, 75 dollar voor een gevechtsverslag. Vijfentwintig dollar extra dus om je voor je donder te laten schieten... Maar oorlog is als een vrouw: het kan slecht aflopen, maar het is ongelooflijk opwindend. Als je een gevecht overleeft, is de euforie enorm. Terwijl de man pal naast je misschien sneuvelt. Want uiteindelijk is oorlog ook volkomen stupide en zinloos, het is totale waanzin.”

“Angst om te sterven heb ik nooit gehad,” vervolgt Gerretsen wiens roepnaam Chas werd verzonnen door zijn eerste, Amerikaanse vrouw. “Als ik meeding op een gevaarlijke patrouille, was ik wel bang een arm of been te verliezen. Dat hield me voor het slapen gaan wel eens wakker. Getraumatiseerd ben ik ook nooit geweest. Het klinkt gek, maar het wende ook: al die doden, gewonden en ellende. Want je kent de mensen die omkomen of sneuvelen niet. Het is geen familie of vriend, het is iemand anders. Tijdens het Tet-offensief zag ik Vietnamese kindjes met plastic pistooltjes oorlogje spelen en zich verstoppertjes achter de lijken. Maar als het hun vader of moeder was geweest die daar lag, hadden ze zitten krijsen en geprobeerd hun ouder wakker te schudden.”

Gerretsen is in 1973 ook getuige van de staatsgreep in Chili. De socialistische president Allende wordt afgezet

“**“**
“ OORLOG IS ALS EEN VROUW:
HET KAN SLECHT AFLOPEN,
MAAR HET IS ONGELOOFLIJK
OPWINDEND.
”
”

De Rolex van Chas

Op de set van *Apocalypse Now* werden niet alleen drie van Gerretsens Nikon F-camera's gebruikt. Het leek de crew ook wel passend als hoofdrolspeler Marlon Brando in de film de stoere Rolex Submariner van de fotograaf zou dragen. Gerretsen stond zijn horloge af, waarna hij in Hong Kong op kosten van de filmmaatschappij een nieuwe mocht kopen: een Rolex Sea-Dweller 2000 met rode cijfers en letters. Uiteindelijk wilde veeleisende Brando niets anders dan zijn eigen Rolex dragen. Waarna Gerretsens originele model roemloos in de zak van de rekwisietenbeheerder belandde en spoorloos verdween...

door generaal Pinochet. Een week na de machtsovername krijgt Chas een persuitnodiging om bij de dankmis voor het nieuwe, militaire regime te zijn. “Eerst wilde ik niet gaan,” aldus de Groninger. “Ik had Pinochet al vaker gefotografeerd en dacht: fuck ‘m! Omdat ik niks anders te doen had, ben ik toch gegaan. Ik had moeite om door alle roadblocks te komen. Maar een officier in burgerkleding herkende mij als *‘that skinny Dutchman’*, waarna ik de Iglesia de la Gracitud in Santiago in mocht. Er waren zo’n vijftien andere fotografen die de junta vanaf de zijkant vastlegden. Ik besloot ze van voren te schieten. Iedereen keek van me weg, behalve Pinochet: hij keek recht in mijn lens. Op dat moment had ik geen idee dat ik een wereldfoto schoot. Pas later werd-ie iconisch, met die norse blik van achter zijn donkere zonnebril.”

Na de coup in Chili verhuist Gerretsen in 1975 naar Hollywood. Hij begint acteurs te portretteren: van Jane Fonda en Dustin Hoffman tot de piepjonge Tom Hanks en John Travolta. “Door mijn eerdere werk als oorlogsfotograaf werd ik gebeld door regisseur Francis Ford Coppola. Of ik op de Filipijnen foto’s wilde maken op de set van *Apocalypse Now*. Vietnam was krankzinnig, maar ook die filmset was volkomen geschikt. Het was complete chaos. Hoofdrolspeeler Dennis Hopper was dikwijls dronken of stoned of allebei. En vaak vergat hij zijn tekst. Hopper speelde een oorlogsfotograaf en mij werd om advies gevraagd. En ik verkocht productie-maatschappij Zoetrope drie van mijn camera’s die uiteindelijk in de film te zien zijn, om de nek van Hopper. Op een dag verklootte hij een scène zo erg, dat-ie ziedend werd. Hij wilde mijn fototoestellen wegslijten, maar wurgde zichzelf bijna met de camerariemen waarna hij pardoes in een poel viel. Schade aan verloren tijd: duizenden dollars.”

“**VIETNAM WAS KRANKZINNIG, MAAR OOK DE FILMSET WAS VOLKOMEN GESCHIFT.**”

In 1989 is Gerretsen het hypocriete Hollywood beu. En ook fotografie interesseert hem niet meer. Hij verkoopt zijn camera's, fotopersbureau en huis en schaft de Psyche aan, een zeilboot waarmee hij –samen met zijn Duitse vriendin Monika Pfandzelter– de hele wereld rondvaart. Thailand, Tanzania, Guadeloupe, Grenada... “Maar vier maanden geleden hebben we de boot verkocht,” zegt de avonturier, tachtig jaar oud inmiddels. “Mijn lichaam kon het niet meer aan. Ik heb kanker gehad, mis een long, mijn hart geeft me soms problemen en mijn ogen worden slechter. Met Monika woon ik nu in het Zuid-Duitse Beieren, in haar geboortedorp Siebnach met maar zeshonderd inwoners. Een prachtige plek.”

In de rustgevende Alpen volgt Chas nog dagelijks via zijn laptop het wereldnieuws. Dus ook de strijd in Oekraïne en Israël. Of de oorlogsfotograaf in hem

dan nog wel eens de kriebels krijgt? “Nee,” besluit Gerretsen. “Maar het is absolute horror om te zien wat er nu allemaal weer gebeurt. Landen en politici maken keer op keer weer dezelfde domme fouten. En ik zie regeringen alles censureren om ervoor te zorgen dat het volk de waarheid niet te weten komt. Zelfs gereputeerde media als de BBC, CNN en Sky News doen eraan mee. Zij zijn absolute shit! Ze liegen dat ze barsten en verdraaien de waarheid. Want wat is waarheid? In het woordenboek staat: waarheid is werkelijkheid. Bullshit! Waarheid is een persoonlijke mening. Mensen weten het verschil niet tussen werkelijkheid en waarheid. *Ze zijn too fucking stupid*. Of ze hebben nooit geleerd voor zichzelf te denken. Ze geloven wat de overheid hen wil doen geloven. En ze vinden wat hun vrienden vinden. Anders worden ze niet geaccepteerd. Zo ontstaat groepsdenken.”

“Voorbeeld: Rusland is de laatste vijftientig jaar twee oorlogen begonnen, Amerika meer dan 27. En toch zijn zij altijd de *bad guy*. Toen Rusland zich in 1989 uit Afghanistan terugtrok, hebben ze dat in twee jaar heel georganiseerd gedaan. De Verenigde Staten waren binnen drie dagen weg, waarna de vluchtelingen aan de vliegtuigwielen hingen. En toch is Amerika steeds de *good guy*? Kijk, ik praat niet goed wat er in Oekraïne gebeurt. Maar plaats alles in perspectief, geef het context. Je merkt, ik ben nog steeds een idealist die zijn mond niet weet te houden. Behalve op internet, anders word ik geblokkeerd, haha!”

De overzichtstentoonstelling van fotograaf Chas Gerretsen is tot en met 7 januari 2024 te zien in Forum Groningen. Kijk voor meer informatie op www.forum.nl.

G-SHOCK
ABSOLUTE TOUGHNESS

2100

EVOLUTION OF THE ORIGIN

#NEVERGIVEUP

GM-B2100GD-9A

EEN EIGEN HORLOGEMERK STARTEN

deel 3

De onderhandelingsfase

Welkom bij deel III van de serie artikelen over de ontwikkeling van mijn eigen horloge, de VPC Type 37HW. In de vorige aflevering hebben we gezien hoe het creatieve horlogeontwerp via 3D geprinte prototypes doorontwikkeld werd tot iets wat daadwerkelijk geproduceerd kan worden. Deze keer ga ik dieper in op de stappen die daarop volgen, namelijk het vinden en samenbrengen van fabrikanten. Dat klinkt misschien niet zo interessant, maar het was voor mij misschien wel de meest leerzame stap tot nu toe. En ik heb toch al aardig wat gezien in de horlogewereld...

Tekst: Thomas van Straaten

Het vinden van fabrikanten en sluiten van de benodigde deals is een tactisch en politiek spel. Een spel, bovendien, dat over het algemeen geheim blijft voor de consument. Des te interessanter dus om er hier het één en ander over uit de doeken te doen.

DRIE WEGEN VAN ONTWERP NAAR PRODUCT

Er zijn grofweg drie manieren om van een ontwerp als dat van mij tot een werkend product te geraken. De eerste is het gemakkelijkst, namelijk het geheel uitbesteden aan een geïntegreerd producent. Dit soort bedrijven produceert horloges voor derden. Meestal produceren zij deels in huis en sourcen zij de overige onderdelen bij specialistische fabrikanten. Ze verzorgen in ieder geval de uiteindelijke assemblage van het eindproduct.

Je krijgt dan een prijsopgave voor de ontwikkeling van jouw horloge en een prijs voor de uiteindelijke horloges bij verschillende aantallen. Die prijs is ondoorzichtig, omdat je niet weet wat de losse componenten zoals de wijzerplaat, kast, band, wijzers en uurwerk kosten. Je weet ook niet waar die onderdelen vandaan komen. Je hebt daarmee ook relatief weinig invloed op de specifieke onderdelen. Wat wel en niet mogelijk is blijft vaak vaag. Je krijgt er wel het gemak van een enkel aanspreekpunt voor terug.

De tweede manier is de tegenovergestelde route. Je gaat dan elk onderdeel zelf sourcen bij specialisten. Je laat dus een wijzerplaat maken bij een 'cadranier', naar jouw exacte specificaties. Alle onderdelen laat je vervolgens samenkomen bij een partij die de assemblage doet. Je hebt nu ultieme transparantie en flexibiliteit, maar ook een significant complexer project te managen.

De derde -en door mij gekozen- route is een soort tussenweg. Ik werk met

een Zwitserse partij die assemblage verzorgt en ook helpt bij het sourcen van de onderdelen. Zij helpen bij het aanwijzen van de juiste specialisten en coördineren dat alles straks ook perfect samenkomt. Daardoor weet ik wat de componenten kosten en waar ze vandaan komen. Ik heb ook eigendom en zeggenschap over alles, waardoor ik altijd vrij ben om met mijn technische tekeningen naar een andere partij over te stappen of leveranciers te vervangen. Niet onbelangrijk als je solide bedrijfsvoering wilt opzetten!

FABRIKANTEN VINDEN IS MOEILIJKER DAN HET LIJKT

Nu denk je wellicht: 'Waarom heb je zo'n tussenpersoon nodig? Je kunt jouw leveranciers toch gewoon op Google zoeken en zelf benaderen?' Zo werkt het dus niet, ontdekte ik door vallen en opstaan.

De horlogewereld is nogal discreet. Dat heeft deels te maken met de in-house

mythe die veel merken graag in stand houden. Je moet, als consument, het idee hebben dat alles onder één dak, door het horlogemerk zelf gemaakt wordt. Dat is natuurlijk lang niet altijd het geval. Historisch gezien waren er altijd al specialisten die onderdelen maakten en merken die ze samenbrachten. Vandaag de dag zijn merken daar niet meer zo trots op en zorgen ze ervoor dat hun leveranciers in stilte opereren. Veel van deze bedrijven hebben niet eens een website.

Daar komt bij dat ze vaak al op volle capaciteit draaien. Als ze dan een groentje uit Nederland op de e-mail hebben met een ingewikkeld verzoek voor 300 horloges, geven ze toch liever voorrang aan bestaande A-merk-klienten die duizenden horloges tegelijk laten maken. Begrijpelijk, natuurlijk. Al werd het me zo nu en dan behoorlijk letterlijk uitgelegd. "U betekent niets voor ons, u bent een dromer." Ik zou liegen als ik zou zeggen dat ik me niet bij vlagen

ontmoedigd heb gevoeld. “Gaaf dit ooit lukken?”

EEN TUSSENPERSON VERSOEPELT DE BOEL

Gelukkig werd ik door mijn ontwerper, Max Resnick, op het spoor gezet van een Zwitserse partij die als liaison kon fungeren, als ook assemblage en servicing kon verzorgen. Dat bleek goud waard. Ik heb ze bezocht om elkaar eens goed in de ogen te kunnen kijken en het atelier te bezichtigen. Na een goede eerste indruk zijn zij met mijn wensen- en eisenpakket aan het werk gegaan.

En dat is nogal een pakket. VPC wordt onderscheidend als microbrand door het feit dat ik in een hoger segment opereer dan de meesten. Qua features en afwerking wil ik echt het allerbeste en dat zijn de meeste fabrikanten niet gewend te horen van nieuwe spelers. Om een voorbeeld te noemen: de meeste kleine merken gebruiken generieke, massa-geproduceerde stalen banden. Ik heb samen met Max een volledig eigen ontwerp met eigen specificaties gemaakt. Dat is ongebruikelijk en bemoeilijkt onderhandelingen.

Gelukkig wist mijn liaison de juiste partijen aan te wijzen voor de lastigere onderdelen zoals de band en de dubbellaags wijzerplaat met keramische lume. Die partijen namen mij nu serieus, omdat ze mijn liaison en ontwerper kenden. Toch bleek ook dat niet genoeg...

BEWIJZEN DAT JE EEN WAARDIG PARTNER BENT

Als je denkt dat de rode loper uitgelegd wordt voor je als nieuwe klant, dan heb je het mis. Regelmatig verschenen op offertes posten met vage titels als ‘development’. Ik vroeg mijn liaison waarom ik voor ontwikkeling moest betalen als de technische teke-

ningen al klaar waren en een aparte post geoffreerd werd voor ‘tooling’ (denk aan het maken van de benodigde stansen en mallen).

“Tja, dat is eigenlijk meer om het risico te dekken dat je het niet redt. En om te zien of je een serieuze speler bent,” legde hij me uit. Mijn redenering was dat een serieuze speler geen duizenden euros neerlegt voor een fictieve kostenpost. Laat ik zeggen dat we ergens in het midden zijn uitgekomen...

PROTOTYPING

Je zult begrijpen dat dit na de flitsende, creatieve ontwerpfasen een vrij frustrerende en stroperige episode was. Maar gelukkig was het niet voor niets. Uiteindelijk hebben we een aantal fantastisch kundige specialisten bij elkaar, die een bijzonder hoogwaardig horloge moeten kunnen produceren voor VPC. Alle benodigde deals zijn rond en ze zijn nu hard aan het werk om vier prototypes voor me te maken.

Voor mij was dit een bijzonder leerzaam traject. Ik werk nu met partijen die ook voor de grootste namen in de horlogewereld produceren. Dat is een wereld waar je normaliter geen inzicht in krijgt. Ik heb een lesje nederigheid gekregen, maar ben ook trots dat het gelukt is om de productie op poten te zetten zonder compromissen te sluiten. Ik heb nog altijd niets hoeven inleveren op het originele, bijzonder ambitieuze concept van het horloge.

De komende drie maanden zullen uitwijzen of deze productielijn kan leveren wat ik zoek. Als dat het geval is, dan kan ik in de volgende Gentlemen's Watch wellicht eindelijk een echt horloge laten zien! Ik hoop dat je dan weer meeleeft!

END

Elka

WATCH CO.
SWISS MADE

x

Ace
JUWELIERS

Only available at:

www.acejewelers.com & www.elkawatch.ch

Van Baerlestraat 46, Amsterdam | + 31 20 5711 560

Luke van den Bergh, fashion-expert bij The Society Shop, praat je bij over dé trends en stijlen voor deze winter.

COOL
WINTER

Tekst: Luke van den Bergh
Fotografie: Pim Leenen

Op het gebied van knitwear hebben de trends elkaar de laatste seizoenen in rap tempo opgevolgd. Vooral de coltrui was zeer in trek, maar deze is inmiddels door een 'nieuwe' variant van de troon gestoten: De 'half zip'. De half-zip kenmerkt zich door een opstaande kraag en een rits tot borsthoogte. Ideaal voor een winter met wisselende temperaturen. Draagtip: kies voor een blend van katoen en cashmere voor de zachtere winterse dagen en voor een 100% cashmere variant als het écht koud wordt. Bijkomend voordeel is dat cashmere niet kriebelt en de stof bovengemiddeld ademt.

Luxury Streetwear

Van chique naar cool. Het is een beweging die veel beroemde modehuizen de laatste jaren hebben gemaakt. De deftige uitstraling is vervangen door een look die je misschien wel eerder op straat verwacht dan in een luxe omgeving. Een reden kan gevonden worden in nieuwe, jongere doelgroepen en hun influencers, die in rap tempo een stempel hebben gezet op het modebeeld.

Binnen de premium herenmode zien we deze trend ook duidelijk terug, zij het altijd met een duidelijke luxe inkleuring. Het resulteert in wool & cashmere baseball caps, flannel hooded bodywarmers, technische handschoenen (met touch point fingers voor het gebruik van je telefoon) en super luxe Italiaanse bergschoenen in sneakeruitvoering.

Smart separates

De vraag naar functionele kleding is groter dan ooit. Het gaat hierbij om items die geschikt zijn voor meerdere draagmomenten. Denk aan een luxe jack waarmee je op je werk voor de dag kunt komen, maar ook mee kunt skiën en in het weekend gewoon de stad mee in kunt. Ook op het gebied van pakken zien we deze ontwikkeling terugkomen. Splitsbare pakken, waarbij het jasje los van de broek wordt verkocht, kenden we al langer. Vooral voor mannen met een andere maat broek dan jasje is dit ideaal. Veel nieuwer zijn echter de pakken waarvan je het jasje en de broek ook daadwerkelijk los van elkaar als tezamen kunt dragen; de smart separates, waarbij je dus eigenlijk drie sets ineen koopt. Combineer het jasje met een jeans, de broek met een luxe coltrui of draag het pak als geheel naar een zakelijke meeting. Vergis je niet door te denken dat dit bij ieder pak kan. Essentiële details maken het verschil, zoals het gewicht van de stof (niet te licht), de zakken (bij voorkeur opgestikt) en een licht binnenwerk met marginale schoudervullingen.

Easy Evening Wear

Stijlvolle herenkleiding wordt door sommigen als 'stijfjes' en oncomfortabel ervaren. Gelukkig is de praktijk al jaren anders. Zo ook bij een van de meest traditionele dresscodes: evening wear.

Een mooi voorbeeld hiervan vormt het uit 1881 stammende bedrijf Pontoglio. Deze relatief kleine Noord-Italiaanse weverij staat bekend als producent van de meest luxe katoenen stoffen ter wereld en maakte de traditionele velvets voor dinner jackets niet alleen lichter, maar voegde bovendien stretch toe voor extra comfort. Hierdoor hoeft je jasje dus niet meer per se uit tijdens een wilde avond op de dansvloer.

Tuck a knit

Eén van de meest opvallende trends voor deze winter is de draagwijze van knitwear. In plaats van over de broekband, wordt steeds vaker gekozen voor het dragen van de trui in de broek. Maar let op, ook hier is nuance geboden. Vooral dikkere, zwaardere wollen truien (bijvoorbeeld lamswol en zwaardere merino's) worden in de broek gedragen. Ook het model broek speelt een rol. Kies bij voorkeur voor een wollen flannel, met bandplooien en zijtrekkers als extra details. En last but not least, ook onder het pak zien we deze trend steeds vaker terug en ook hier geniet een zwaardere stof de voorkeur. **END**

GOUD GENOT

Het fijne van whisky is dat er altijd iets moois te ontdekken valt. Zoals deze vier heerlijke, en soms érg exclusieve aanraders...

Zoet

Neem een nip van deze whisky en je ervaart het gevoel alsof je zintuigen zijn getransporteerd naar een Franse patisserie, waar de lucht gevuld is met zoete geuren, in balans gebracht door een zachte achtergrond van specerijen. Glenmorangie The Nectar is een zestien jaar oude whisky die na veertien jaar rijping op bourbonvaten nog twee jaar heeft gerijpt op een reeks vaten waar zoete witte (dessert)wijnen in gezeten hebben: Sauternes, Monbazillac, Moscatel en Tokaji. Deze vaten brengen de whisky hartverwarmende, zoetige tonen van witte chocolade, amandel en honingraat. Glenmorangie The Nectar wordt gebotteld op 46% en ontving een gouden medaille op de San Francisco World Spirits Competition 2023 vanwege zijn uitzonderlijke kwaliteit. Kost € 90

Oud

Voor deze exclusieve The Glenrothes 42 heeft Master Distiller Laura Rampling de drank geselecteerd uit slechts vier vaten die volgens haar het hoogtepunt van smaak hadden bereikt. Dat resulteerde in een heerlijke vloeistof met een levendig smaakprofiel dat doet denken aan de veranderende herfstkleuren van het landschap rond Rothes in Schotland. The Glenrothes 42 wordt gekenmerkt door een diepe amberkleur en aroma's van zongerijpte abrikozen, gesuikerde amandelen, sinaasappelschil en korianderzaad. Bij de eerste slok onthult deze whisky een weelderig, zoetig smaakprofiel met op het gehemelte romige vanille, honingraat en geurige sinaasappelolie, die allemaal naadloos samenkomen in een langdurige, warme afdronk. Met een beperkte oplage van slechts 1134 flessen wereldwijd zal deze whisky ongetwijfeld veel aandacht trekken van verzamelaars. Kost € 7830

Umami

Johnnie Walkers Meester Blender Emma Walker en de met drie Michelinsterren bekroonde Japanse chef Kei Kobayashi bundelden hun krachten en jarenlange ervaring voor een verrassende blend: Johnnie Walker Blue Label Elusive Umami. Deze bijzondere Scotch Whisky omarmt de mysterieuze smaak van Umami - ook wel bekend als 'de vijfde smaak'. De realisatie daarvan was niet eenvoudig, want binnen de uitgebreide collectie van meer dan tien miljoen rijpende vaten bleek, voor het vastleggen van het ongrijpbare Umami-smaakprofiel, slechts één vat op elke 25.000 de selectie te doorstaan. De blend wordt gekenmerkt door zowel zoete als hartige smaken, zoals die van bloedsinaasappels en rode bessen, die harmonieus samensmelten met tonen van zoete, houtachtige specerijen, een vleugje gerookt vlees en wat zout en peper, met een lange, zoete en fruitige afdronk. Kost € 345

Arctisch

Talisker Glacial Edge 45 Year Old Single Malt Scotch Whisky heeft een zeer complexe en ongekend diepe smaak. Dit komt doordat de Schotse distilleerderij sterk uitgebrande Amerikaans eiken vaten op de bevroren grond van de Canadese ijszone heeft gezet.

Aldaar werden ze 96 uur blootgesteld aan bijten-de arctische winden, knerpemde sneeuw en intense vrieskou, hetgeen ervoor zorgde dat de vaten barstten. Toen ze vervolgens werden gebruikt voor de finish is de whisky dieper in het hout getrokken en heeft deze meer pittige en zoete aroma's opgenomen uit de vaten. Dit zorgt voor een geheel nieuwe en bijzonder aangename smaaksensatie, die toffeezoet begint en vervolgens evolueert naar smaakvol zout met een toenemende peperigheid. Het is overigens de derde en tevens laatste toevoeging aan Taliskers avontuurlijke Xpedition Oak-serie, een reeks zeldzame, lang gerijpte single malt whisky's. Kost € 5299

Amsterdam UMC

Op zoek naar schoonheid

Deel 19
Geert Kazemier
chirurg

GEERT KAZEMIER

Oncologisch chirurg

“Dit is gemaakt door een patiënt van mij, een machinebankwerker uit Rotterdam. Ieder jaar dat hij leefde, zou hij een schaakstuk maken.”
Geert Kazemier laat een stilte vallen.
“Dit is het enige stuk.”

Tekst: Hans van Wetering

Fotografie: Mark van den Brink; Gijs van Acker; Hans van Wetering

We bevinden ons op zijn kamer op de zevende verdieping van het Amsterdam UMC, locatie VU. Een witte artsenjas, een hoogleraarstoga, een ingelijste ‘2 handen op 1 buik-award’, toegekend aan ‘de arts die ‘samen beslissen’ met de patiënt het beste toepast in zijn werk’. En, voor ons op tafel, dat eenzame schaakstuk.

Eigenlijk wilde hij psychiater worden, hij was ‘een beetje bangig van bloed en narigheid’, en toen tijdens zijn coschap op de afdeling chirurgie, zag iemand dat die jongen ‘het’ in zich had. Inmiddels geldt Kazemier als een van dé topchirurgen van Nederland, een autoriteit op zijn vakgebied: de lever- en alvleesklierchirurgie, “terwijl ik thuis erg onhandig ben, een schilderijtje ophangen is al een hele klus, maar blijkbaar heb ik toch een zekere handvaardigheid, kan ik goed knippen en plakken.”

‘Knippen en plakken’, hij zegt het met een ironische glimlach. Kazemier is gespecialiseerd in complexe operaties. Operaties ook waarbij de vijfjarige overlevingskans soms niet meer dan vijftien procent is, zegt hij, het schaakstuk in de hand: “Maar als je er honderd hebt, zijn vijftien mensen heel erg blij, en dat schenkt vreugde.”

Hij zet de pion terug op tafel: “Maar vertel, wat wil je van me weten, waar gaan we het over hebben?” Schoonheid dus.

Kazemier trekt de mouw van zijn trui op en toont zijn horloge, een fraaie IWC Portugieser Regulateur. “Als je het over schoonheid hebt, dit is bijzonder.” Hij haalt het horloge van zijn pols, legt het op tafel, op het proefschrift van zijn opa, en kijkt toe hoe ik een foto maak. Zegt dan: “Nee, je moet niet alleen het klokje hebben, het gaat om het bandje!” Dat bandje is speciaal voor hem gemaakt,

bespoke, en heeft een prachtig detail: het telt maar één gaatje, want waarom meerdere gaatjes maken als het klokje toch altijd om dezelfde pols zit?

“Eenvoud,” zegt Kazemier, “ik geloof in ‘less is more’, minimalistische schoonheid zit hem niet in tierelantijntjes en ingewikkelde dingen.”

Het speelt ook in zijn eigen vakgebied: “Ik denk dat iemand mooi opereert als hij of zij geen overbodige handelingen verricht. Als het resultaat van een operatie er mooi uitziet dan is het vaak ook goed; is het chirurgisch rommelig dan is de kans groter dat er collateral damage is. Hoe rechter je op je doel af gaat, hoe mooier het is aan het eind, hoe rechter hoe cleaner.”

De aanblik van een geslaagde operatie is absoluut een esthetische ervaring, zegt Kazemier: “Als je bijvoorbeeld een nieuwe verbinding tussen twee darmdelen maakt, of tussen een galweg en een darm, en die steekjes zijn heel regelmatig, dan ziet dat er prettig uit, mooi ja. En dat vergroot ook weer het gevoel dat er niks overbodigs is gedaan.”

Die esthetiek helpt hem ook tijdens een operatie: Er is een fase waarin sprake is van een zekere ‘wanorde’, waarin allerlei dingen die je hebt opengemaakt om een tumor weg te kunnen halen nog openliggen. Het dichtmaken daarvan vereist een grote hoeveelheid handelingen die in een bepaalde volgorde moeten worden verricht. Daarbij is orde in mijn hoofd heel belangrijk. Daar bedoel ik mee dat hecht draadjes een beetje gelijkvormig zijn afgeknipt, dat dingen niet te lang zijn, niet te kort. Terwijl dat voor de patiënt, voor de operatie er misschien

niet altijd heel veel toe doet. Maar die esthetiek helpt mij om de orde terug te brengen, om rust in mijn hoofd te hebben, om het goede te doen.”

Kazemier loopt naar zijn bureau, komt terug en zet iets op tafel. Het heeft iets van een insect, of van een takkenstelsel met takken van verschillende diktes, verschillende kleuren. Op een lever, die bruine vleeshomp uit de biologieboekjes, lijkt het geenszins.

“Als je alle leverweefsel verwijdt hou je dit basisgeraamte over. Je ziet hier het bloedvatsysteem en de galwegsystemen van de lever. Tijdens mijn studie maakte ik daar afgietsels van. De lever heeft de bijzondere eigenschap dat als je er een stuk afhaalt de rest weer uitgroeit tot hetzelfde volume en dezelfde functionaliteit heeft als daarvoor. Ik maakte die afgietsels om te kijken of je een donorlever kunt benaderen als twee stukken lever, die je vervolgens allebei zou kunnen gebruiken voor transplantatie; in principe zou je dan met één donorlever twee mensen kunnen helpen. Nu is dat allemaal gemeengoed, maar destijds geenszins.”

“Kijk, die bruinige dingetjes zijn de galweggetjes,” zegt hij enthousiast.
Dit vind jij mooi?

“Ja, en jij ook zie ik. Ja, dit is ook mooi. Het is mooi, het is tegelijkertijd volmaakt. Dat klinkt bijna religieus, maar... er is niks te veel.”

Terwijl hij de verschillende ‘stammetjes’ duidt, vertelt Kazemier over ‘zijn’ lever; over dat wonderlijke regeneratieve vermogen (“Levercellen gaan te gronde om foute stoffes te verteren: eigenlijk doet de lever aan zelfopoffering”). Het is een ware ode. Andere organen kunnen op minder liefde rekenen. De nieren? “Niks bijzonders, die plassen gewoon troep uit.” Het hart? “Een relatief domme pomp, die pompt je bloed: pomp, pomp, pomp.” “De lever daarentegen doet zóveel: het is de grootste uitscheider van stoffen waar je vanaf wilt, is tegelijk een fabriek van stoffen die je wél nodig hebt, van bouwstenen. Dat is toch fantastisch! De lever zorgt dat je warm blijft. De lever is een veel intelligentere, veel boeiender orgaan dan dat stomme hart.”

Ik maak aanstalten een foto te maken. Kazemier schuift het schaaakstuk opzij. We hebben het over operaties gehad, over operaties als technische ingreep. Maar het is veel meer dan dat, zegt Kazemier; zijn visie op zijn vak is in de loop van de tijd ook veranderd. Meer aandacht voor wat na de technische ingreep volgt, het genezingsproces na de operatie, het leven van de patiënt. “Het heeft er misschien mee te maken dat je zelf ouder wordt, je krijgt ouders op leeftijd, hebt ziekte meegemaakt.” Hij is ‘terughoudender’ geworden: “Mensen vinden je een toffe dokter als je zegt: ik heb voor jou nog wel wat. Iedereen heeft gezegd dat je niet te genezen bent, maar ik zeg: ik kan dat wel. Maar... at what cost? Technisch kan het misschien, maar hoe zinvol gaat dat zijn?”

Kazemier spreekt vol vuur over zijn vak, over de medische wetenschap, over het Nederlandse zorgsysteem ook. De kritiek daarop wekt zijn wrevel. “Mensen zeggen vaak dat het elders beter is, maar ondertussen kijkt de hele wereld met jaloezie naar het Nederlandse zorgsysteem. Al tien jaar staat Nederland met kop en schouders bovenaan in alle lijstjes over het gezondheidssysteem in Europa, we behoren stevast tot de top drie van de wereld! Op het gebied van medisch onderzoek zijn we op een heleboel vlakken leading. De ‘Dutch paradox’ noemen Amerikanen dat. We zijn een klein landje, stoppen weinig geld in medisch onderzoek, maar we doen daarmee op een of andere manier wel geweldige dingen, echt vernieuwend onderzoek: een zeker chauvinisme zou niet misplaatst zijn.”

Hij loopt naar het raam, wijst naar een bouwplaats naast het ziekenhuis. “Dat wordt de toekomstige huisvesting van ADORE, ofwel ‘Amsterdam Oncology and Neuroscience Research’. Toen AMC en VU fuseerden, werden de disciplines verdeeld. Oncologie en neuroscience kwamen naar de VU locatie. Je hebt het dan over bijna 2000 onderzoekers, nog los van de artsen. Toen heb ik gezegd: waarom zetten we die niet bij mekaar? De

gedachte erachter: de beste onderzoekers van Alzheimer laten samenwerken met de beste onderzoekers van oncologie. Waarom interessant? Je moet je voorstellen: sommige kankers komen veel minder vaak voor bij mensen met Alzheimer en visa versa. Bij Alzheimer verlies je cellen die je zou willen behouden, en bij kanker krijg je cellen erbij die je het liefst kwijt zou zijn. Wij willen die expertises bij elkaar brengen. Dat kan iets heel bijzonders opleveren.”

Dan moet het wel financieel uit kunnen. Want gratis is dat allemaal niet, apparatuur is een grote kostenpost, maar met name ook de salarissen van de onderzoekers. Zeventig miljoen is het budget, voor tien jaar; geld dat maar voor een klein deel uit Den Haag komt. “We hebben nu mensen om ons heen verzameld, die mij zeer dierbaar zijn,” zegt Kazemier, die ADORE als directeur gaat leiden. “Die mensen hebben gezegd: ik geloof in dat concept, ik doe mee. Sommige met honderdduizend euro, soms met een miljoen: bedrijven, maar ook individuele donateurs. Mensen die trots zijn op de gezondheidszorg, trots op het onderzoek, die daar ook echt onderdeel van willen uitmaken.”

We hebben het eigenlijk alleen over zijn vak gehad, maar schoonheid speelt ook elders in zijn leven een grote rol, zegt Kazemier. Bij het koken bijvoorbeeld, een grote passie van hem. “En ook dat heeft met orde te maken. Tomaat, olijfolie, knoflook: that's it, meer heb je niet nodig. Je kunt die tomaat helemaal kapotkoken, tot ie bijna zwart is. Je kunt hem bijna rauw laten. En daar kun je al tien perfecte gerechten mee maken, met een beetje pasta. Dat is waanzinnig!”

In de muziek, een andere liefhebberij, is het niet anders, zegt Kazemier. “Het is natuurlijk ook precies wat Bach doet. Hij gebruikt de noten die iedereen gebruikt, hij zet ze alleen op een gekke manier neer.” Hij is een muzikale veelvraat, zegt Kazemier. “Dat gaat van Bach tot Martin Garrix zijn of...”

Hij pakt zijn telefoon. “Ken je Disturbed? Dat is echt een hele harde hardrockband uit Amerika.” Een filmpje van een live-concert, het publiek juicht, een piano begint zachtjes te spelen, het is het intro van ‘The Sound of Silence’. “Dat zijn dus de hardste hardrockers, hè!” ‘Light those lighters and cellphones and hold them up in the air! Now is the time!’ roept de zanger. “80.000 man hè,” zegt Kazemier, “ik heb nu al kippenvel.” Een lage stem zet in: ‘Hello darkness my old friend’. “Dit is natuurlijk bombastisch, maar fantastisch toch! Ik zal het je toesturen.”

Het is het soort uitbundige muziek dat hij na een operatie opzet. In de operatiekamer is het een ander verhaal, daar is het stil, geen muziek, in tegenstelling tot bij veel collega's. “Tijdens de operatie kan ik geen muziek velen, juist omdat ik zoveel van muziek hou: ik ga luisteren.”

Het is tijd om te vertrekken. Kazemier pakt zijn jasje van de stoel. Een doodnormaal jasje, lijkt het, dunne stof, niets bijzonders, maar dat is dus schijn. “Van een Milanese kleermaker,” zegt Kazemier, speciaal voor mij gemaakt, en alles met de hand.” Met zijn hand strijkt hij zachtjes over de stof, zijn vingers volgen de stiksels: “Dit noem je ‘doorgeput’, en zie je hoe mooi die steekjes zijn, zo regelmatig, zo simpel. Ja, dit is toch prachtig?”

Onlangs gelanceerd, de nieuwe
Freak [X OPS], een militair
geïnspireerde variant op het
wonderlijke Freak-thema

BUITEN DE LIJNTJES

Ulysse Nardin is een merk dat altijd zijn eigen weg is gevolgd. Na een management buy-out zo'n twee jaar geleden ging het opnieuw op eigen benen staan. De Freak One staat na 22 jaar studie en evolutie symbool voor de eigenzinnigheid van het merk

Tekst: Pierre Darge Fotografie: Ulysse Nardin

Meer weten over de laatste ontwikkelingen bij Ulysse Nardin? Scan deze pagina met de AppaView-app.

De horlogebeurs *Watches & Wonders* deed aan het begin van 2023 haar naam eer aan. Zelfs wat de wonderen betrof. Het ultieme voorbeeld troffen we aan op de stand van *Ulysse Nardin*, en wel onder de naam *Freak One*. Nu is Ulysse Nardin niet zomaar een merk. Het huis dat in 1846 werd opgezet door de man wiens naam het draagt, specialiseerde zich in marine chronometers (zie elders in deze uitgave; red) en veranderde op het eind van vorige eeuw een paar keer van eigenaar. In 2021 kwam het in handen van Patrick Pruniaux die, samen met enkele partners, de historie van vrijgevochten concepten van het merk in ere wilde herstellen; dus verder bouwen aan een geschiedenis van pioniers. “Omdat alleen zij die het onmogelijke najagen, ook het onmogelijke bereiken.”

De naam van het model alleen al intrigeert – is het ontworpen door een buitenbeentje, een geobsedeerde, een zonderling? Volgens Van Dale is een ‘freak’ ‘iemand die door z’n gedrag moeilijkheden heeft met zijn omgeving. Maar ook ‘iemand die bezeten is’. En onder die noemer vallen de ontwerpers die de voorbije twee decennia aan dit horlogieke buitenbeentje timmerden zeker. Want de *Freak One* is een horloge zonder wijzerplaat, zonder wijzers en zonder kroon. Dat kon alleen maar omdat de creatieve geesten achter het ontwerp zichzelf geen grenzen oplegden. En dat horen we graag in een wereld waarin steeds meer grenzen door moraalridders en sensors nauwer worden aangehaald.

GENIAAL

Het embryonnair project werd voor het eerst getoond op Baselworld in 2001 en was tot stand gekomen dankzij de visie van Rolf Schnyder. Het product ervan oogde als een beeldenstormer die alles wat in de moderne horlogerie tot stand was gebracht tot

De Freak One

één detail herleidde. Want voor het eerst in de geschiedenis duidde het binnenwerk zelf de tijd aan. Centraal daarin stond een geheel nieuw echappement dat door de briljante geest van Ludwig Oechslin was bedacht. Oechslin is een in Italië geboren genie dat met succes theoretische fysica en astronomie heeft gestudeerd en zich vervolgens als autodidact horlogemaker schoolde. Hij verwierf wereldfaam door de astronomische klok in de bibliotheek van het Vaticaan, de *Farnese Clock*, te restaureren. Kort daarna ontwierp hij de MIH, een polshorloge met datumaanduiding op basis van het kaliber van een Valjoux chronograaf waaraan hij slechts negen onderdelen toevoegde. Ook ontwierp hij in 1985 voor Ulysse Nardin het

astrolabium Galileo Galilei – naar een ontwerp van de renaissance grootmeester: een polshorloge dat de stand van de zon, de maan en de sterren vanaf elke plaats op aarde kon bepalen – een uitzonderlijke prestatie. Maar daarmee hield het niet op: drie jaar later voltooidde hij zijn *Copernicus Planetarium* en in 1991 het *Tellurium Johannes Kepler*. Alleen een buitenaards wezen kon tot die inzichten komen. Kortom, hij toonde zowel interesse voor uiterst gecompliceerde horloges als voor de uiterst eenvoudige weergave van de tijd. Omdat eenvoud minder onderdelen betekent, en minder onderdelen ook minder wrijving. Voor de oorspronkelijke *Freak* ontwikkelde hij een echappement met

directe impuls en twee balanswielen uit een materiaal dat recht uit een science fiction verhaal leek geplukt: silicium. Zo'n 22 jaar later heeft iedereen de mond vol van die grondstof, maar toentertijd was het ongezien in de horlogerie.

Het originele idee voor een om zijn eigen as roterend binnenwerk, aangedreven door een reuzegrote veer, kwam evenwel van een Française, Carole Forestier-Kasapi. Die kreeg voor het idee in 1997 de *Prix de la Fondation Abraham-Louis Breguet*. Onder impuls van Oechslin onderging het concept een complete ommekeer. Hij montereerde de gigantische veerton onder het mechanisme (ipv ernaast, zoals gebruikelijk is) waardoor de autonomie tot een week kon worden opgevoerd. Erboven werd een lineaire wielrein gemonteerd die een complete omwenteling volbrengt in precies één uur en daardoor ook een indicator wordt voor de minuten aanduiding. Deze 'trein' grijpt, terwijl de veer zich ontwindt, in op een perifere betanding aan de binnenzijde van de kast, waardoor de lunette gebruikt kan worden om de tijd in te stellen. Het uiterste punt van de brug waarop het mechanisme is gebouwd, is de minutenwijzer – zonder wijzer. De uuraanduiding gebeurt dan weer via een onderliggende, draaiende schijf die toelaat om de veer op te winden via de achterzijde van de kast.

Daarnaast was de Freak ook het eerste polshorloge dat gebruik maakte van een 'natuurlijk' echappement (met twee in tegengestelde richting draaiende balanswielen), in 1789 bedacht door Breguet himself om het smeren overbodig te maken. Bovendien optimaliseerde hij de nauwkeurigheid ervan door silicium te gebruiken.

Die keuze heeft alles te maken met de eigenschappen van silicium dat drie keer lichter is dan staal, waardoor de energie die nodig is om een component te verplaatsen veel minder is. Het is

ook harder dan staal en voorzien van een volkomen glad oppervlak zodat de slijtage in contact met andere onderdelen zo goed als niet bestaat, waardoor smering overbodig wordt. Het kan ook in complexe vormen worden 'gesneden', terwijl het elastisch is en daardoor schokken 'neutraliseert': na een slag neemt het meteen zijn oorspronkelijke vorm weer aan.

EVOLUTIE

Maar er waren ook andere kwaliteiten, die aan de strikte geometrie van het mechanisme voorbij gaan. Terwijl de horlogerie gedurende eeuwen gefasci-

bezat ook een spiraal uit silicium. Nog datzelfde jaar werd een experimentele Freak ('diamond heart') getoond met balanswielen en spiraal uit synthetische diamant dat nog harder is dan silicium, en daardoor nog duurzamer. Twee jaar later werd *diamondsil* gebruikt, een coating van synthetische diamant. Onmiddellijk gevolgd door de *Innovision 1*, waarbij zoveel onderdelen uit silicium werden gemonteerd, ook voor lagers, waardoor de robijnen achterwege konden gelaten worden!

Maar de freaks gingen nooit op hun lauweren rusten en in 2010 was er

neerd is door nauwkeurige tijdsmeting en als meerwaarde ook zijn toevlucht nam tot het decoratieve aspect, zoals graveren en emailleren, oogt bij de Freak het mechanisme zélf als een traag wentelende artistieke prestatie. Kijkers spreken van een uitzonderlijk voorbeeld van kinetische kunst.

In de voorbije 22 jaar evolueerde de Freak vrijwel continu: de tweede generatie werd in 2005 geïntroduceerd, voorzien van een updated echappement, het *Dual Ulysse Escapement* met een verkleinde *sweep angle* waardoor het tikgetal kon opgevoerd worden tot 28.800 vpu, ofwel 4 Hz ipv 3 Hz. Het model

[FREAK]S

De Freak-saga
begon in 2001...

de Freak Diavolo ('duivelse freak...') voorzien van een *flying tourbillon*, een tourbillon in de tourbillon. In 2013 was er de waterbestendige Freak Cruiser. Die werd gevolgd door de Freak-lab, voorzien van een datumaanduiding. Vijf jaar geleden toonde Ulysse Nardin de Innovision 2 voorzien van liefst tien innovaties. Daaronder de Grinder (zelfopwinder), een balanswiel in silicium en kanalen gevuld met Super-LumiNova.

De Freak Vision (2018) was dan weer de eerste met een volledig loopwerk

in silicium, waarin door minder wrijving, ook minder energieverliezen optraden. De Freak Out ging dan weer gekleed in een titanium kast. Bij de Freak X waren alle innovaties tot hun essentie herleid en werd voor het eerst een kroon gemonteerd. Nog in 2019 zorgde de Freak Next opnieuw voor sensatie dankzij zijn hoge frequentie van 12 Hz en voorzien van een anker echappement.

Vorig jaar werd in de Freak S een dubbele oscillator gemonteerd. De twee balanswielen uit silicium en het an-

kerrad uit *DIAMonSIL* werden in een hoek van twintig graden gekanteld, terwijl de minieme afwijkingen van beide geneutraliseerd worden door een verticaal opgesteld differentieel – ook visueel al een wonder van vernuft en vakmanschap.

De Freak One, die we dit jaar in Genève ontdekten, slaat een brug tussen heden en verleden en dat terwijl hij trouw blijft aan de originele architectuur. Het horloge is een automaat met geskeletteerde bruggen in roségoud. De lunette bestaat uit hetzelfde materiaal dat zo fraai afsteekt tegen de zwarte DLC titanium kast. Helemaal freak – in alle betekenissen van het woord. Want de hele evolutie van dit model werd door geobsedeerde freaks bedacht, die er een eer van maken om zich aan *out of the box* oplossingen te wagen. Waarop iedereen hen achterna holde, zeker wat het gebruik van silicium betreft.

Ook Wei Koh, oprichter van internationaal toonaangevende magazines als *Revolution* en *The Rake*, is een fan. Omdat de grootste leiders uit de geschiedenis, de grootste componisten, de meest vooruitstrevende kunstenaars in het algemeen, de graffiti en tattoo artiesten maar ook de tovenaars uit Silicon Valley op hun manier buiten de lijntjes kleurden. Kortom, ook zij zijn Freaks.

De *Freaks* collectie is niet alleen het vlaggenschip en hét zwaartepunt van Ulysse Nardins manufactuur. Het definieert tegelijkertijd zijn herwonnen vrijheid. Het is gewoonweg het horloge van de pioniers, de durvers en de vrije geesten van deze wereld.

Kortom, diegenen die geloven dat er geen grenzen aan de creativiteit bestaan. Al moet de doorsnee horlogeliefhebber er misschien even voor gaan zitten om alle aspecten en finesses ervan te ontdekken.

LAATSTE KANS!

UNZIPPED

T/M 21 JANUARI 2024 – [ROLLINGSTONESGRONINGEN.NL](https://rollingstonesgroningen.nl)

GRONINGER MUSEUM

provincie
groningen

gasunie

VRIENDEN
LOTERIJ

ELJA
Foundation

BERINGER
HAZEWINKEL

Vereniging
Rembrandt

BLOCK
BUSTER
FONDS

VRIENDENLOTERIJ
het museum
Cultuurfonds

VSBfonds
Vriendende
Fondatie

de
architecten
van
team1

HIS EGO HAS LANDED

Tekst: Annika Hoogveen

Sensationele krantenkoppen en dito verhalen. Alles is al over Robbie Williams gezegd en geschreven, behalve de waarheid. Met zijn nieuwe documentaire Robbie Williams brengt de muzikicoon hier verandering in. Gentlemen's Watch sprak hierover met de Britse artiest.

Waarom nú een documentaire?

Waarom niet? Netflix vroeg het mij. Ze vroegen het vijf jaren geleden niet en wie weet of ze het over vijf jaren nog een keer zouden hebben gevraagd. Het verzoek lag op tafel en ik dacht: 'Oké, dat klinkt goed.'

De documentaire behandelt vrij zware, maar actuele onderwerpen als alcohol- en drugsgebruik en verslaving, en geestelijke gezondheidsproblemen. Ben je niet bang dat het te confronterend is?

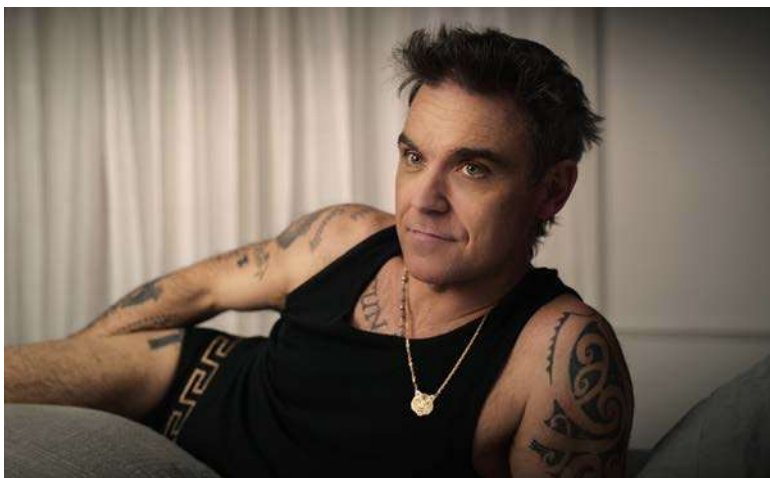
Nee. (eerst een uitgestreken gezicht, daarna lachend)

Kan de docu worden beschouwd als een waarschuwingsverhaal?

Wat ik het meest belangrijk vind is dat het als een onderhoudend verhaal wordt gezien. Mijn grootste angst was dat het simpelweg saai zou worden. Maar veelzeggend is dat mensen er naar kijken. Na aflevering één willen ze de tweede aflevering zien. Uiteindelijk eindigen ze allemaal bij aflevering vier. Dat is voor mij het meest essentiële geweest in het gehele proces; vanaf Netflix' verzoek tot er met jou over te praten.

Is de documentaire een manier om 'verlossing' te bieden met betrekking tot jouw persoon en reputatie? Dat het meer inzicht biedt in jouw onrustige jaren?

Het is allereerst een manier om vier uren op een streamingsplatform te krijgen. Wanneer de documentaire te zien is en de ontvangst ervan duidelijk is... Ik vermoed dat ik dan pas begrijp wat dit gehele proces –psychologisch gezien– voor me betekent. En of het ook een verandering teweegbrengt in het beeld dat mensen van mij hebben. Daarnaast is het van belang voor mij, als mens, om zeggenschap te hebben over het narratief van Robbie Williams. Deze documentaire heeft mijn goedkeuring, in tegenstelling tot negenennegentig procent van de dingen die over Robbie Williams zijn geschreven, getweet en op Instagram gepost: wat er bij en met Robbie is gebeurd, wat hij heeft gedaan. De persoon die in die verhalen voorkomt herken ik niet. Maar wel de Robbie die in deze documentaire te zien is.

Het ontkracht ook bepaalde geruchten? In de documentaire geef je aan dat jij ook muziek voor jouw nummers schreef en niet alleen bijvoorbeeld Guy Chambers.

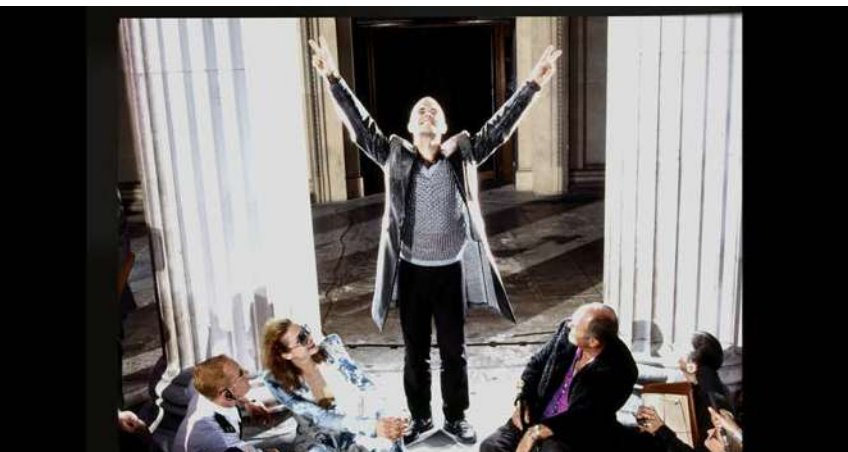
Waarschijnlijk wel. Mensen hebben mij nooit gezien als iemand die echt liedjes schreef, dus ik vermoed dat men mij niet beschouwt als een talentvol persoon. Er is geen twijfel mogelijk over mijn talent als het gaat over mijn gedrag in de spotlights –entertainen– aangezien dat min of meer opscheppen is. Mijn showmanship... ik denk niet dat er ooit concurrentie is geweest op dat vlak. Het is moeilijk om aan te wijzen wat ik precies doe dat van enige waarde is. Daarom denk ik dat mensen er ten onrechte vanuit gaan dat ik altijd weinig van doen heb gehad met betrekking tot mijn eigen carrière en dát vind ik beledigend.

Is Robbie Williams ook een manier om banden aan te halen met bepaalde mensen uit jouw verleden?

Nee. Ik denk dat de meeste banden niet meer te repareren zijn en daar ben ik best blij mee.

Zat er tussen die drie decennia aan beeldmateriaal iets dat té expliciet was voor de uiteindelijke documentaire?

(begint te glimlachen tijdens de vraag) Gewoon een paar dingen die ik heb gezegd over bepaalde mensen, waar zowel zij als ik zonder konden. Bepaalde volwassenen om mij heen die het beste met mij voor hebben, gaven aan dat dat een probleem zou kunnen opleveren. Daarnaast is het sowieso niet interessant voor de kijker. Het

zou voorbijgaan aan de mensen die de documentaire kijken, maar niet aan de mensen over wie het gaat. Bovendien, ze zouden mij dan kunnen aanklagen. (grijnst)

Nobody someday. Het kwam voorbij in het beeldmateriaal en het is ook de titel van één van jouw nummers. Ben je nu de versie van de 'niemand' die je ooit hoopte te zijn.

De term *nobody someday* was waarschijnlijk een red herring –een verkeerd begrip– omdat ik niet geloof dat ik ooit 'een niemand' wilde zijn. Wat ik wel wilde zijn was een iemand die ervan geniet om een iemand te zijn en dat heb ik bijna bereikt. (glimlacht)

Jouw oudste dochter verschijnt een paar keer in beeld terwijl je het materiaal aan het bekijken bent. Mogen jouw kinderen de documentaire kijken wanneer ze ouder zijn en wat hoop je dat ze ervan meenemen?

Op dit moment zijn ze toch te jong: ik heb een zoon van drie, een dochter van zes, een negenjarige zoon en een dochter die elf jaar is. Wanneer ze het nu zouden gaan kijken: de jongste drie zouden zich gelijk vervelen en de elfjarige zou het sowieso niet moeten zien. Het bevat te veel waarheid over haar papa.

De tweeledigheid van een Robbie Williams concert: achter het plezier dat de fans ervaren zitten pijnlijke emoties, zoals verdriet en paniek, die jij voelde en moest verbergen.

Het zou onwaar zijn om te zeggen dat ik er zelf niet van genoot. Maar er waren ook momenten dat mijn geestelijke gezondheid verslechterde en ik moest doen alsof ik mijzelf vermaakte. Daar tegenover staan momenten wanneer ik volledig begrijp dat ik een gave heb gekregen in dit leven; het werk dat ik doe en de levensstijl die ik leef. Het is erg gecompliceerd en zelf begrijp ik het ook niet helemaal.

Als bezoeker van jouw concerten heb ik mij in ieder geval altijd enorm vermaakt. Dankjewel. Bless you.

Nadat je deel had uitgemaakt van Take That, was er ooit nog een kans op een normaal leven?

Een normaal leven leiden nadat je zoiets hebt beleefd –onderdeel zijn van een erg succesvolle boyband– is volgens mij onmogelijk, ongeacht of ik daarna de carrière ging najagen die ik uiteindelijk heb gehad. Van je zestiende tot eenentwintigste heb je ongelooflijk veel succes; je staat op de top van de berg. Maar daar realiseer je je dat er niets is. En dat kan je realiteitszin ernstig verstoren. Ik denk dat dat iets is waar je nooit volledig van herstelt. Een zo goed mogelijk spiritueel leven leiden, dat is de enige manier om ermee om te gaan. Jezelf voorbereiden op de extreme versterking van je leven. Spiritueel word je teruggeworpen op jezelf. Meer dan je ooit had verwacht.

Wie is Robbie Williams op dit moment: Britse popartiest, kunstenaar of iemand anders?

Ik ben aan het transformeren en herontdek mijzelf. Ik word iets anders; iets dat meer facetten en bekwaamheden heeft dan ik ooit bezat. Creatief gesproken is het een geweldige tijd om mij te zijn. Ik geniet ervan om dingen te bedenken: of dat nu een zakelijk idee, tekening, geschreven stuk, liedtekst of een melodie is. Het is plezierig en ik vind het erg opwindend. Ik heb een leuke tijd... (smilt)

De documentaire Robbie Williams is vanaf nu te zien bij Netflix

Veilig opgeborgen

Een van de meest elegante manieren om je horloges goed te bewaren is in deze Valigetta 8 van het Italiaanse Scatola del Tempo. In dit artisanale bedrijf draait alles om kwaliteit, waarvoor de handvaardigheid van echte ambachtslieden wordt ingezet, het beste leer wordt gebruikt en andere details, zoals de sluitingen en ritsen, worden voorzien van een palladium plating om een lang en probleemloos gebruik te garanderen. Maar minstens zo belangrijk is dat de productie van een box als deze altijd begint met het ontwerp van de interne vormen en maten. Eerst wordt elke mal bedekt met een schokabsorberend materiaal en vervolgens met echt kalfsleer. Een delicate operatie die wordt gedaan door handen met jarenlange ervaring. Het resultaat is dat ze geschikt zijn voor bijna alle stijlen horloges die verkrijgbaar zijn. Dus ongetwijfeld ook voor jouw collectie. Zo weet je zeker dat je horloges veilig zijn, voor opslag en transport. END

Verkrijgbaar in verschillende kleuren, met en zonder handvat. Kost € 925.
www.scatoladeltempo.com

Airain Type 20 Furtivité Limited Edition

Wat is het: De Type 20 komt tot in detail overeen met het ontwerp en de specificaties van het originele Type 20 uit 1950, inclusief een manueel opwindbaar chronograafuurwerk met columnwheel, flyback-functie, countdown lunette en dezelfde Arabische cijfers als toen.

Bijzonder: De antracietkleurige coating van Diamond-Like Carbon (DLC) zorgt voor een verbeterde duurzaamheid én geeft het een slanke, onopvallende identiteit aan het horloge. Perfect passend bij zijn naam en militaire geschiedenis: *Furtivité*, Frans voor stealth. Beperkt tot 134 stuks.

Tech specs: Edelstaal met DLC-coating; ø 39,5 mm; handopwinder; 63 uur gangreserve; incabloc schokprotectie; saffierglas; waterdicht tot 5 bar.

Richtprijs: € 2900

Info: www.airain.com

Understated beauty's

Tekst: Gerben Bijpost

Een horloge hoeft niet te blinken om te kunnen schitteren. Voor deze grauwe maanden een selectie van ingetogen kleuren. En wat zijn ze mooi!

Jaeger-LeCoultre Polaris Chronograph

Wat is het: Toen Jaeger-LeCoultre in 2018 de historische naam Polaris nieuw leven inblies, lanceerde het hiermee een modern gelijnd sportief-chique horloge voor alledaagse avonturen. De nieuwe Polaris Chronograph verrijkt deze lijn met een gedurfde wijzerplaat in een warm grijze lak.

Bijzonder: De wijzerplaat heeft een complexe constructie en bestaat uit een centrale schijf, een middelste ring waarop de uurmarkeringen zijn aangebracht en een buitenste ring die is gemarkeerd met een tachymeter schaal. Op zowel de centrale schijf als de uurring verloopt de kleur van de lak van licht naar donker, wat voor een prachtige visuele diepte zorgt.

Tech specs: Edelstaal; ø 42 mm; automatisch; gangreserve 65 uur; saffierglas; waterdicht tot 10 bar.

Richtprijs: € 15.600

Info: www.jaeger-lecoultre.com en www.schaapcitroen.nl

Laco Hamburg GMT DIN 833

Wat is het: Het Duitse Laco kan terugkijken op een bijna 100-jarige geschiedenis in het vervaardigen van nauwkeurige pilotenhorloges, maar doet daar nu een stapje bovenop met deze GMT uitvoering...

Bijzonder: Dit horloge voldoet namelijk aan de DIN 8330 norm. Het Duitse Instituut voor Standaardisatie (DIN – voorheen Deutsche Industrie Norm) is het belangrijkste nationale normeringsinstituut in Duitsland. En DIN 8330 heeft de verouderde TeStF (Technische Standard voor Pilotenhorloges) vervangen. Dit horloge is dus zeer uitgebreid getest op het gebied van leesbaarheid, bruikbaarheid, nauwkeurigheid en gangreserve.

Tech specs: Edelstaal, gematteerd; ø 43,5 mm; automatisch, 50 uur gangreserve; stop-second functie, GMT wijzer; bescherming tegen magnetische velden; saffierglas; waterdicht tot 20 bar.

Richtprijs: € 2390

Info: www.laco.de

Casio G-SHOCK MRG-B2000SG

Wat is het: Ter viering van zijn veertigste verjaardag lanceert Casio G-Shock de MRG-B2000SG-1A. Gelimiteerd tot 700 exemplaren en gemodelleerd naar de Shougeki-Maru: Gai kabuto-helm, een traditionele samurai-helm welke speciaal voor MR-G werd gemaakt.

Bijzonder: De titanium kast heeft een speciaal proces ondergaan dat hem een unieke textuur en kleur geeft. De lunette is handmatig gegraveerd met een tijgerfiguur en een rotsreliëf door meester-metaalsmid Masao Kobayashi, geïnspireerd op de maedate-kuif van de helm. De witte Durasoft fluor-rubberen band doet denken aan de overlappende pantserplaten van de helm, die met wit touw aan elkaar zijn gebonden. Ook opvallend zijn de vier voorste schroefkoppen bezet met synthetische robijnen, en het metalen plaatje ter herdenking van de veertigste verjaardag op de zijkant van de kast.

Tech specs: Titanium; 54,7 x 49,8 x 16,9 mm; kwartsgestuurd; multi-Band 6 automatische radio-tijdwaarneming; dubbele tijd, stopwatch, timer en LED-licht; solar-energie; Bluetooth-smartphonekoppeling; schokbestendigheid; waterdicht tot 20 bar.

Richtprijs: € 6600

Info: www.casio.com

Longines Spirit Flyback Titanium

Wat is het: Een stijlvolle chronograaf met flyback-functie. Het merk met de gevleugelde zandloper produceerde zijn eerste flyback-chrono al in 1925 en in juni 1936 werd het octrooi geregistreerd. De flyback-functie maakt een opeenvolgende timing van de verschillende stadia van een vlucht mogelijk en vergemakkelijkt zo de navigatie.

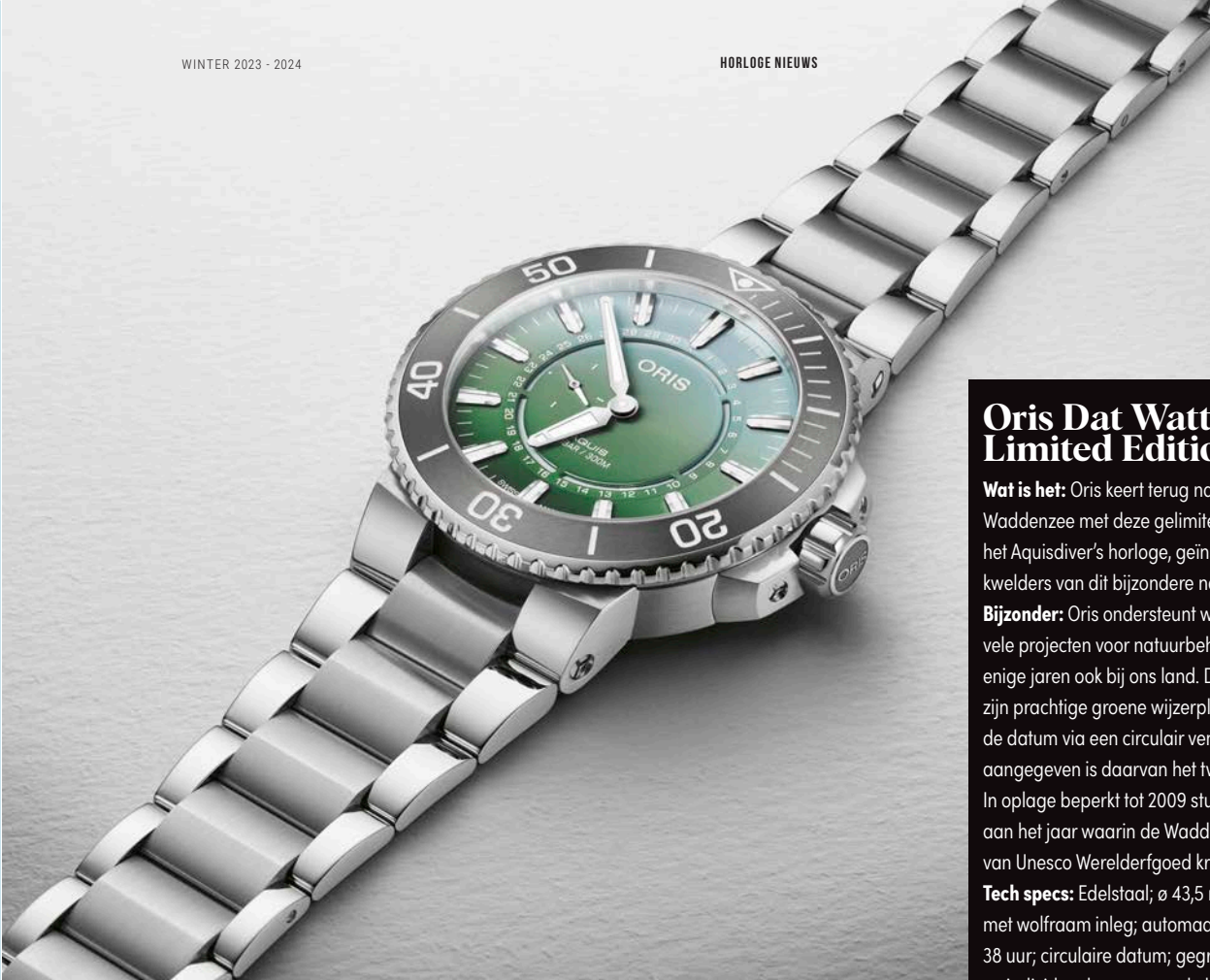
Bijzonder: Deze klassieke complicatie is nu gevat in een moderne kast van titanium, lichter en sterker dan staal. Overeenkomst met de stalen variant is het COSC-chronometercertificaat, als garantie voor zijn betrouwbaarheid en precisie.

Tech specs: Titanium; ø 42 mm; automaat; gangreserve 68 uur; flyback-chronograaf; columnwheel; COSC chronometer; saffierglas; waterdicht tot 10 bar.

Richtprijs: € 5450

Info: www.longines.com en www.schaapcitraen.nl

Oris Dat Watt Limited Edition II

Wat is het: Oris keert terug naar de Waddenzee met deze gelimiteerde versie van het Aquisdiver's horloge, geïnspireerd door de kwelders van dit bijzondere natuurgebied.

Bijzonder: Oris ondersteunt wereldwijd vele projecten voor natuurbescherming. Sinds enige jaren ook bij ons land. Dit horloge met zijn prachtige groene wijzerplaat waarop de datum via een circulair venster wordt aangegeven is daarvan het tweede resultaat. In oplage beperkt tot 2009 stuks, refererend aan het jaar waarin de Waddenzee de status van Unesco Werelderfgoed kreeg.

Tech specs: Edelsstaal; ø 43,5 mm; lunette met wolfram inleg; automatisch; gangreserve 38 uur; circulaire datum; gegraveerde en individueel genummerde kastbodem; waterdicht tot 30 bar.

Richtprijs: € 2900

Info: www.oris.ch

Ace x Elka Watch Company Diversity Series

Wat is het: Een set van vier horloges, elk met een ander numeriek schrift op de gradiëntblauwe wijzerplaten: West-Arabisch, Oost-Arabisch/Hindi, Chinees en Hebreeuws. De oplage is beperkt tot 25 individueel genummerde stuks per variant.

Bijzonder: Het idee voor dit horloge werd geïnspireerd door de privé-collectie van Alon Ben Joseph van Ace Juwelers; daarin bevindt zich namelijk een zeldzame Elka-wijzerplaat met Hebreeuwse cijfers, uit de tijd van het (niet meer bestaande) Amsterdamse horlogermerk Elka. Alons vriendschap met de oprichter van het huidige en gelijknamige merk Elka Watch resulteerde in de lancering van deze opvallende collectie.

Tech specs: Edelsstaal; ø 40,8 mm; automatisch; gangreserve 68 uur; saffierglas; waterdicht tot 3 bar

Richtprijs: € 1966

Info: www.elkawatch.ch en www.acejewelers.com

Sinn 356 Pilot Classic Anniversary

Wat is het: Een in gelimiteerde oplage (500 stuks) geproduceerd pilotenhorloge ter viering van het 25 jarig bestaan van deze stijlvolle collectie.

Bijzonder: Voor het eerst in deze serie is de wijzerplaat op zes uur versierd met 'Flieger Klassik', als eerbetoon aan de collectie. Een andere noviteit betreft de bicompax subdial-opstelling van de zilverkleurige matte tellers, die prachtig passen bij de antracietkleurige gegalvaniseerde wijzerplaat. Verder zijn de wijzers voor de uren, minuten en stopwatch-seconden gerhodineerd en voorzien van lichtgevende verf en is de wijzerplaat voorzien van een fijne minutenwijzer, verdeeld in kwartsecondes, voor korte tijdmetingen.

Tech specs: Edelstaal, gesatineerd; ø 38,5 mm; automaat; gangreserve 56 uur; anti-magnetisch; seconde-stop functie; chronograaf; saffierglas; beschermd tegen onderdruk; waterdicht tot 10 bar.

Richtprijs: € 2990

Info: www.sinn.de

Panerai Radiomir Officine PAM01385

Wat is het: Deze Radiomir Officine brengt -in een gelimiteerde oplage van 300 stuks- hulde aan het originele Radiomir prototype uit 1935.

Bijzonder: Het horloge zit in een gepolijste stalen kast met iconische kegelvormige kroon en heeft een bruine matte wijzerplaat met 'holle' wijzers, met indexen en cijfers alleen op twaalf, drie en zes uur, voorzien van beige Super-Luminova dat groen oplicht in het donker. De uurwijzer is in tweeën gesegmenteerd - een emblematisch kenmerk van Radiomir vanaf het begin. Het origineel is gedateerd op 24 oktober 1935. Om die mijlpaal te herdenken, werd deze e-commerce exclusieve gelanceerd op 24 oktober 2023.

Tech specs: Edeldstaal; ø 45 mm; handopwinder; gangreserve 3 dagen; saffierglas; waterdicht tot 10 bar.

Richtprijs: € 5500

Info: www.panerai.com en www.schaapcitroen.nl

De mooiste collectie kun je nog eens verder bekijken door deze pagina te scannen met de AppaView-app.

IWC Pilot's Watch Performance Chronograph 41 Mercedes-AMG Petronas Formula One Team

Wat is het: Een chronograaf met een heel lange naam, opgedragen aan het Formule 1-trean waar IWC al vele jaren sponsor van is.

Bijzonder: De kast is gemaakt van ceratanium. Dit materiaal, ontwikkeld door IWC, combineert de lichtheid van titanium met een hardheid en krasbestendigheid die vergelijkbaar is met keramiek. Het is gebaseerd op een speciale titaniumlegering en de kastonderdelen worden uit staven vervaardigd met behulp van computergestuurde draai- en freescentra, waarna ze uitvoerig met de hand worden afgewerkt en bij hoge temperaturen in een oven gebakken. Een kostbaar materiaal, want het horloge is ook verkrijgbaar met een rubberen band, voor € 14.900.

Tech specs: Ceratanium; ø 41,1 mm; automaat; chronograaf; tachymeter; gangreserve 46 uur; schroefkroon; beveiligd tegen onderdruk; saffierglas; waterdicht tot 10 bar.

Richtprijs: € 22.400

Info: www.iwc.com en www.schaapcitroen.nl

Omega Seamaster Planet Ocean Dark Grey

Wat is het: De Seamaster is al sinds 1995 hét favoriete horloge van ene James Bond, dus deze *diver* heeft weinig introductie nodig...

Bijzonder: Deze stoere collectie kent een lange geschiedenis als het gaat om revolutionaire technologieën en innovatieve materialen. Dit jaar wordt die traditie voortgezet in deze Planet Ocean Dark Grey, gemaakt van keramiek met siliciumnitride [Si3N4]. Het resultaat? De lichtheid van siliciumnitride keramiek biedt extra comfort om de pols, terwijl de robuuste eigenschappen van dit materiaal ervoor zorgen dat dit horloge voor zelfs de zwaarste Bond-missies geschikt is.

Tech specs: Keramiek, ø 45,5 mm; automaat; co-axiaal echappement; gangreserve 60 uur; anti-magnetisch; chronometer gecertificeerd; GMT; saffierglas; heliumventiel; waterdicht tot 60 bar.

Richtprijs: € 24.700

Info: www.omegawatches.com en www.schaapcitroen.nl

WATCH ZIJN STIJL

Zelfbenoemd snob Yvo van Regteren Altena –“ik leef sinds mijn geboorte al boven mijn stand”– maakte als journalist al de meest decadente avonturen mee. Nog steeds, “al is het verwende en onredelijke bij de kranten nu uit den boze”, dus bezigt hij zichzelf met de sarcastische Snobcast samen met beste maat Jort Kelder, mondde zijn parfumhobby uit tot het succesvolle YVRA58 en verloor hij zijn hart aan de truffeljacht...

YVO VAN REGTEREN ALTENA

Tekst: Karine Bloem

WIE IS YVO?

Haarlem is -zoals ze dat in het Surinaams zo mooi zeggen- waar ik geboren en ‘opgetogen’ ben. Ik ben een Kennemerlander en groeide op tussen de tennis- en sportvelden. Beetje Brits en braaf. Op het Kennemerlyceum, waar ik naar de middelbare school ging, zaten al mijn klasgenoten op tennis of hockey maar ik ging als enige voetballen. Toch Haarlems plat als je bedenkt dat ik vanaf mijn geboorte boven mijn stand leef! Mijn vader was archeoloog en voor expedities maandenlang in het buitenland. Dat triggerde het verlangen om te reizen en de wereld te ontdekken. Na de middelbare school vertrok ik naar Florence met het idee daar het conservatorium te gaan doen (Yvo speelt cello -red.). In Nederland kwam ik nog wel mee met de ‘talentjes’, in Italië bleek ik minder begaafd. Toen besloot ik maar iets anders te gaan doen. Ik was achttien en verloor mijn hart aan Italië. Nadien

ging ik zeker drie keer per jaar terug en de laatste jaren zit ik wel 2,5 maand daarvan in *la Bella Italia*.

Mijn Florentijnse avonturen waren gevuld met allerlei bijzondere baantjes; zo was ik een tijdje naaktmodel voor een beroemde kunstschilder. Dat was soms onwennig omdat ik eerder voyeur ben dan exhibitionist, dus toen de schilder een keer met twaalf leerlingen aan kwam zetten moest ik even slikken. Ook ben ik nachtportier voor een chic hotel geweest omdat ik goed mijn talen sprak en heb ik een maand lang skikampen geleid - het was goede bodem voor de artikelen die ik later veelvuldig over Italië heb geschreven. Italianen zijn altijd erg uit op zichzelf verwennen; of het een kasjmier trui is of een dure maatschoen. Het virus van altijd op zoek gaan naar de goede dingen des levens heb ik zeker daar opgelopen.

Na mijn terugkeer uit Florence ben ik in Amsterdam rechten gaan studeren, al was het niet mijn ambitie om advocaat te worden. Journalist leek mij een beter idee. Precies op dat moment werd Avenue gelanceerd (Nederland's eerste glossy die naast aandacht voor design, mode en reizen ook journalistieke reportages maakten met de bekende schrijvers van die tijd-red.) en daar ben ik voor gaan werken. Vaak mocht ik met Frans Ankoné (de creative director van Avenue-red.) mee. Twee keer per jaar kwam er een bijlage uit met alle bijzondere adressen - waar moest je eten, slapen, gezien worden - en daar was ik dan voor op reis. Het was de perfecte mix met mode, literatuur en reizen. Er is daarna geen mooier magazine in dat genre geweest.

Vervolgens ben ik vanaf het eerste nummer voor Quote gaan werken. Ik was al bevriend met Maarten (van den Biggelaar-red.), de oprichter en nog steeds een goede vriend. Daarnaast schreef ik als freelancer ook voor de Esquire. Bijzondere tijden met even zo

bijzondere mensen; Theo van Gogh en Martin Bril liepen er geregeld op de redactie. En voor het NRC heb ik zo'n twaalf jaar meegewerkt aan de weekendbijlages.

Er is veel veranderd. Al het verwenne en onredelijke is nu uit den boze. Bij de kranten moet van alles maar er mag héél weinig, dat vind ik jammer. Gelukkig hebben Jort (Kelder-red.) en ik De Snobcast om lekker in al onze snobistische onredelijkheid te spuien. Met sarcasme en ironie uiteraard.

VERHALENDE PARFUMS

Geuren heb ik altijd leuk gevonden maar nooit gedurfd om daar iets mee te doen. Tot YVRA zeven jaar geleden het licht zag.

Mijn eerste geurherinneringen zijn die van het ouderlijk huis. Het mossige van de vestibule als je binnenkwam. En mijn vader rookte de pijp in zijn werkkamer; een zoetige tabaksgeur. Ik ben niet een volwaardige neus - wel een poging gewaagd om het te worden. In New York ben ik ervoor getest en ik kan goed geuren herkennen, maar het werk van een professionele neus is veel complexer. Gelukkig heb ik veel opgestoken van bekende parfumeurs als Jean-Claude Ellena en François Demachy.

Eerst richtte ik mij met de parfums vooral op mannen. Ik wil met zo'n geur een mooi verhaal vertellen. Het eerste parfum YVRA58 (Yvo's geboortjaar -red.) is een geur die je om je

heen wil hebben na een lange vlucht: die van totale verfrissing.

Bij geuren gaat het om verleiden en zo wilde ik YVRA65 wijden aan de beroemdste playboy van de vorige eeuw: Porfirio Rubirosa, een tot de verbeelding sprekend man. Hij was een beroemde polospeler, hield van vrouwen, het nachtleven en snelle auto's. Klein van stuk maar goed geschapen - de pepermolens in Parijse bistro's werden 'rubirosa's' genoemd.

Ik had al veel over hem geschreven en ik las dat hij bezig was geweest met het ontwikkelen van een parfum. Hij wilde een hint naar de geur van de benzine die hij rook bij het voltanken van zijn Ferrari. Het inspireerde mij om de door hem gewenste geur te creëren en ik combineerde roze peper - wat subtiel de geur van benzine oproept - met patchoeli, een kenmerkend ingrediënt in de jaren zestig. Een geur probeer ik te linken aan de tijd waarin we leven, dat het iets symboliseert. YVRA91 is bijvoorbeeld weer gebaseerd op het technologische tijdperk toen het world wide web werd gelaanceerd. Nou, eigenlijk is het meer een aanklacht tegen het digitale tijdperk... Tijdens corona heb ik L'Essence de Distance-YVRA1500 gemaakt als inhaker op de 1,5 meter afstand. Met YVRA hebben we het stinkdier van Artis geadopteerd voor een jaar, dat werd de mascotte. Een nauwelijks meer te verkrijgen limited edition die ruikt naar een oude houten zeilboot die een jaar niet gevaren had, naar teer, touw, rook - heel heftig. Maar ik heb in dezelfde tijd bijvoorbeeld ook geparfumeerde ruitensproeivloeistof voor oude auto's gemaakt. L'Essence de l'Automobile, *for spoiled drivers only*. Dat soort onzindingen vind ik leuk, een beetje provoceren.

De storytelling omtrent de parfums was echter te omvangrijk om aan een brede doelgroep te verkopen, waardoor de verpakkingen nu een redesign hebben ondergaan. We hebben het

versimpeld; één kleur en aan de zijkant de drie hoofdingrediënten -openingsnoot, middennoot en slotakkoord. Mijn YVRA-team vond het tijd worden dat ik mij ook meer op de vrouwelijke consument ging richten -het zijn immers meer vrouwen die parfums kopen- en daar is YVRA24 het resultaat van. We hebben gekeken naar actuele ingrediënten als papyrus, roze peper, saffraan. Ik moet me wel verwant voelen met een geur, zo heb ik nooit iets met Oud gedaan.

'Ik hou zowel van klassiek als Scandinavisch design'

Van moderne kunst begrijp ik weinig. Bovendien ben ik erfelijk belast met verzamelaars van oude meesters. Qua design houd ik zowel van klassiek als Scandinavisch design - Poul Kjaerholm, of items van Philippe Starck en Marc Newson. In mijn huis staat een moderne bank van wit katoen en een antieke kast van mijn grootouders. Ik ben ook altijd in conflict met mezelf want aan de ene kant ben ik een verzamelaar en aan de andere kant houd ik van lege ruimtes.

Er gaat niets boven een oude Alfa Romeo of mijn 50 jaar oude Fiat 500. Alles waar de auto-industrie tegenwoordig mee op de propren komt is treurig. Mocht er een moment komen dat er alleen nog maar elektrische voertuigen zijn, dan ga ik liever lopen. De Alfa Romeo 2000 GTV deel ik overigens met Jort.

TIJD

Historische figuren met wie ik graag zou dineren zijn beroemde componisten. Chopin of Schubert, de meesters van de melodie. Wat hadden die nog kunnen maken als ze de tijd hadden gehad... Ik zou ze naar hun inspiratie vragen. We zouden een tijdloos gerecht eten, Bresse-kip met morillesaus. Erbij drinken we eerst een witte en dan een rode Bourgogne. Toe een donkere chocolademousse.

Tijd is iets waar ik niet altijd grip op heb, het gaat zo snel. Te laat komen is mij niet vreemd, daarom wapen ik mij altijd met een klassiek horloge zodat ik het excuus heb dat het weer eens stil stond. Oude horloges die niet op tijd lopen genieten mijn voorkeur. Eén van mijn favoriete horloges is de Universal Aero Compax, mechanisch en moeizaam tikkend.

De dwangmatigheid waarmee mensen met tijd bezig zijn kan ik storend vinden. Als ik bijvoorbeeld op reis ben wil ik vol overgave op die plek zijn en me

De Alfa Romeo 2000 GTV

KLASSIEK

Pianospelen op hoog niveau is een talent wat mij helaas niet is toebedeeld. Mijn zusje geeft pianoles en er is een deuntje wat ik uit mijn hoofd weet, maar verder dan werken bij een impresariaat voor klassieke muzikanten ben ik niet gekomen. Ik heb bij grote pianisten afgekeken toen zij zich warm speelden voor concerten en ik mag de getalenteerde gebroeders Jussen, Arthur en Lucas, tot de trouwe fan base van YVRA rekenen. Zelf houd ik louter van klassieke muziek, heel ouderwets. De Stones en de Beatles ken ik, maar daar houdt het

Universal Aero Compax

voor mij op. Muziek van een ander genre kan ik interessant vinden, de muziek van de serie van The White Lotus bijvoorbeeld. Het eerste seizoen daarvan vond ik een beetje kluchtig, het tweede juist weer heel sterk en ik ken alle hotels op Sicilië waar gefilmd is.

Fiji-eilanden

niet bezighouden met te beantwoorden whatsapp berichten of e-mails. Daarin verzaak ik permanent.

KLEREN MAKEN DE MAN

Klassieke Italiaanse flair: pakken, mooie gesteven shirts en glimmende schoenen. Iemand als Gianni Agnelli vind ik een stijlicoon. In Milaan en Florence heb ik veel adressen voor mijn kleding. Bijvoorbeeld Doriani in Milaan voor kasjmier truien, casual jacks koop ik bij Aspesi en Gerard in Florence is een fijne boetiek. In Nederland ga ik naar PAUW Amsterdam, Oger en Sartoria in Naarden.

SNOBISME

Vorig jaar schreef ik een reisverhaal voor Quote over de truffeljacht en ben ik vol in die wereld gedoken. Heel bijzonder om mee te maken en ze hebben mij geridderd tot 'cavaliere del Tartufo' in de orde van de ridders van de witte truffel. Het heeft ook alles met geur te maken en dat vind ik fascinerend. Een ervaring die voor herhaling vatbaar is. Emotioneel ook; zowel onzekerheid als blijdschap want vind je truffel(s) of niet? En het geeft moed om die mannen van rond de tachtig uit hun Fiat Panda te zien kruipen om vervolgens urenlang op een berg op zoek te gaan naar het witte goud. Ze zijn vitaal, in

Truffel

balans en dolgelukkig! En dat op één glas olijfolie en drie glazen rode wijn op een dag. Wat mij ook niet loslaat is dat sushi-restaurant in een Japans metrostation waar de documentaire 'Jiro dreams of sushi' over is gemaakt. Daar zou ik graag een keer willen eten zolang die oude man nog leeft. Japan is een land waar ik absoluut naar terug wil. Ik was er eens eerder, uitgenodigd door de Japanse Kamer van Koophandel. Het oog voor detail, de hoffelijkheid - het is niet te evenaren. Alleen is Japans een moeilijke taal om te leren, wat ik jammer vind want ik klets graag in de taal van de lokale bevolking.

Al rekenend heb ik meer dan honderd landen bezocht. Met de Fiji-eilanden ben ik al een tijd bezig geweest maar dat komt niet van de grond. Ik houd namelijk van -de nogal burgerlijke sport- duiken. Voor een snob is het

allesbehalve esthetisch zo'n uitrusting en dat gepiel met metertjes...wat zich onder water openbaart is het wél waard. Een paar maanden geleden was ik nog op de Malediven, in het Anantara Kihavah resort aan het Baha atoll. Daar duiken is alsof je in een aquarium zwemt: manta roggen, haaien, de hele rataplan.

Bij steden als Wenen en Stockholm -waar ik onlangs voor YVRA was- vroeg ik me gelijk af waarom ik er zo weinig kom. Ik zou best in één van deze steden kunnen aarden want ik vind Amsterdam steeds moeilijker worden. De verstilde manier waarop ik de stad heb leren kennen, dat kan niet meer. Ik vind het nu vooral lomp, druk, goor...Vroeger voer er nog eens een bootje door de gracht, nu sta je zelfs ín de gracht in de file. Amsterdam heeft betere tijden gekend.

Met Jort heb ik een wedje lopen voor het ultiem snobistische. Hij heeft namelijk wél in de Concorde gevlogen en ik niet. Pas toen het toestel voor altijd aan de grond stond mocht ik er een keer onder dinen voor Cartier (in het Musée de l'air et de l'espace -red.) Dat moet ik zien te overtreffen met een proeverij van albino Beluga kaviaar of een coltruitje van baby vicuña. **END**

1

2

3

4

5

ON YOUR WAY

1 FAVORIET

Je kent ze wel, kledingstukken waar je je zó goed in voelt, dat je ze het liefst iedere dag aantrekt en waar je nooit afscheid van zult nemen. Deze Greenland No. 1 Down Jacket van Fjällräven behoort ongetwijfeld tot die categorie. Aangenaam warm, want gevuld met ethisch geproduceerd dons van hoge kwaliteit. Het ontwerp is gebaseerd op het originele Greenland Jacket uit 1968, maar is verrijkt met doordachte en stijlvol ogende details van leer op de capuchon en mouwen en een voering gemaakt van gerecycled polyester die de duurzaamheid verder verbeteren. De buitenstof van oersterk G1000 (65% gerecycled polyester en 35% biologisch katoen) is niet alleen heel prettig om te dragen, maar maakt de jas ook zo goed als onverslijtbaar. Bovendien is hij op ellebogen en schouders nog eens éxtra versterkt. De waterdichtheid en het ademend vermogen kun je naar wens aanpassen met Greenland Wax. € 540

www.fjallraven.com

2 NOODHULP

Misschien ga je hem nooit nodig hebben. Maar als het zover komt, ben je blij dat je hem bij je hebt. Deze Nebo Ultimate Jump Starter is een ultra handige 4-in-1 oplossing waarmee je kan starten, oppompen, opladen en verlichten. Lege autoaccu's en zachte banden zijn vrijwel altijd onverwacht, per definitie ongewenst en gebeuren vaak ook op de meest onhandige locaties. Met dit ding aan boord lach je erom. Een zachte band is met de 130PSI luchtcompressor zo weer vol en dankzij een vermogen van 1500 ampère start je eenvoudig elke 12-volt auto, SUV, vrachtwagen of scheeps-accu. Hij functioneert daarnaast als draagbare powerbank (55,5Wh, 15000mAh Li-Ion) om USB-gevoede apparaten op te laden, maar heeft ook een 240V stopcontact aan boord. Geïntegreerde verlichting (Wit, Rood, Rood S.O.S.) houdt je veilig tijdens noodsituaties langs de kant van de weg. € 250

www.adola.nl

3 GELIMITEERD

De Olight Warrior 3S Titanium is een compacte zaklamp, voorzien van een uiterst krachtige LED en de nieuwe TIR lens. Dit zorgt voor een strakke lichtbundel tot een maximale afstand van wel 260 meter! Da's een hele felle hap licht. Niet fijn om per ongeluk in je ogen te krijgen, dus is er ook een handige beveiliging: de Warrior 3S is uitgerust met een afstandssensor, die de lamp dimt wanneer hij een

obstructie detecteert (in lichtstand 3 of hoger). En als de sensor meer dan één minuut geblokkeerd is zal de lamp ook automatisch uitschakelen. De behuizing is gemaakt van een hoogwaardige Stonewashed PVD gecoate titanium constructie. Die oogt niet alleen heel stoer, maar is ook nog eens erg robuust. Rondom de zijschakelaar bevinden zich indicatoren om de helderheid en het batterijniveau in realtime af te kunnen lezen. Instelbaar van 1 tot een indrukwekkende 1650 lumen. Schok- en waterbestendig (IPX8). € 215

www.olightstore.nl

4 VACUUM

Als het gaat om rugzakken en weekendtassen komen we niet zo vaak echt verrassende innovaties tegen. Maar deze Airback –een Nederlands kickstarter project– vormt een uitzondering op die regel. Het is namelijk 's werelds eerste rugzak met geïntegreerde compressietechnologie, waardoor je in staat zou moeten zijn om wel 50% meer bagage mee te nemen binnen dezelfde ruimte. Hiervoor wordt de rugzak geleverd met een compact elektrisch pompje, waarmee je de lucht onttrekt uit het grootste compartiment (waar je kleding in zit). Eenmaal vacuüm getrokken resteert er veel meer ruimte in de rugzak. Naast deze revolutionaire compressietechnologie, is de (waterafstotende) rugzak voorzien van nog veel meer slimmigheden, waaronder een ingebouwd weeghandvat, TSA-slot en USB-C oplaadpoort. Kickstarter prijs vanaf € 189.

Ga naar www.kickstarter.com en zoek op 'airback'.

5 STAPPEN

Het is die tijd van het jaar dat goede schoenen belangrijker zijn dan ooit. Want natte wegen, modder, plassen, gevallen bladeren, natte sneeuw... En je wilt graag heel én droog van a naar b komen. Deze Cascade halfhoge wandelschoenen van Helly Hansen bieden je bescherming en comfort. Waterdicht dankzij het vertrouwde Helly Tech membraan. Met veel ondersteuning, aangename demping en een buitenzool voorzien van een tractiesysteem in meerdere richtingen, zodat je probleemloos je weg vindt op ieder terrein. Fijn om te weten: de zool is non-marking, 70 % van het bovenwerk is gemaakt van gerecycled materiaal en de schoen is geheel PFC-vrij. € 170

www.hellyhansen.com

DE MAN WAS ZO GESTREST OVER HET FEIT DAT HIJ STRESS HAD, DAT IEDEREEN ZIJN STRESS MOEST VOELEN

Journalist Marcel
Langedijk schrijft over
alles wat mooi, goed,
fijn en lekker is.

Ze zeggen dat je als witte, heteroseksuele man van zekere leeftijd niet mag klagen, maar ik houd nu eenmaal van klagen en heb bovendien al sinds mensenheugenis een broertje dood aan wat 'ze' zeggen. 'Ze' kunnen het dak op. En dus moeten we het hebben over het intens verdrietige feit dat ik minder uit eten kan dan voorheen. Dit voornamelijk omdat de wekelijkse boodschappen bij de lokale supermarkt tegenwoordig net zoveel kosten als een leuke middenklasser. Nu is alles de laatste jaren onderhevig aan fenomenale prijsstijgingen, maar ik voel die boodschappen op een of andere manier het meest. Waar ik twee jaar geleden niet echt hoefde te letten op wat ik in mijn karretje liet vallen, kijk ik nu toch twee keer voordat ik besluit iets mee te nemen. En elke keer als ik afreken huil ik van binnen, want iedereen mag dan zijn prijzen verhogen, als freelancejournalist hoef je daar niet mee aan te komen. Want voor jou namelijk honderden anderen die ook best wel geestig kunnen schrijven. Voor minder geld bovendien. En die ook niet zo zeiken.

Zodoende ga ik minder uit eten en dat is rampzalig. Dat van de aarde die over tien jaar ontploft is ook niet leuk, maar ik houd heel hard van lekker eten en als je ineens significant minder uit eten kan, gaat de lat omhoog en dat is pas écht vreselijk. Want waar ik mezelf eerder nog wel eens een missertje kon permitteren, moet elk restaurantbezoek nu Een Magistrale Ervaring zijn. I'm not talking driersterrenzaken, want uit eten gaan hoeft niet heel duur te zijn. Het gaat me om de totaalervaring: eten plus sfeer plus bediening. Dat kan bij Ram's Roti zijn, waar je elke keer blij maar huilend naar huis gaat vanwege toch weer te veel Madame Jeanette. Het kan komen door de geweldige pizza's van YamYam. Door de huzarensalade van Rijsel-chef Iwan Driessen. En de spareribs zonder botjes van Ron Blauw, die doen het ook – net als de bediening in zijn restaurants. Of de groene curry met garnalen van Bai Yok en het knapperige broodje pastrami van Vito's. Google maar, ga erheen, ik weet zeker dat u het naar uw zin heeft – voor de prijs van een pak haveremelk, een aubergine en drie dozen hagelslag (geen idee wat je daarmee zou moeten maken, maar u snapt wat ik bedoel).

Dus toen ik twee weken geleden een misser had, was ik daar lang ziek van – tot op de dag van vandaag, eigenlijk. Ik bezocht met twee vrienden een 'stunning streetfood' restaurant en het eten was er even 'stunning' als betaalbaar – dimsum, roti, curry, pekingeend, je kon er de hele wereld over. De sfeer en aankleding waren vrolijk uitgelaten bovendien. En toch ging het mis.

Dit vanwege de ober, een man die zo gestrest was over het feit dat hij stress had, dat iedereen zijn stress moest voelen. Toen één van mijn vrienden bij binnenkomst vrolijk goed bedoelend wees op het glas bier dat ik dronk met een mag-ik-er-ook-zo-eentje-blik keek de ober hem eerst quasi-niet-begrijpend en daarna ronduit boos aan. Hier was hij verdomme niet van gediend, zoveel was duidelijk. De andere vriend gaf zijn bestelling iets later blijkbaar niet snel genoeg door, want de ober zuchtte grondig en vroeg of hij straks even terug moest komen: *'Als je het wél weet.'* Het kwam uiteraard niet meer goed, die middag.

Ik weet het, personeelstekort is een eikel en misschien had die man een rottag, was zijn leguaan net overreden, zat zijn string verkeerd. Misschien moet ik gewoon niet zo zeuren. Evengoed is het de hoogste tijd om de baas van Gentlemen's Watch om een loonsverhoging te vragen. **END**

NOMOS

GLASHÜTTE

Club Sport neomatik 39 tabac. A powerful automatic watch in the rich, radiant colors of an Indian summer: tabac, ember, and smoke. With its new diameter of 39.5 millimeters and on a comfortable metal bracelet, Club Sport neomatik 39 makes a statement—and is perfectly proportioned. Featuring sunburst polishing on the dial, powered by the DUW 3001 caliber with the NOMOS swing system, water resistant to 20 atm, and a sapphire crystal case back—yet still only 8.5 millimeters in height. Precision mechanics, made in Glashütte, Germany. Available at selected retailers in Belgium (Antwerp: **Slaets**; Brussels: **Prosper**), in Luxembourg (**Molitor**), and in the Netherlands (Alkmaar: **Marc Lange**, Amsterdam: **Ace Jewelers**, Den Haag: **Steltman Watches**, Maastricht: **Loonstra Juwelier**, Utrecht: **Van Bruggen Juwelen**; Velp: **Aalbers**, Venlo: **Nellissen Juwelen**; Zwolle: **Aalbers**). As well as online here: nomos-glashuette.com

SPEEDMASTER

This festive season, launch your imagination to our snow-covered moon. A place where magically moving timepieces are crafted with wonder and the stories of OMEGA heritage are always at hand. The Speedmaster Moonphase is one gift waiting to be wrapped. With a 44.25 mm design in stainless steel and a photo-realistic view of the lunar surface, it tells the spellbinding tale of our passion for space.

Ω
OMEGA